

SPET 6 KM MODERNE CESTE PROTI BIZELJSKEMU

Spojitev asfalta naslednje leto

Republiški cestni sklad bo prispeval za asfaltiranje odseka Bizeljsko-Zupelec 109.000.000 Sdin, občina Brežice pa 10.000.000 Sdin in ves gramoz — Skupna vrednost občinske soudeležbe znaša nekaj nad 42.000.000 Sdin

Ravno danes, 24. avgusta, je preteklo mesec dni, odkar so začeli modernizirati cesto od Bizeljskega do križišča v Zupelovcu. Ta odsek je dolg 6 kilometrov in 285 metrov. Delo bi moralo biti opravljeno do 1. septembra, pa vse kaže, da bodo rok prehiteli.

Cestišče letos ne bo še dokončno urejeno. Na 6 centimetrov debelo bitogramozno »preprogo« bodo prihodnje leto nanесли še zaščitno prevleko. Takrat bodo spojili tudi oba asfaltirana odseka, med katerima je zdaj 3300 metrov presledka. Ta del ceste s evije od Dobrave do Zupelca.

Za asfaltiranje bizeljske ceste so tudi izbrali cenejši način kot lani. Cesto modernizirajo brez cementne stabilizacije. Ljudje se pri šefu gradbišča pogosto zanimajo, če bo to zadostovalo. Ta jim pojasnjuje, da tudi sedanji način dela ustreza projektu in obtežbi na cesti. Cestno podjetje se je na enak način lotilo modernizacije odseka Trebnje-Mirna.

Investitor na Bizeljskem je republiški cestni sklad, ki bo prispeval za asfaltiranje omejenega odseka 109.000.000 starih din. Občina Brežice bo

dodala zraven 10 milijonov Sdin, razen tega pa je prispevala ves gramoz. Na cesto so ga navozili 8300 kubikov. Brežice letos lahko privoščijo S prevozi vred znaša vrednost

tega okoli 32 milijonov Sdin. To je tudi edina investicija, ki si jo bo skupščina občine Brežice letos lahko privoščila. J. T.

13. mednarodni sejem vin

Od 1. do 10. septembra bo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani 13. mednarodni sejem vin, žganih pijač in sadnih sokov. Mednarodna komisija za ocenjevanje žganih pijač, ki je ocenjevala 220 vzorcev, je že podelila 206 medalj (56 zlatih, 133 srebrnih in 17 bronastih) vzorcem iz 10 držav. »Grand prix« sejma je prejel »Irish Mist Liqueur« iz Irske. Jugoslovanske žgane pijače so bile kakovostno zelo dobre.

Mednarodna komisija za oceno vin je ocenjevala 901 vzorec in podelila 848 medalj (405 zlatih, 436 srebrnih in 7 bronastih) vzorcem iz 17 držav. Jugoslavija je za 274 poslanih vzorcev prejela 104 zlate, 145 srebrnih in 6 bronastih medalj. Ocenjevanje sadnih sokov je bilo 21. in 22. avgusta.

V okviru letošnjega sejma

bo več prireditev. Obiskovalci si bodo razen razstavljenih vin, žganih pijač in sadnih sokov lahko ogledali tudi specializirani sejem kletarske in vinogradniške opreme ter specializirani sejem gostinjske in turistične opreme. Podjetje PLUTO iz Zagreba pripravlja posebno razstavo pod naslovom »Sodobno stekleničenje«. 9. septembra bo priredila barmanska sekcija Poslovnega združenja hotelskih podjetij prvo jugoslovansko tekmovanje barmanov v mešanju pijač. Trije prvoplasirani bodo zastopali našo državo na svetovnem prvenstvu, ki bo novembra v Spaniji.

Sejem bo odprt vsak dan od 10. do 19. ure, zabavišni prostor pa od 10. do 23. ure. Javna pokušnja nagrajenih vin bo v spodnjih prostorih dvorane A.

2200 LET STAR OBRAZ. — Na Znančevih njivah v Novem mestu je pri izkopu temeljev za stanovanjsko naselje, ki ga gradi PIONIR, kustos Dolenjskega muzeja Tone Knez odkril izredno lepo keltsko keramično posodo. Bila je okrašena z dvema plastičnima stiliziranimi obrazoma in štirimi živalskimi glavami. To je doslej edinstvena arheološka najdba s področja Slovenije. Posodo je naredil keltski lončar-umetnik približno v drugem stoletju pred našim štetjem! O najdbi 40 keltskih grobov na Znančevih njivah smo že poročali, keramična posoda, katere del danes dvakrat povečano objavljamo, pa je bila najdena v enem izmed njih (Foto: M. Moškon)

V MALEM NERAJCU POZIG IZ MASCEVANJA?

S poslopjem zgoreli konj, krava in perutnina

Osumljenca so priprli — 26.000 Ndin škode

V nedeljo, 20. avgusta, je okoli 22.30 začelo goreti gospodarsko poslopje Mirka Mulavca v Malem Nerajcu. Poslopje je povsem zgorelo, z njim pa tudi konj, krava, perutnina, več sena in slame ter orodje. Škodo so ocenili na 26.000 Ndin. Poslopje ni bilo zavarovano. Domnevajo, da je nekdo podtaknil ogenj iz masčevanja. Osumljenca so priprli.

Na Stražnem vrhu zgorela zidanica

20. avgusta dopoldne je Jožetu Sprajcarju na Stražnem vrhu zgorela s slamo krita zidanica. Ogenj je uničil ostreže, sode, stiskalnice in orodje. Domnevajo, da je nekdo zidnico namerno zažgal. Škodo so ocenili na 15.000 Ndin.

Okradel menzo in zaposlene

V noči med 20. in 21. avgustom je neznanec vlomil v delavsko restavracijo v Novem mestu. Iz točilnice in kleti je vzel več steklenic pi-

jače in nekaj salam, iz garderobe pa dve uri in več denarja. Restavracijo in njene zaposlene je oškodoval za 1000 Ndin.

V INISU goreli zaboji s steklom

20. avgusta ob 14.15 uri se je vnela skladovnica zabojev s steklom v začasnem skladišču novomeške tovarne INIS. Požar je nastal zaradi malomarnosti delavcev, ki so med delom kadili in metali cigaretno ogorko proti embalaži. Škodo so ocenili na 8000 Ndin.

Umrli je za posledicami nesreče

14. avgusta se je pripetila prometna nesreča na križišču pri trgovini v Globokem. Iz Piscec proti Bizeljskemu je peljal tovornjak Stanko Sušin iz Dednje vasi. Na križišču v Globokem, kjer je zavijal proti Bizeljskemu, mu je pripeljal naproti mopedist Franc Pšenčnik iz Globokoga. Na ostroni ovinku, kjer je cesta po desni strani posuta s peskom, je mopedista zaneslo in je trebil v desno stran tovornjaka. Mopedist se je hudo poškodoval in so ga odpeljali v brežiško bolnišnico, kjer je kmalu umrl. Na mopedu je škoda za okrog 200 Ndin.

DANES:

- Ljubo delo, kdor ga ima! str. 4
- Kaj bo s sadjem? str. 4
- V rojstnem kraju Gubčeve str. 5
- DOLENJSKO POLETJE 67 v soboto - zadnjokrat! str. 7
- Invalid spoznal Johana str. 9
- Dva milijona dolarjev za hčerko str. 9
- Medvedje prihajajo str. 12
- Vino po 400 starih din! str. 12
- Boltežar prvi čez Gorjance str. 13
- Še enkrat: »Blak se je majala« str. 15
- Smrt med ribami str. 15
- Posilstvo na Dolžu str. 15
- in 33 malih oglasov na zadnji strani!

Pomoč za arabske države

Po evidenci koordinacijskega odbora za zbiranje pomoči je bilo iz 67 območjskih občine s posredovanjem tega odbora poslanih do zdaj na žiro račun v Ljubljano nekaj več kot 200.000 Sdin za pomoč žrtvam izraelske agresije. Ta denar je bil zbran na terenu. Poleg tega so nekatere delovne organizacije nakazale svoje prispevke direktno na račun v Ljubljani. Pravkar poteka individualna zbirka po delovnih organizacijah, pa tudi delovne organizacije se nakazujejo prispevke iz svojih skladov. Po predvidevanjih koordinacijskega odbora bodo zbrali okoli 500.000 Sdin prispevkov.

Na Smuku odprto vsako soboto in nedeljo

Koča na smuku (548 m) nad Semičem je že dalj časa odprta vsako soboto in nedeljo, obiskovalcev pa ni veliko. Srednjo pot so uredili, da morejo tudi osebi avtomobilski gor. Franc Sladič iz Kota pri Semiču se je na Smuk pripeljal že s tovornjakom!

VREME

OD 24. AVGUSTA DO 3. SEPTEMBRA

Deževno vreme z ohladitvijo okrog 25. in 26. avgusta ter nekako od 30. avgusta dalje. Med 27. in 29. avgustom izboljšanje, vendar so krajevne padavine še možne. Dr. V. M.

KOT BI TRESČILO LETALO Z NEBA. Daleč naokrog razmetani deli kamiona so v soboto popoldne nudili na odcepu z avtomobilske ceste pri Mačkovcu grozljivo sliko. Kamionu ljubljanskega prevoznika Franca Bešterja, ki je peljal v Ljubljano 14 ton kremenčevega peska, je razneslo levo sprednjo gumo (MICHELIN) in ga zaneslo čez cesto v železobetonsko ograjo nadvoza (glej puščico). Pri silovitem trčenju je ograja vzdržala, kamionu pa je odtrgalo prednjo os z obema kolesoma. Os je obvisela na ograji, kamion pa je čezno treščil na spodnjo cesto. Od kabine in motorja ni ostalo pravzaprav ničesar. Bešter si je zlomil prst na roki in si poškodoval levo laket. Čez dve uri so ga že odpustili iz novomeške bolnišnice. Škodo so ocenili na 5 milijonov S din. (Foto: M. Moškon)

ZVIŠANE OBRESTNE MERE za varčevalce pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI
NOVO MESTO

HRANILNIM VLOGAM SMO ZVIŠALI OBRESTNE MERE:

- hranilnim vlogam na vpogled: od 5 % na
- vezanim hranilnim vlogam nad 12 mesecev: od 6 % na
- vezanim hranilnim vlogam nad 24 mesecev: od 7 % na

6,50 %
7 %
8 %

ZVIŠANJE OBRESTNE MERE velja od 1. avgusta 1967 dalje. — Vključite se tudi vi v širok krog varčevalcev pri domači področni banki, ki vam najugodnejše obrestuje vse hranilne vloge! — POSLUŽITE SE TUDI VNAPREJ UGODNOSTI, ki vam jih nudi Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu pri namenstem varčevanju: za kreditiranje kmetov — proučevalcev (za nakup, gradnjo ali obnovo gospodarskih poslopij, za nakup strojev in strojnih naprav, za obnovo sadovnjakov in vinogradov, za nakup plemenske živine) in za posojila za pospeševanje turizma, zasebnega gostinstva in obrti!

NAŠA BODOČNOST

je v moderno organizirani nacionalni in politični slovenski skupnosti v okviru Jugoslavije (3)

Od tod se tudi poraja odgovor, ki ga zlasti vneto zagovarja emigracija za mejami: smo za socializem, toda brez komunistov.

Morali bi uresničevati prakso, da bodo oblastni organi prevzeli in tudi nosili teže neposrednih političnih konfliktov in konfrontacij, Zveza komunistov pa bo nosila teže širšega ideološkega, ne pa samo praktičnega spopada.

Vzemimo za primer razne zaostritve in nesporazume, do katerih prihaja v tej ali oni delovni organizaciji zaradi reforme, pravilneje rečeno, zaradi slabega poslovanja in nizke produktivnosti dela. Če kje do tega pride, potem obveste o tem najprej CK, kar pa je po mojem mnenju napačno. Prva in neposredno bi morala razreševati takšna napačnost občinska skupščina, ker je za to najbolj poklicana, ne mislim policijsko, ampak ekonomsko, socialno. Oblastveni organ bi moral biti tisti, ki bi prestregel najhujši politični sunek, ki ga taki primeri povzročijo; pojaviti se mora kot politični dejavnik, kot integracijska, družbeno-politična sila, ne pa stati ob strani.

V tem smislu je treba spreminjati vpliv in delovanje oblasti, konkretno občinskih skupščin. Integrirati je treba politični vpliv in delovanje uprave, saj imajo skupščine mandat volivcev. Rekel bi, da so tu še skriti ostanki transmisije stalinškega tipa, ki so se zadržali vse do današnjega dne. Korenine vsega tega so v odgovoru na vprašanje, ali je potrebno, da sta naša oblast in uprava dandanes še politični ali ne. Treba si bo prizadevati, da dosežemo prakso postopoma spreminimo, če hočemo, da bo z reorganizacijo tudi Zveza komunistov dejansko prešla na nove položaje. Če tega ne bomo storili, bo nastal prazen prostor, ki se bo napolnil s silami, ki nam ne bodo naklonjene.

Procesa samoupravljanja ne smemo absolutizirati

Naslednje vprašanje strateško političnega značaja je realizacija samoupravljanja —

družba — napredek. Naš samoupravni model še ni do kraja izdelan. Pogostokrat se operiramo z logiko, da pomeni samoupravljanje samo to, da prepuščamo čimveč pravice delovnim organizacijam in delovnim skupnostim. In čim dalj v tem pogledu pridemo, čim manj regulativov družba predpisuje, toliko popolnejše naj bi bilo samoupravljanje. Zgodovinsko, dolgoročno gledano je ta teza verjetno pravilna. Če pa jo gledamo s praktičnega vidika, se zdi celo nevarna. Naš sistem je izredno pavšalen, tako da imamo za elektrogospodarstvo popolnoma iste normative, kot jih imamo za čevljarstvo delavnic. Posledice, ki iz tega izhajajo, so čudne.

Praksa nam kaže, da smo še vedno na taki stopnji, da se lahko za samoupravljanje skriva teoretično in tudi praktično konzervativna miselnost, nesposobnost, slabo poslovanje itd. V izvršnem svetu mislimo, da bi bilo potrebno to splošno posodo samoupravljanja začeti zelo konkretno in sistematično napolnjevati. Če se kje pokaže, da samoupravljanje izkoriščajo za ideje in prakso, ki se ne bi mogla vključiti v današnji tempo naše družbe, ne bi smeli potem preveč omahovati, ampak dobiti možnosti in regulative, bodisi pravnega, še večkrat pa verjetno idejno-političnega značaja, da se odločno v tako »samoupravljanje« poseže. Ne smemo absolutizirati procesa samoupravljanja, ne smemo bežati pred nekaterimi nujnimi regulativi, če se pokaže potreba, če praksa to zahteva. V tej zvezi bomo morali verjetno sprejemati tudi nekatere dodatne predpise, uvajati inšpekcije in večjo kontrolo, postaviti nekatere regulative odgovornosti itd.

Če se sporazumemo, da je potrebno ubrati takšno pot, potem moramo to odločitev vsi podpreti, sicer se bomo vsi znašli v načelnih dialogih o tem, kdo je za samoupravljanje, za demokracijo in kdo proti. Če imamo pred seboj vizijo samoupravljanja in tako zgodovinsko projekcijo, potem nam tudi morajo biti jasne razlike in na-

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Izrael ima zdaj sicer krajše meje z arabskimi državami kot jih je imel prej in te meje je vojaško tudi lažje braniti, saj poteka črta premirja z Egiptom po prekopu, s Sirijo pa na vrhu gričev. Toda za tako veliko zasedeno ozemlje (okrog četrtino Jugoslavije) je vsekakor potrebno veliko več vojske, kot je Izrael sicer potrebuje v mirnih časih. Malone vsakega odvisnega vojaka pa je treba vzeti iz proizvodnje; za gospodarstvo je vzdrževanje večje vojske in reda na zasedenih ozemljih veliko breme.

Na drugi strani imajo Izraelci veliko večje težave z arabskim prebivalstvom, kot so splošno mislili. Nekateri izraelski voditelji so očitno na tihem menili, da bo večina arabskega prebivalstva celo zadovoljna, da lahko živi v Izraelu. Toda Arabci tako v Jordaniji kot na Sinaju kažejo vedno izrazitejša znamenja odpora. V Jeruzalemu sta bili že dve zelo uspešni stavki trgovcev, v katerih so sodelovali praktično vsi arabski trgovci. V El Arišu na severu Sinajskega polotoka so prav tako organizirali splošno stavko. Izraelske vojaške oblasti so uvedle v mestu strogo policijsko uro. Arabski odpor jih je precej presenetil in jim prizadejal nemajhen glavobol. Pred dnevi so blizu Betlehema prijeli tudi nekaj deset komandov iz znane palestinske organizacije v Siriji El Fatah, kar dokazuje, da je tudi ta organizacija znova začela delovati.

Tudi arabske države, zlasti tiste, ki so bile neposredno vpletene

v vojno, so tembolj prizadete, čim dlje traja okupacija. Jordanija je izgubila velik del najboljše plodne zemlje in praktično ves turizem. Sveta mesta, ki so privlačila obiskovalce z vsega sveta, so v izraelskih rokah. Tudi Egipt ima velike izgube zaradi prekinitve plovbe v Sueškem prekopu in turizmu. Razen tega so ostali na Sinaju bogati vrelci nafte, iz katerih je

nega načrta za gospodarsko akcijo. Vzroke za to je iskati v nasprotjih med konservativnimi, monarchističnimi in radikalnimi ter najbolj radikalnimi arabskimi državami. Upati je, da bosta več uspeha prinesli konferenci znanjnih ministrov, ki bo 26. avgusta in konferenca šefov arabskih držav, ki naj bi bila 29. avgusta v sudanskem mestu Kartumu.

Na drugem koncu afriške celine, v Nigeriji, so se dogodki v zadnjem tednu še bolj zapletli. Medtem ko sta se doslej bili med seboj vojski zvezne vlade v Lagosu in vzhodne pokrajine, ki se je junija odcepila in se razglasila za neodvisno državo Biafro, se je pred dnevi napol odcepila od federacije še srednjehodna pokrajina. Položaj te pokrajine zdaj ni docela jasen. Prejšnji teden so jo namreč zasedle biafrske čete in za njenega poveljnika je bil namesto generala Victorja Banja, ki je bil izvedel udar, imenovan general Albert Okonko, ki ga je imenovala vlada odcepljene Biafre. V Pokrajini Srednji zahod so se razvneli zdaj boji med tremi političnimi frakcijami — nekateri so za ponovno združitev z Nigerijo, drugi za Biafro, tretji pa za pogajanja. Razen tega so se razplameli spopadi med plemenom Ibo in ostalimi plemenski skupinami. Nigerija, ki je v zadnjem letu in pol dvakrat menjala gospodarja, je zdaj ostala brez gospodarja, saj ne o lagoški vladi ne o vladi v Enuguju, še manj pa o vodstvu srednjehodne pokrajine ne moremo trditi, da imajo položaj v rokah.

Čas ne dela ne za Izrael ne za Arabce

ZAR dobivala velik del petrolejske proizvodnje.

Tako ena kot druga stran se teh težav očitno zaveda. Pričakovati bi bilo torej, da bodo tako Arabci kot Izraelci vsak iz svojih razlogov skušali na svojem koncu razvozlati vozloženo krizo. Toda Izrael za zdaj ne kaže prav nobene pripravljenosti za popuščanje. Arabski voditelji pa se mrzlično sestajajo, potujejo in se obiskujejo. Vendar pa za sedaj na vseh sestankih, na katerih naj bi usklaidili nadaljnjo arabsko politiko, niso dosegli česa pomembnejšega. Tudi konferenca ministrov arabskih držav za finance, gospodarstvo in petrolej, ki se je končala v nedeljo v Bagdadu, ni prinesla trd-

sprotja med to projekcijo in konkretnimi neresenimi problemi, ki nam jih narekujejo čas in razmere, v katerih živimo. Če je načelno to nejasno, potem se izpostavljamo diskvalifikacijam. Če kdo misli, da je samoupravljanje že dovršeno in, zlasti, da nam niso potrebni neki tokovi povezovanja od spodaj navzgor, potem se v tem skriva nevarnost, da ne bi razumeli tistih, ki žele znotraj samoupravljanja, danes in tu, razmere in odnose izboljšati.

Tako nerazumevanje je po tem izvor raznih nepotrebnih dialogov in diskvalifikacij o tem, kdo je birokrat, kdo je demokrat, kdo je bolj za delavski razred, kdo manj, vse to pa nikamor ne vodi. V sedanjem odbodu so znatraj našega socialističnega kroga take diskvalifikacije lahko samo škodljive in lahko povzročajo samo zme-

do. Zdi se, da smo v celoviti zgodovinski projekciji samoupravljanja in samoupravljavske družbe najbrž šli tako daleč in tako hitro naprej, da nismo mogli na »svojem terenu« vse stvari do kraja urediti, koncipirati, precizirati in čimbolj smiselno postaviti.

Naj se izrazim po vojaško: osvojeni teren samoupravljanja bo najbrž potrebno očistiti »diverzantskih grup«, padalcev, ostankov preteklosti itd. Tega pa nikakor ne bi smeli imeti za umik, za prodor centralizma in etatizma. To tudi ne pomeni, da se umizamo pred tehnokratsko kritiko in pred tisto logiko, ki želi zaradi slabosti in nedogranosti samoupravljanja, zlasti se delitve po delu, odpraviti samoupravljanje in dajati vso oblast nekim nezmožnim menagerjem, namesto da bi predlagali, kako od-

pravljati slabosti samoupravljanja mehanizma.

Od marsičesa se bo treba posloviti

Poseben element našega dela je gotovo to, da smo se hkrati z zgodovinsko projekcijo samoupravljanja razvijali, vendar pa zelo ekstenzivno. Zanimala nas je predvsem kvantiteta in v kvantiteti smo predvsem videli uspeh, ne pa v pogojih in razmerah, ko bi gledali nekoliko bolj podrobno na kvantiteto, ko bi gledali smisel, ko bi bolj racionalno tehtali, kaj je nujno potrebno, kaj pa ni. Zato najbrž ne bi smeli iz vsega, kar je, delati vprašanje obstoja ali neobstoja revolucije. Verjetno nas v celotnem družbenem mehanizmu in v vsem, kar imamo — ne samo v gospodarstvu — čaka dolga etapa se-

lekcijske, tehtanja, razmišljanja, vrednotenja.

Verjetno se bo treba od nekaterih stvari posloviti, jih pokopati z večjo ali manjšo slovesnostjo in se pri tem zavedati, da se nisimo ničesar mur, kar potrebujemo in zmerno odrekli. Če opustimo tu in tam stvar, ki smo jo postavili pred 20, 15 leti, se že pojavi večjih vprašanj, če se zaradi tega odreka-

KRATKE Z RAZNIH STRANI

ZAHODNONSKI KANCLER KIESINGER je po vrnitvi z obiska v ZDA na tiskovni konferenci izjavil, da so odnosi z Jugoslavijo stečajno vprašanje. Dejal je, da bi ZR Nemčija želela imeti diplomatske odnose z našo državo, da pa bi bilo treba pred vzpostavitvijo stika razjasniti svrsto vprašanje.

MLADI FRANCOŠKI NOVINAR Roger Debray, ki so ga bolivijske oblasti obtožile, da je sodeloval s gverilci, je še vedno v zaporu v Boliviji. Predsednik Barrientos je izjavil, da Debray ne preti smrtne kazni, izrazil pa je tudi željo, da bi Debraya zamenjal za politične ujetnike na Kubi.

V VASICI MARTELANGE na belgijsko-francoski meji je eksplodiral v ponedeljek torvnjak — cisterna. Eksplozija je uničila dvajset hiš in ubila sedem ljudi.

JUGOSLOVANSKI VELEPOSLANIK v Mehiki Dalbor Soldatic je v torku v mehiškem mestu Guadaluajari odprl zdravstveni dom »Jugoslavija«, ki je darilo jugoslovanske vlade mehiškemu ljudstvu, ki je že večkrat pokazalo svoje simpatije do Jugoslavije in je tudi dodatno pomagalo ob skopskem potresu. Sodobilni zdravstveni dom, ki bo služil 200.000 ljudem, je opremljen z jugoslovanskimi aparati.

RODEZLSKI PREMIER SMITH, ki je 11. novembra 1965 enostransko razglasil neodvisnost Rodezije, je priznal, da tarejo njegovo državo hude gospodarske težave, češ da so zaseli proti njemu gospodarsko vojno. Pozval je zahodne države, naj vendar spoznajo, da je Rodezija branik proti komunizmu v Afriki. Posebej se je obrnil na ZDA in objavil izdatno pomoč v obliki vojnega materiala.

PRED DNEVI JE V CATANII, italijanskem letovišču ob južni jezerski obali, zavladal preplah. Skoz Otrantska vrata je namreč v Jadransko morje priplaval jata morskih psov. Nadnje so poslali helikopterje, ki so jih kmalu odkrili. Najprej so jih bombardirali, potem pa so streljali nanje z mitraljezi. Vedno šverci so pobili.

GRSKA FILMSKA IGRAKNA Melina Mercouri, ki se je spominjala iz filma Nikolaj v nedeljo, je izjavila v intervjuju ameriški reviji Look, da ni več igralka, marveč se je povsem posvetila boju zoper vojaški režim v Grčiji. »Rojila sem se kot Grčinja«, je dejala, »in bom umrla kot Grčinja. Patkos pa se je rodil kot fašist in bo umrl kot fašist.«

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

■ PREDSEDNIK ZIS MIKA ŠPILJAK V SMEDEREVU IN KRAGUJEVCU. Namen njegovega obiska je bil: sestati se s gospodarstveniki in se z njimi pogovarjati o izpopolnjevanju gospodarskega instrumentarija. Po njegovih besedah se je posvetoval z gospodarstveniki zato, da bi prišel do spoznanja, kako ocenjujejo sedanje gibanja. Takšna spoznanja so mu potrebna zato, da bi se lahko pripravil na jesen, ko bodo sprejeli v zveznih organih uprave in zveznem izvršnem svetu vrsto ukrepov za prihodnje leto.

V zveznem izvršnem svetu in upravi je več komisij, ki pripravljajo ukrepe za prihodnje leto v zvezi s kreditno politiko, deviznim režimom in sistemom poslovanja s tujino.

Takšna oblika kontaktiranja najvišjih državnih ki trasirajo pota naše gospodarske reforme, z gospodarstveniki, ki usmerjajo in vodijo praktično uresničevanje reformnih nalog, je vsekakor zelo primeren in jo je treba samo pozdraviti.

■ PREDSEDNIK TITO ZOPET V DOMOVINI. V ponedeljek se je z »Galebom« vrnil v domovino predsednik Tito. Ob prihodu z obiska v Združeni arabski republiki, Siriji in Iraku so ga pozdravili Vladimir Bakarić, M. Todorović in Mika Špiljak. Predsednik Tito je ob koncu svojega obiska pohvalno ocenil rezultate svojih razgovorov z arabskimi državniki. Dejal je, da se vrača poln optimizma.

■ AMERIŠKI KIRURG DEBAKEY KONČAL SVOJ PROGRAM PRI NAS. Potem, ko je uspešno operiral na srcu osem pacientov na ljubljanski kirurški kliniki, je »vstavil« umetni srčni zaklopki še dve. ma bolnikoma na beograjski kirurški kli-

niki. Beograjska televizija je direktno prenašala operacijo, čeprav je bil dogovor, da bo ljubljanska televizija pripravila serijo poljudnoznanstvenih oddaj s potrebnimi komentarji. Slovenska televizija se ni vključila v direktni prenos s pojasnilom svojim gledalcem, da je proti senzacionalističnemu načinu direktnega prenosa človeško tako delikatnega dogodka.

Slovenski politik Mitja Ribičič je ob tako pomembnem dogodku, kakor so bile DeBakeyve operacije, zapisal v »Delu«, da je bila to lepa manifestacija humanizma

Pripravljajo vrsto ukrepov

in solidarnosti, čudovit prikaz smotrov znanosti in plemenitosti zdravniškega poklica.

■ SEST JUGOSLOVANSKIH ALPINISTOV NA VRHU PIKA LENINA. Skupina, v kateri so bili Barbka in Peter Ščetinin iz Ljubljane, Franc Ekar iz Kranja, Ante Mahkota iz Ljubljane, Sandj Blažina iz Izole in Pavle Dimitrov z Jesenic — se je povzpela na sedem tisoč metrov visok vrh v dneh od 14. do 16. avgusta. To je nedvomno velik uspeh naše alpinistične odprave v ekspediciji na sedemtisočak Pamirja.

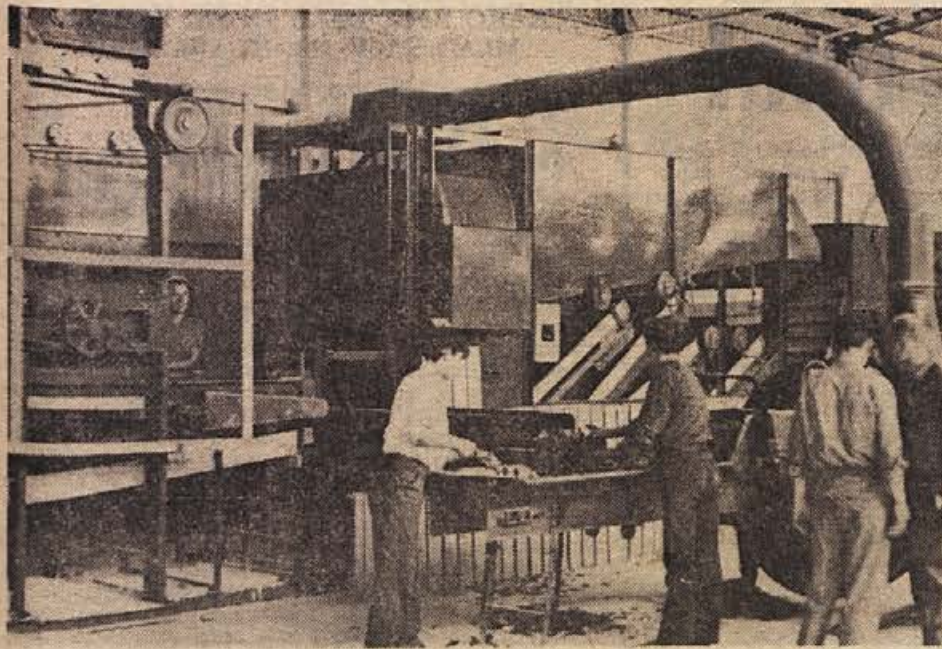
■ DRAGOCENO ARHEOLOŠKO ODKRITJE. Na gradbišču hidrocentrale Djerdap so na obali Donave odkrili eno najstarejših naselij na svetu, naselje iz mlajše kamene

dobe z mnogimi sledovi človeške civilizacije. To je dragocen arheološki spomenik in sega 8000 let nazaj.

■ PADAVINE OBSLE ŽITORODNA OBMOČJA. Padavine, ki so bile skoraj po vsej državi, so obšle skoraj vsa območja z ožganom koruzo, kakor da se je izogibajo. Splošno deževalo v okolici Novega Sada, Sremske Mitrovice, Zrenjanina in Vršca. Oblaki so torej obšli prav žitorodna območja, kjer je od suše koruza že kar obžgana.

■ POMOČ ŽRTVAM IMPERIALISTIČNE AGRESIJE. Po podatkih koordinacijskega odbora za pomoč žrtvam imperialistične agresije je doslej zbrano v Sloveniji nad 2.260.000 novih dinarjev. Odbor je pozval delovne organizacije in posameznike, naj ne pošiljajo pomoči v izdelkih, temveč v denarju. Prevoz blaga v arabske države namreč zelo zmanjšuje učinkovitost pomoči, ker je zelo drag.

■ VALORIZACIJA POKOJNIN V VISINI 7 Odstotkov. S spremembo zveznega zakona o pokojninskem zavarovanju je bil razveljavljen sklep skupščine skupnosti socialnega zavarovanja Slovenije, po katerem bodo valorizirali pokojnine od 5,5 do 16 odstotkov. Zvezna zakonodaja predpisuje enotni odstotek za vso državo, to je 7 odstotkov. Je pa napredek v tem, da je zvezna zakonodaja prenesla na republike precej polnomočij, tako da bodo posledje republiške skupščine skupnosti socialnega zavarovanja same usklajevale novejšje in starejše pokojnine. Predlog je, naj bi v Sloveniji to odpravili v treh etapah. Za to potrebujejo 12 milijard starih dinarjev, ki pa bi jih lahko zbrali postopoma — v treh letih.

Napeti trenutki pričakovanja ob prvem zagonu: bo stroj dobro delal ali ne? (Foto: M. Legan)

Prvič: stroj obira hmelj!

V Loki pri Zidanem mostu je začel v sredo, 16. avgusta, delati prvi obiralni stroj za hmelj na vsem Dolenjskem in Zasavju — Skupaj s sušilnico, ovlaževalcem in skladiščem predstavlja zadnjo besedo sodobne hmeljarske tehnike — Po mnenju naših in tujih hmeljarskih strokovnjakov nam Čehi ali Nemci ne morejo pokazati kaj bolj modernega

Kdor stroja za obiranje hmelja še ni videl, si sprva kaj težko predstavlja njegovo delovanje. Na hmeljišču režejo delavci rozge, jih dovažajo k stroju ter posamično vežejo na neskončno verigo. Ta jih vodi med dvema hitro se vrtečima bobnoma, ki česeta zelene kobule pa tudi liste. Od tam padajo na prenosne trakove, ki jih peljejo med čistilce, kjer se kobulji očistijo listja in drugih primesi. Stroju streže 16 delavcev, večji del njih strojevo delo predvsem nadzoruje.

Obran hmelj potuje v sušilnico. Za razliko od drugih sušilnic po Dolenjski, kjer kurijo s premogom, uporabljajo v loški sušilnici mazut. Tudi rokovanje s hmeljem je bolj mehanizirano, posebnost pa je avtomatski ovlaževalec, ki toliko navlaži hmelj, da je mogoče vreče za prodajo takoj polniti. S tem prihranijo veliko skladiščnega prostora, kjer bi moral sicer hmelj še precej časa čakati.

Ko smo bili v sredo priče

V Kopitarni: 42-ur

V sevniški Kopitarni so prvega julija prešli na 42-urni delovni teden. V podjetju so skrbno analizirali trenutno stanje in na osnovi te analize ukrenili vse potrebno, da bodo nadomestili delovni čas, ki ga bodo izgubili s krajšanjem. Proizvodnja se ne bo zmanjšala. Če pa bi se morala zaradi nujnih vplivov zmanjšati, bi se ustrezno zmanjšalo tudi število zaposlenih.

V Kopitarni menijo, da do z boljšim izkoriščanjem delovnega časa, s prilagoditvijo strukture in strokovnosti kadrov ter z drugimi neizkoriščenimi možnostmi dosegle v skrajšanem delovnem času vsaj take rezultate kot v 48-urnem delovnem tednu.

začetku poskusnega delovanja, nam je skupaj z delavci, ki so stroj postavili in hmeljarji, ki so čakali, da mu bodo stregli, zastal dih. Toda bojazen je bila odveč. Obiralni stroj Jugo-Bruff, ki ga je naredil šentpeterski Agroservis, je delal tako, kot smo vsi želeli. Letos in pri-

hodnja leta bo nadomeščal okoli 250 obiralcev. Ko bodo nasade povečali, bodo kupili še enega, streha je že zagotovljena. Sodeč po vse večji porabi piva pri nas in po svetovni ceni hmelja imajo hmeljarji, predvsem pa pivovarji, najboljše čase še pred seboj. M. LEGAN

Trije kmetje pitajo 65 telet

Prvi poizkus Kmetijske zadruga Ribnica, da kooperira s kmeti pri pitanju večjega števila telet

65 telet pitajo v kooperaciji s kmetijsko zadrugo Ribnica trije kmetje iz Goriče vasi. Zadruga je dala kmetom teleta, težka od 90 do 100 kg in močna krmila, razen tega pa je teleta tudi zavarovala. Kmetje teleta oskrbujejo v svojih hlevih, razen tega pa

jih krmijo s svojim senom. Po pogodbi morajo v približno 100 dneh spitati teleta do 200 kilogramov. Kmetje bodo dobili za vsak kilogram prirastka po 85 Sdin, razen tega pa še plačano porabljenno seno, in sicer: za kilogram prirastka, dobijo kilo-

30 gospodarjev oddaja 145 postelj

V Dolenjskih Toplicah imajo gostje, ki se nočejo nastaniti v zdravilišču, na voljo 145 postelj pri 30 zasebnikih, ki so si do lani uredili 63 sob v ta namen, nekateri tudi s turističnimi krediti. Julija je v zasebnih sobah bivalo 185 domačih in 42 tujih gostov. Domači gostje so prenočili 2.295-krat, tuji — iz Avstrije, Francije, Italije, Zahodne Nemčije, Luksemburga in ZDA — pa 421-krat. V juliju so bile zasebne turistične sobe skoraj trikrat bolj zasedene kot v juniju.

Sejmišča

V Brežicah živahno

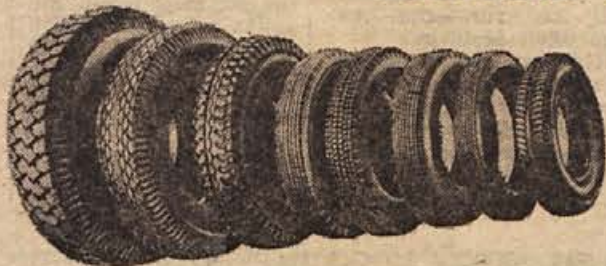
19. avgusta so na prašičji sejem v Brežice pripeljali 675 prašičev, starih do 3 mesece, in 35 starejših. Prodanih je bilo 430 prašičev, starih do 3 mesece, in 17 starejših. Cena obojnim je bila 650 Sdin za kg žive teže.

Novomeški sejem

21. avgusta je bilo na sejem prašičev v Novo mesto pripeljanih 673 prašičkov, starih do 3 mesece, in 66 starih nad 3 mesece. Vsega je bilo prodanih 578 prašičev po cenah: do 3 mesece stari so bili po 8000 do 15.000 Sdin, starejši pa po 16.000 do 28.000 Sdin. Promet na sejmišču je bil živahen. Veliko pa je bilo povpraševanje po plemenskih prašičih, cene pa so ostale neizpremenjene.

AVTOMOBILISTI!

ZDAJ JE ČAS

za zimsko protektiranje gum! — Ne vozite z gladkimi in izrabljenimi gumami, ker drsijo in s tem ogrožajo varnost vožnje!

Gume vam solidno protektira

PROTEKTOR-VULKAN

LJUBLJANA, Šmartinska 64 — telefon 310-072

AVTOPLAŠČE VAM PROTEKTIRAMO V 14 DNEH

KLOPOTEC

POTROŠNIKOM OB JUBILEJU

SEQUENCE
zodiac
CAROLINA
bojana
Captice

kot rezultat modernizacije proizvodnje in sodobne tehnologije

40 POLZELA

IZID
NAGRADNEGA
ŽREBANJA

V tovarni šivalnih strojev »MIRNA« na Mirni, so 8. avgusta letos izžrebali dobitnike nagrad, ki jih je tovarna namenila kupcem šivalnih strojev ob praznovanju 100 letnice JAX-MIRNA.

Nagrade so prejeli:

1. Ivanka Žugelj, Gradec 47 — šivalni stroj »MIRNA-VERITAS« kl. 8014/33 avtomatik v kabinetu
2. Draga Martinc, Celje, Drapšinova 15/3 — šivalni stroj »MIRNA-VERITAS« kl. 8014/22 cikcak v kabinetu
3. Milica Zganec, Ljutomer, Brata Pihlerja 1 — šivalni stroj »MIRNA« kl. 03 v kabinetu
4. Mato Ranković, Duga Resa, Dubravci 45 — šivalni stroj »MIRNA« kl. 02 v kovčku

Elektromotorje »ISKRA« so prejeli:

Milica Lojen, Zagreb, Latinovački put 14
Božica Karas, Karlovac, G. Švarca 60/I
Radoslav Petrašinović, Dublje p. Vrnici
Marija Zagar, Zagrebška 12
Jovo Stojić, Derventa, S. Vajnera 1
Janez Mlakar, Domžale, Robova 8
Marija Krevelj, Senovo 193
Staža Peč, Osijek, Borisa Kidriča 47
Miloslav Barić, Selo Ljevoša p. Peč
Mijo Djuranec, Zagreb, Radničko naselje bb

POTROŠNIKI! Če še nimate šivalnega stroja, potem si nabavite izdelek tovarne »MIRNA« in prepričali se boste o izredni kvaliteti njenih izdelkov.

NAJNOVEJŠE! Zaradi uspešnih poslovnih odnosov z inozemstvom so znižali ceno šivalnih strojev »MIRNA-VERITAS« avtomatik v vseh izvedbah za 15 odstotkov.

Prva nagrada je ostala med bralci Dolenjskega lista. Na sliki: Predstavniki »MIRNE« Bojan Bukovec prodaja prvo nagrado, šivalni stroj »MIRNA« — Veritas avtomatik v kabinetu, Ivanka Žugelj iz Gradca v Beli krajini.

Ljubo delo, kdor ga ima!

Junija je bilo v šestih dolenskih občinah več kot 1.100 brezposelnih — Prvi letniki v srednjih šolah letos nepopolni?

»Povem vam — brihtna glavica! Vse zna, vse dela. Če se le loti česa...« itd. — do: ...ah, da za kovinarja bi bil... Ne? ... Pa mehanik... Tudi ne?... Ampak poslušajte, vi, njegov oče je borec iz dvainštiridesetega. Vam to nič ne pomeni?«

Najbolje bo odgovoriti s podatki iz kartoteke: fant, star 15 let, končal 5 razredov osnovne šole, v družini najstarejši, 5 ha posestva. Itd.

Da bi šel v šolo! »Ne, to pa ne. Kdo bo pa plačeval?... Saj sem rekla... Kaj sem že hotel? ... Aha, fant se težko uči, do petega je komaj...«

(Kaj pa tisto: vse zna, vse dela??? No, pa pustimo to!)

Tu je ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE, URADNI DAN ZA STRANKE —

Brrriink! — telefon. In dovolj glasno onemu onkraj žice: »Sporočil bom, če bo kaj.«

Novo stranke. Pogovori z oči v oči. Pojasnila kot: »Za vas ni še nič... Zate — ti si menda od Tamin tam — morda, ko se prihodnjič oglasiš... Pravite, da nekateri... kaj pa morem za to!... Aha, ti si pa že doblil službo... Če ne verjamete, si poglejte oglasno desko na hodniku, tam so napisana vsa prosta delovna mesta... Itd.«

Tole (zgornje) se je bolj mimogrede kot nalašč zapisalo v beležko, a je prav, da se je. Naj tudi tisti, ki pogovorov na zavodu za zaposlovanje niso slišali, zvedo, kako težko je dandanes dobiti delo. Ne zaradi tega, ker je treba priti na zavod, ne zaradi njegovih uslužbencev

— zaradi tega pač, ker je v podjetjih premalo prostora (tako se da vsaj sklepati iz razpisov) za toliko in toliko novih delavnih rok. Če imate vsakdanji kos kruha, se morda ob tem nasmihate, tisti, ki čaka, da se mu odpro vrata v zaposlitev, pa najbrž na vse kaj drugega misli kot na smeh. Zakaž —

■ Ljubo delo, kdor ga ima!

Tale izrek — narejen po tistem »ljubo doma, kdor ga ima« — se ni nepremišljeno zapisal. Slej ko prej ga je narekovala zaskrbljenost ob podatkih, ki kažejo nič kaj razveseljivo stanje. Podatki, ki jih bomo porabili, so vzeti iz letošnje junijske evidence.

1.123 iskalcev dela!

Toliko in nič manj brezposelnih je bilo ob koncu

junija na območju novomeškega Zavoda za zaposlovanje. Podrobneje po občinah:

■ Novo mesto 444, Krško 315, Črnomelj 137, Ribnica 38, Metlika 62 in Trebnje 127.

od tega je bilo 579 mladincev in mladink. Prostim delovnim mestom so v tem času našli 421 — največ v novomeški, črnomaljski in krški občini, zaposlilo pa se je le 391 ljudi, od tega spet največ v omenjenih treh občinah. Delovno razmerje je prenehalo v juniju 363 ljudem. V tujino so napotili pet iskalcev dela iz novomeške občine.

Seveda morejo številke povedati neprimerno manj kot brezposelni, ki številke predstavljajo. Da ne bo kdo mislil, da so le-ti radi v evidenci — kot številke! Naj bo tako ali drugače, vsaka številka je problem, ne le za tistega, ki je z njo imenovan, nič manj za zavod za zaposlovanje oziroma njegove uslužbenke. Oboji si prizadevajo, da problemov ne bi bilo in poskušajo, kjer je količ kaj upanja.

Srednje šole iščejo dijake

Nekaj povsem drugega je v drugostopenjskih šolah. Te ne morejo dobiti dijakov. Julij je za nami, prvi letniki domala vseh dolenskih šol pa še niso polni.

Tehniška srednja šola v Krškem bi rada vpisala v prvi letnik še 61 dijakov, kmetijska srednja šola Grm 33, črnomaljska gimnazija 35, kovinarska šola v Črnomlju okoli 20, poklicna kovinarska šola v Novem mestu 45 ter ekonomska srednja šola in gimnazija v Novem mestu še po 10 do 15 dijakov. Polne prve letnike imata le gostinska in medicinska srednja šola v Novem mestu.

Ob teh podatkih bo marsikdo iskal odgovor na vprašanje, zakaj tako. Morda je odgovor tudi tole: zato, ker si hočejo mladi ljudje (ob pomanjkanju štipendij) čimprej sami zaslužiti svoj kos kruha. Ali je to prav ali ne, ne bomo tu ugotavljali, ker vprašanje presega okvir sestavka.

Nedvomno pa je res, da bi morali vprašanje zaposlovanja in šolanja mladih ljudi reševati načrtno, z razgrnjeno perspektivo pred seboj.

IVAN ZORAN

BO LETOS MOGOČE PRODATI SADJE?

Neizbežen je boj proti izmenični rodnosti

Za sadjarje znova postaja zelo zanimiv — črni ribez

Po zasavskih občinah, pa tudi drugje, se letos sadno drevje šibi pod težo plodov. V nekaterih zadrugah smo povprašali, kako bo z odkupom. Direktor Kmetijskega kombinata iz Sevnice tov. Rudi Čimperšek je na vprašanje takole odgovoril:

»Bogat ovetni nastavek je že spomladi napovedal bogato leto, zato smo že takrat iskali kupce predvsem za svoje nasade, ki so letos srednje dobro obrodili. Toda tudi trgovci vedo za letošnji rod in so pristali samo na pogodbe za kakovostno sadje, za industrijskega, kakršno je povečini kmečko, pa jim ni bilo mar. V prejšnjih letih smo trgovcem na račun naših kvalitetnih jabolok že

vsiliti nekaj slabših, kar pomeni nekašno vezano trgovino, letos pa ne vemo, če bo tudi to šlo.

To pot so dobro odrezali tisti sadjarji, ki pridelujejo ribez. Z našim grozdijem, za katero je veliko zanimanja, bomo prodali tudi nekaj slabših jabolok, za katere sicer nihče ne povprašuje. Ribez postaja vse bolj pomemben. V naši občini vem za sadjarje, ki so zanj dobili

KAKO ŽIVI, DELA IN SE ZABAVA MLADINA V NAŠIH OBČINAH

SEVNICA:

DELO PO KOMISIJAH

»Mladinski komite v Sevnici si je začrtal predvsem delo po komisijah, je povedal predsednik komiteja Vojko Dvojmoč. »Zato smo ustanovili komisijo za družbeno dejavnost, kadrovske komisije in komisijo za idejno vzgojno izobraževanje.«

Komisija za družbeno dejavnost pospešuje delo mladincev na kulturnem in športnem področju. Njena letošnja glavna akcija je bila prireditev v počastitev dneva mladinskih delovnih brigad in prireditev »Pokaži, kaj znaša, ki so jo organizirali z boštanjskimi mladinci. Razen tega so v sodelovanju z garnizonom Cerklje pripravili za dan letalcev in dan mladosti proslavo, ki sta bili zelo dobro obiskani. Posamezni aktivni so pripravili več internih proslav. V počastitev dneva mladosti je komite organiziral tekmovanje v streljanju, namiznem tenisu in šahu. Pripravili so tudi družabni večer, ki pa je moral zaradi slabega vremena odpasti. Komite je s pomočjo SZDL nabavil aktivno v Krmelju, Blanci in Tržišču miže za namizni tenis, denarno pomoč pa so dobili tudi drugi aktivni.

»Sevniška mladina nujno potrebuje novo, večje športno igrišče, je poudaril tov. Dvojmoč. Obljubili so nam ga sicer že dvakrat, vendar ga kljub temu, da je vse pripravljeno, še niso začeli graditi.«

Kadrovska komisija skrbi predvsem zato, da so mladinci, ki vodijo posamezne aktivne, sposobni ljudje, ki se zavedajo svojih nalog in dolžnosti. Komisija je za sekretarje in predsednike aktivov organizirala seminar, na katerem je med drugimi predaval tudi predsednik občinske skupščine tov. Molan.

Komisija za idejno vzgojno izobraževanje tesno sodeluje z mladinskimi aktivni v delovnih organizacijah. V podjetjih je poskušala organizirati klube mladih proizvajalcev, vendar brez pravega uspeha. Komisija si prizadeva, da bi čimbolj pomagala pri izobraževanju mladine, zato sodeluje s SZDL in drugimi organizacijami.

V sevniški občini se mladinci zbirajo predvsem v klubih, prostorih SZDL in šolah. Klubsko življenje je najbolj razvito v Sevnici. Tu pripravljajo programe za razne prireditve, organizirajo mladinske plesne, predvajajo filme in drugo. Kljub temu pa si sevniški mladinci želijo še več plesov in drugih zabavnih prireditev. Poleti lahko plešejo samo enkrat na mesec v restavraciji na postaji in seveda na raznih drugih plesih, ki pa jih je zelo malo. Nekateri posamezni aktivni pa imajo precej pogoste plesne. Tako so se lanskoletne plesne vaje na Blanci razvile v redne plesne, ki so zelo dobro obiskani. Prav tako imajo tudi v Sentjanžu dokaj pogosto mladinske plesne.

»Nazadnje bi še povedal, da poskuša komite navezati s posameznimi aktivni čim tesnejše stike. Zato je vsak član komiteja zadolžen za enega ali dva aktivna in se mora redno udeleževati vseh njihovih sestankov,« je zaključil tov. Dvojmoč.

Vendarle prožnejše!

Slovenija avto v Ljubljani bo v kratkem poenostavil postopek za dodelitev kredita za nakup osebnih avtomobilov (škoda in wartburga). Avtomobile bo namreč mogoče kupiti na kredit tudi brez porokov — dovolj bo potrdilo gospodarske organizacije, kjer je kupec zaposlen — vendar pa bo treba vplačati posebno premijo za zavarovanje kredita.

V Dolenskih Toplicah dve menjalnici

V Dolenskih Toplicah je bilo do letos možno tuj denar menjati le v zdravilišču, 1. julija pa so odprli menjalnico tudi na pošti. Obe menjalnici sta letos izplačali za tuje valute 8.579,216 Sdin.

Medtem ko so tuji gostje na pošti menjali predvsem belgijske franke, so v zdravilišču menjali zlasti šilinge, lire in marke.

Gluhi ali nezainteresirani?

Izvršni odbor pri skupščini socialnega zavarovanja v Novem mestu je zahteval, naj sveti zavarovancev ocenijo, kako delujejo predpisi, ki jih je skupščina letos sprejela — med drugimi: uveljavljanje zdravstvenega varstva po novih ukrepih, predpis o dodatnem prispevku, participacija (doplačila) itd. Zaradi slabe udeležbe pa srečan svetov niso mogli izvesti. Eni trdijo, da so sveti postali gluhi, drugi pa, da so nezainteresirani, čeprav bi morali predvsem oni opozorjati skupščino na nepravilnosti pri uveljavljanju zdravstvenega varstva.

Bregarjevi dvojčici, Sonja in Mojca, sta bili ravno prejšnji teden stari 5 mesecev. Lahko rečemo, da sta oni dve dobili novo trosobno stanovanje (Foto: Franček Pungertič)

Dvojčici in novo stanovanje

Čeprav so v sevniški občini zgradili v povojnih letih mnogo stanovanj, še vedno veliko občanov živi v premajhnih, vlažnih, skratka neprimernih stanovanjskih prostorih. V ulici heroja Maroka so se prejšnji mesec vselili v novo stolpnico srečni stanovalci, kiso povedali tole:

■ Fanička Zgonc: »V LISCI, kjer sem zaposlena kot konfektionarka, sem že jeseni vložila prošnjo za stanovanje. Ko sem zvedela, da sem tudi jaz dobila stanovanje, sem bila presrečna. Upan, da najemnina ne bo prevelika, kajti skoraj sama moram skrbeti za štiričlansko družino. Mož je od januarja brezposeln. Poizkusil je že vse, da bi dobil delo, vendar monterje centralne kurjave nikjer ne potrebujejo; da bi sam začel pa nima denarja za orodje, ki je zelo drago.«

■ Franc Dobnik: »Lani so v LISCI, kjer je žena v službi, razpisali pogoje za nakup stanovanja na obročno odplačevanje. Ker sva takrat stanovala v kleti, sva se odločila, da hova kupila dvosobno stanovanje. Sprva je bilo rečeno, da bomo morali dati 20 odst. denarja takoj, ostalo pa v 20 letih. Vendar smo vplačali takoj samo 500

tisoč Sdin. Zeni bodo odtrgali vsak mesec 16.000 Sdin, koliko pa meni še ne vem. S stanovanjem sva zadovoljna, vendar so se že pokazale manjše napake. Ker smo v najvišjem nadstropju, je ob zadnjem deževju skoraj tlo po zidu. Razen tega so razpokale tudi stene.«

■ Sonja in Anton Bregar: »Že 10 let smo se selili iz stanovanja v stanovanje. Zadnje je bilo še kar dobro, ko pa se je družina nepričakovano povečala za dva člana, je postalo pretensno. Da smo dobili to stanovanje, se moramo zahvaliti predvsem predsedniku občinske skupščine tov. Molanu in upravi za notranje zadeve, kjer sem v službi. Sprva je bilo nekoliko nerodno, ker stanujemo v četrtem nadstropju; zdaj smo se že navadili in nam to ne dela nobenih težav. Stanovanje mi je zelo všeč. Napaka je samo v tem, da so pozabili in kopalnici vgraditi pri-

V rojstnem kraju Gubčevcev

POGLED NA TREBELNO, KJER JE BILA USTANOVLJENA GUBČEVA BRIGADA

V okrilju prostranih stoletnih gozdov, sredi živopisnega mozaika njiv in vinogradov, razmetanih po strmih pobočjih in posutih z zidanicami kot z biseri, v taki idilični hrbovski pokrajini z lepim razgledom po Dolenjski stoji vas Trebelno nad Mokronogom. Vas kot vse druge — borba ljudi s siromašno zemljo za vsakdanji kruh, borba za napredek in boljši jutrišnji dan. Toda Trebelno bo za vedno zapisano v slovenski zgodovini. V čudovitem bukovem gozdičku pod vasjo je bila pred 25 leti, 4. septembra 1942, iz dveh bataljonov Krškega odreda in dveh bataljonov Zapadno-dolenjskega odreda ustanovljena slavna Gubčeva brigada. V njenih vrstah je bilo okrog 800 neustrašenih borcev, ki so že dan po ustanovitvi doživeli ognjeni krst na Blečjem vrhu, nato pa izkazali polno mero junaštva in poguma v nešteti krvavih borbah po Dolenjski in sosednji Hrvaški vse do zmagovitega pohoda v osvobodeno Ljubljano. Brigada je neštetokrat dokazala, da zaslužno nosi ime velikega voditelja naših hrabrih pradedov. Po napornih pohodih in hudih bojih se je rada vračala v svoj rojstni kraj Trebelno. Po mnogih letih se zdaj spet vrača, čeprav nepopolna in okrnjena, da obudi spomin na slavne septembrske dneve pred četrstoletja. Še poznim rodovom bo brigada pričala, kje in kdaj se je porodila naša ljudska vojska.

Cužnja vas, Drečji vrh, Blečji vrh, Češnjice in druge vasi okrog Trebelnega so bile prizorišče številnih borb Gubčeve brigade. Ljudje iz teh krajev se še spominjo teh dogodkov — nekateri bolj, drugi manj. Čas je opravil svoje. In trda borba s vsakdanjimi težavami. Prijetno je kramljati s temi ljudmi. Sprva so malo nezapljivi, nato pa se jim počasi le razveže jezik. Čisto podzavestno privlečejo na dan na pol obledele spomine, ki dobivajo vse bolj jasne obrise. Datume in imena so pozabili ali pa jih pomešali, toda marsikaj niso in ne bodo zlepa pozabili. Ostalo jim bo za vedno v spominu, kot da se je zgodilo še včeraj. In kako prepričevalni so, kot da jim ne bi hotel verjeti! Dajmo besedo nekaterim.

V partizanih od vsega začetka

»Franc Krese-Coban, Trlep in jaz smo bili prvi gadjje v trebeljski okolici. Do odhoda v partizane sem bil terec. Po razpadu jugoslovanske vojske smo zajeli deset pušk, moko, makarone in sanitetni material ter vse skupaj z nosili po lestvi v bunker na zvoniku cerkvice Sv. Rozalije Spodaj v vasi Italijani niso ničesar slutili. Celotne karte smo igrali z njimi. V farni cerkvi, ki je bila zaklenjena, smo imeli skrit tu

di ciklostil za tiskanje Poročevalca. Cerkev smo ponoči odklepali s ponarejenim ključem. Aprila 1942 sem stopil v Češnjicah v partizane, v Krški odred. Najprej sem bil obveščevalec, nato pa pomočnik Staneta Potočarja, komisarja tretje čete. V Gubčevi brigadi sem se boril eno leto: najprej v drugem, zatem pa v četrtem bataljonu. Iz teh dni mi je ostal najbolj v spominu napad na Zafaro in Žužemberk. V Črnošnjicah sem bil imenovan za komisarja zaščitne čete, nato sem bil za mesarja v glavnem štabu v Črnošnjicah in Črnomlju, kjer sem tudi dočkal konec vojn.«

»Drobec granate še zdaj nosim v prsih...«

»Drugi so besednik je bil — KARL RIBIČ iz Češnjic pri Trebelnem. Letos jih ima ravno petdeset na križu, vendar je še vedno zelo aktiven: je predsednik krajevnega odbora ZB, podpredsednik krajevne skupnosti, starešina lovske družine Trebelno, organizator vseh prireditev in še bi lahko našteval. Skratka, za vse, kot »stavžentroz«, kakor se ljudje tod hudomušno izražajo.

»Pred vstopom v partizane sem bil aktivist. Ker je bilo v okolici precej belih, je bilo v takih okoliščinah zelo težko delati; nekaj časa pa skoraj že nevdržno. V partizane sem šel po kapitulaciji Italije: v tretji bataljon Gubčeve brigade. V njenih vrstah sem se boril do prve

ga maja 1944. V borbah za Žužemberk sem bil težko ranjen, tako da sem se zdravil do konca leta v partizanski bolnišnici »Gornji Hraštnik« na Rogu. Dobro se še spominjam, da nas je zdravil dr. Janez Milčinski-Peter, sedaj priznani strokovnjak v sodni medicini. Proti koncu leta sem nekako okreval, nato pa sem bil do konca vojne bolničar v kirurški ekipi sedmega korpusa.«

— Katerega dogodka iz narodnoosvobodilne borbe se najbolj spominjate?

»Seveda, napada na Žužemberk v začetku maja 1944! Vnela se je huda borba z

Nemci in njihovimi pajdaši. Svabi so tolkli po naših položajih celo s topovi iz Trebnjega. V moji neposredni bližini se je razpočila granata. Drobec se mi je zaril globoko v pljuča, kjer ga še sedaj nosim. Poleg mene je nekemu Gregorčiču z Rakovnika odbilo nogo in je med prevozom v bolnišnico izkravavel.«

»Čudim se, da sem še živ...!«

»FRANCA SMOLETA iz Cužnje vasi pozna vsa okolica. Ne toliko kot Smoleta, ampak bolj kot — Frančka. To je njegovo partizansko ime. Osemindeset jih ima, pa bi mu človek prisodil več. Težka vojna leta so naredila svoje. Kljub temu pa je še vedno živahen v pogovoru in šegav kot Krjavelj.

»V partizanih sem bil od vsega začetka, v Gubčevi pa samo nekaj mesecev, od ustanovitve 4. septembra pa nekako do božiča. Nato sem kot terenski kurir ničkolikokrat prekriziral Dolenjsko podolgem in počez. Večkrat sem prehodil razdaljo od Bele krajine do Podlipoglav pri Ljubljani. Ta posej je bil

zelo težaven, saj so povsod prežale zasede. Imel sem tudi srečo, saj se me krogla zlepa ni prijel. Nekajkrat so me belci tudi ujeli, pa sem jim vedno tudi pobrisal.

Na Dolžu pod Gorjanci so nas nekoč zajeli plavogardisti. Med njimi je bilo tudi nekaj takih, s katerimi smo bili prej skupaj v partizanih. Petnajst nas je osem dni čakalo na usodo. Spominjam se, da smo morali zapriseči kralju Petru. Ves čas sem iskal priložnosti, da bi pobegnil. Končno sem jo le staknil. Ko sem šel po vodo, sem izkoristil trenutno nepazljivost belih in jo pobrisal, vrhu vsega pa sem obvestil še naše o tej vojski. Po krajši borbi smo jih pregnali v Novo mesto.

Nekoč so me ujeli beli tudi v Bogniči vasi. Dva sta šla proti meni z naperjeno puško in s poveljem na predajo. Ko so mislili, da me že imajo, sem naenkrat skočil v precej gosto hosto pod potjo in jih pustil na cedilu. Po vsem tem, kar sem doživel, se čudim, da sem še živ,« je zaključil Franc Smole-Franček.

V njem so imeli Gubčevci trdno oporo

»In še eden ki ni bil v nobeni vojaški enoti, se ni boril s puško v roki, pa vendar je za svoje požrtvovalno delo med NOB prejel odlikovanje zasluge za narod in odlikovanje OF. To je 67-letni JO-

»ZE SLAK iz Cužnje vasi. Že od vsega začetka je pomagal partizanom, zbiral hrano in zdravila za ranjence ter obveščeval partizane, če se je bližal sovražnik. Tako je nekoč rešil Gubčovo brigado najhujšega. V Cužnji vasi so priredili miting. Slak jih je še pravočasno obvestil, da z vseh strani prodira sovražnik. Kmalu za tem se je vnela ostra borba.

Dvakrat so ga sovražniki imeli za talca, leta 1942 Italijani, naslednje leto septembra pav Cužnji vasi Nemci, vendar so ga oboji spustili, ker niso vedeli za njegovo delo. Belim, ki jih je bilo v teh krajih veliko, je bil trn v peti. Ves čas se jim je spretno izmikal, marca 1944 pa so ga beli le ujeli in odgnali v Belo cerkev, nato pa na prisilno delo v novomeške zapore. Tam so, kot se spominja, dobivali po skritih zvezah časopise, celo partizanske, in v velikem upanju čakali na konec vojne. Vsekakor je imela Gubčeva brigada v njem veliko oporo.

Slak je v pomenku izrazil še željo, da bi šel rad v zdravilišče, saj je z zdravjem precej na koncu, sam pa ne more poravnati stroškov.

To je le nekaj utrinkov iz doživetij nekaterih borcev. — Še marsikaj bi lahko povedali zanimivega, ne samo ti, ampak tudi drugi vaščani iz okolice Trebelnega. Toda to bi bila že zajetna knjiga spominov. — Vsi se veselijo bližnjega srečanja s »svojo brigado«, kot pravijo tu Gubčevi brigadi.

JOŽE KRŽIČ

Ruševine mokronoškega gradu so pospravili in postavili spomenik borcem NOB, ki ga bodo odkrili v počastitev 25-letnice ustanovitve Gubčeve brigade. Tudi okolico spomenika so lepo uredili, tako da je zdaj podoba kraja mnogo lepša (Foto: J. Kržič)

SERGEJ VOŠNJAK:

Spomini na Gubčevo

Spomini s časom zbledo. Toda v pozabo gredo le malenkosti, kar je bilo pomembno, ostaja živo. Ko mi misel poleti za 25 let nazaj, v Gubčovo brigado, se zvrsti pred mano vrsta čudovitih, lepih in velikih doživetij. Občutki, ki so nas takrat prevzemali, so bili tako mogočni, da so vsi prestani naporji šli ob njih v pozabo. Spomini na veliko zavest, na tovarštvo, na borbenost, na doslednost, zaupanje, požrtvovalnost in na vse tiste kvalitete, ki so nas delale močne, velike in nezlomljive, so slavit. Navdajajo me s ponosom in zadovoljstvom. Ti spomini bodo spet zaživel v vsej svoji moči, ko se bomo na Trebelnem in Mokronogu srečali nekdanji Gubčevci. To bodo spomini na velike čase, spomini na slavno Gubčovo brigado, na njene ljudi in doživetja. Ti spomini me vračajo v tiste lepe, za nas in za vso našo zgodovino odlične dni.

Bilo je v drugi polovici septembra 1942. Dneva se ne spominjam več, vem le, da je narahlo rosilo. V Tomšičevo brigado je prišel kurir iz glavnega poveljstva. Med obilno pošto je prinesel tudi povelje,

s katerim se zdravnik dr. Marjan Morelj premešča v novo ustanovljeno Gubčovo brigado.

Marjan me je poiskal takoj, ko je izvedel za to odločitev. »Seveda boš šel z menoj?« me je vprašal, a tako, da je bil možen le en sam odgovor. Prikimal sem, zaradi Marjana, dobrega tovariša.

Težko sva se pripravljala na odhod. V Tomšičevi sva doživela še toliko lepih in težkih trenutkov, da sva jo resnično smatrala za svoj dom. Ko sva se poslovljala, mi je kar sama od sebe zdrknila solza po licu.

Pot do Gubčeve se je zavlekla, ker sva naredila še kratko odisejajo s Cankarjevo brigado. A dneva, ko sem prišel v Gubčevo, se dobro spominjam. Bil je moj osemnajsti rojstni dan.

Zadnja dva dni sva potovala skupaj s komisarjem zapadnodolenjskega odreda Nacetom Majcnom-Tarasom. Ko je izvedel za moj jubilej, se je podvil, da še ta dan dosežemo brigado. »To bo zate dvojni praznik,« mi je dejal.

Še pred sončnim zahodom smo prišli v Blatni klanec, kjer je brigada taborila. Komandant Jure Novljan-Lado Ambrožič in komisar Rudi-Viktor Avbelj, sta nama krepko stisnila roki. Potem se je začelo izpraševanje o vsem mogočem, o znanjih, o bojih, predvsem pa, kako smo prebili roško ofenzivo.

Sredi razgovora je stopil na majhno jaso, kjer smo sedeli, brigadni kuhar Niko Paternost. Ogromna postava se je med hojo majala, kot da bo vsak čas izgubila ravnotežje. V rokah je držal veliko kozico.

Ko se je bližal konec sveta

Pravijo sicer, da ni bolj dolgočasne stvari, kot je včerajšnji časopis. Dogodke in zaplete že poznamo, in ne moremo si kaj, da ga ne bi zavrgli. Pa vendar se prav v časopisih zrcali čas, ljudje, ki so v njem živeli, njihove želje in upanja ter strah in pogum. Pred nami je zadnji letnik Dolenjskih novic iz preteklega stoletja. Častitljiva letnica 1899! Iz tega letnika povzemamo nekaj odlomkov člankov ter vesti in oglasov.

BOTELJSKA VINA

»No, in mi Slovenci ponášamo se lahko s štajerskim lutomeržanom, pekerčanom, češnjevčanom... No, dandanes so ta fina boteljska vina že bolj zgodovinska, to je taka, o katerih nam zgodovina (posebno Valvasor) pripoveduje, kako fina so bila: ne prideluje se jih skoraj nič več. O dolenjskih boteljskih vinih pa ni nič slišati, razun v najnovejšem času o »drčevcu«, kaj marljivo in naprednega

gospoda Wutscherja mlajšega, pridelovanega v Drči pri Brezovici poleg Šentjerneja. Od nekdanj, v takozvanih starih, dobrih časih, pilo se je tudi po Dolenjskem boteljska ali prav za prav le stekleniška vina. Zeleniko, pridelano v prav ugodnih letih, napolnjevalo se je namreč prav rado posebno po grajščinskih, samostanskih in župnijskih kletih kakor starino v steklenice, vendar niso bile to boteljke v pravem pomenu besede, ampak navadno so bile to steklenice od kisle vode...

LUKEŽEV SEJEM

Lukežev sejem v Novem mestu je bil kaj dobro obiskan, k čemur je deloma lepo vreme pripomoglo. Prignali so 68 konj, 600 govedi in 6000 konj.

ZENITNA PONUDBA

Mlad trgovec z lepim dohodkom ter prijetne zunanosti želi zbog pomanjkanja znanja, po tem ne več ne navadnem potu, mestjansko vzrejeno hčer ali tudi mlado vdovo brez otrok z par tisoč goldinarjev, ktere se v trgovini zajamči, v zakon vzeti. Samo resne ponudbe naj se pošiljajo pod šifrojo Zakonska sreča na opravištvu tega lista. Tajnost častna reč.

Tako smo prelistali nekaj strani Dolenjskih novic. Marsikaj zanimivega bi še našli v njih, saj je bilo leto, ko so pričakovali konec sveta, polno dogodkov, ki so pretresali malo dolenjsko metropolo.

BREZ BESED

OKROGLE

Pariški založnik Le Roy je pisal slavnemu dramatikumu:

»Pravkar sem prejel celo vrsto sramotnih zgodbic o vas, a jih ne bom natisnil, če mi pošljete sto zlatnikov.«

Voltaire pa mu je odpisal:

»Zahvaljujem se vam za prijazno pozornost, toda sam imam celo vrsto sramotnih zgodbic o sebi, ki vam jih prepustim za petdeset zlatnikov.«

Mlad pesnik je prišel k Voltairu in ga prosil, če mu sme prebrati svoje verzice. Voltaire mu je dovolil, ga zbrano poslušal in se pri tem kdaj pa kdaj priklonil. Začuden pesnik ga je vprašal, kaj naj to pomeni. Voltaire mu je prijazno pojasnil: »Oh, če srečam stare znanca, jih pač pozdravim!«

Voltaire je imel najbrž posebne razloge, da ni maral odvetnikov. Ob neki priložnosti, ko so se pomenkovali o pravih in odvetnikih, je dejal:

»Dvakrat v življenju bi kmalu prišel na boben: prvič, ko sem neko pravdo izgubil in drugič, ko sem neko pravdo dobil.«

Tudi Voltairu ni šlo v življenju vse gladko. Precej preglavic mu je delal pesnik Piron, ki je znan duhovitež. Nekoč so Voltaira vabili na neko zabavo. Privolil je, vendar s pogojem, da ne bo zraven Pirona. Toda tega so že povabili in Voltaire je zato zahteval, da ta večer Piron ne spregovori več kot pet besed.

Na zabavi je bil Voltaire brez konkurence in je kar žarel od duhovitosti in podjetnosti. Posebno svetopisemski junak Samson, tisti, ki je z oslovsko čeljustjo premagal oddelek Filištejcev, mu ni dal miru. Nazadnje je celo rekel:

»Če natanko pomislimo, bi jaz lahko naredil prav to kot Samson.«

Tedaj je spregovoril Piron svojih pet besed: »In sicer z enako čeljustjo.«

Nekoč se je stari filozof preoblekel v duhovnika in sedel v spovednico. Slučaj je nanesel, da se mu je prišla spovedat odlična dama, ki je po končani spovedi prepoznala pisatelja-nevernika. Vsa razburjena mu je zagrozila, da ga bo ovdala škofu.

Voltaire pa jo je brž ukrotil:

»Jaz pa pojdem k vašemu soprogu in mu povem vašo spoved...«

Sicer pa je bil posmehljivi »gospodar misli« z ženskami zmerom zelo vjuden. V večji družbi je dejal, da še nikoli ni videl grde ženske. Ena izmed navzočih dam, ki je imela ploščat nos, a tudi smisel za humor, mu je rekla:

»Mene pogledjte, pa boste morali priznati, da sem grda.«

Toda Voltaire ne bi odgovoril s poklonom:

»Gospa, kakor vse ženske, ste tudi vi pravi angel, ki je padel z neba. Primerila se vam je le nesreča, ki je ni ste sami zakrivali: padli ste na nos.«

KAJ JE NOVEGA PO ŠIROKEM SVETU?

Dreifus obsojen. Še za nobeno sodno obravnavo se časopisi niso toliko brigali, kakor za Dreifusovo. Obsojen je tedaj s pet proti dvema glasovoma na pet let ječe. Zopet je po svetu vrišč proti velikim krivicam. Nekateri agitujejo radi tega proti udeležbi pariške razstave.

RAZNE VESTI — KONEC SVETA

Zvezdogledi ali astronomi, ki nam vedno tako zanesljivo in natančno preračunajo, kdaj bo sonce mrknilo in kdaj mesec, imajo tudi preračunano, da bo letos naša zemlja z zvezdo repatico trčila; mnogi na svetu so v groznem strahu, da bo takrat konec sveta. Nihče ne ve, kdaj bo konec sveta, in nihče ne ve, kdaj in kako bo umrl...

DOMACE VESTI

Solskemu upravnistvu Glasbene Matice v Novem mestu podaril je dr. Ivan Tavčar, deželni odbornik in poslanec, znesek 100 goldinarjev. Bodi mu za ta velikodušni dar topla zahvala!

RAKI SE SPET REDE

Gospod lekar Josip Bergmann, ki je tudi namernik ribištva v Težki vodi, je že večkrat, poslednjič pa spomladi nasadil v Težki vodi 1000 rakov, o katerih se je prepiral ob jezju pri Znančevem milnu, da so se ohranili in tudi zredili. Tudi vložene postevi so od spomladi že prav lepo velikost dosegle. Zeleti je, da bi otroci bili posvarjeni, da ne love in ne preganjajo živall, ktera sedaj obeta zopet nekdanji dohodek naši Dolenjski.

Carlo Monzoni:

Železniški prehod

Signor Veneranda je ustavil svoj avto pred prehodom čez železniško progo. Tudi avto, ki je vozil za njim, se je ustavil in zahupal.

Signor Veneranda je ustavil motor in se naglil skozi okno.

»Kaj hočete?« je zavpil.

»Preklete,« je zavpil možak iz drugega vozila, »zakaj ne peljete dalje?«

»Kaj ne vidite, da je tu železniški prehod?« je zavpil nazaj signor Veneranda.

»Seveda, ampak zapornice so vendar dvignjene,« je dejal voznik iz drugega

avtomobila. »Saj lahko peljete čez. Na kaj pa čakate? Na to, da bodo spustili zapornice?«

»Seveda ne,« je odgovoril signor Veneranda. »Kadar so spuščene, ne moremo peljati čez progo. Saj vendar ne nameravate peljati čez progo pri spuščeni zapornicah?«

»Ampak zdaj so dvignjene!« je zarjovel voznik iz drugega avtomobila.

»Iz tega je razvidno, da ne bo pripeljal noben vlak,« je dejal signor Veneranda. »Mar želite, da spustijo zapornice, kadar ne pelje mimo noben vlak?«

»Saj ne želim, da bi spustili zapornice, želim samo, da bi zapeljali dalje!«

»Vi torej ne želite, da bi spustili zapornice, niti tedaj ne, kadar pripelje vlak?« je vprašal signor Veneranda. »Kakšen človek pa ste?«

»Sem, kar sem, in tudi vi ste, kar ste,« se je zadržal voznik drugega avtomobila. »dajte vsaj meni prostor, da zapeljem mimo!«

»Prosim, prosim, kar izvolite,« je dejal signor Veneranda. Pognal je motor in zapeljal v stran, toda v tem trenutku so se zapornice spustile.

»Tristo zelenih!« se je jezno zadržal voznik drugega vozila.

»Peljite no,« je dejal signor Veneranda. »Kaj pa še čakate? Najprej se derete in zahtevate prostor, zdaj pa ne peljete!«

»Zdaj so spustili zapornice in železniški prehod je zaprt!« je zavpil drugi voznik.

»To se pravi, da bo pripeljal vlak,« je pojasnil signor Veneranda. »Saj sem vam vendar rekel, da spustijo zapornice, kadar pripelje vlak, vi ste pa hoteli po vsej sil peljati čez tračnice!«

»Hotel sem peljati prej, ko zapornice še niso bile spuščene!« se je zadržal voznik drugega vozila. »Vi ste...«

Zadnje voznikovo besedo je preglasilo hrumenje mimo vozečega vlaka. Signor Veneranda je pognal svoj motor. Ko so se zapornice dvignile, je urno odpeljal naprej.

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Viktorija Košir, gospodinja iz Dolnje Straže; Marijan Kacin, Anton Kastelic, Alojz Juršič in Ivan Regina, člani kolektiva INIS Novo mesto; Milan Fir, Janez Gornik, Anton Petje, Franc Kovarčič, Peregrin Košir in Jože Povše, člani kolektiva Krka — tovarna zdravil Novo mesto; Anton Božič, posestnik iz Orehovice; Fani Celič, gospodinja z Uršnih sel; Karel Celič, član kolektiva Odpad Novo mesto; Anton Jančar, član kolektiva Elektro Novo mesto; Ivan Lesnjak, upokojenec iz Zgornjih Mladetič; Ivan Rohič, Anton Virant, Ludvik Pirnar, Ivan Debeve in Martin Peterlin, člani kolektiva KZ Novo mesto; Ana Kotnik, gospodinja iz Velikih Brusnic; Marija Mrgole, gospodinja iz Prečne; Anton Srebrnjak, opekar iz Brusnic; Marija Srebrnjak, gospodinja iz Brusnic; Marija Božič, gospodinja iz Brusnic; Anton Črnačar, delavec iz Velikih Poljan; Alojz Paternost, član kolektiva Splošne bolnišnice Novo mesto; Marija Klobučar, gospodinja z Uršnih sel; Pavla Bradar, gospodinja iz Soteske; Jože Lukšič, upokojenec iz Verduna; Kristina GLOBEVNIK, gospodinja iz Skočjana; Bogdan Zamida, član kolektiva OMP inštalater Novo mesto; Jože Klobučar, član kolektiva Novoles Straža; Marija Celič, gospodinja iz Uršnih sel; Marija Povše, gospodinja iz Dobindola; Jožica Rohček, gospodinja iz Dobruške vasi; Martina Miklič, gospodinja iz Hudenja; Stane Miklič, posestnik iz Hudenja; Marija Bartolj, gospodinja iz Stranske vasi; Jožefa Povše, gospodinja iz Goriske vasi; Branka Gorenc, gospodinja iz Segonj; Jože Kolenc, delavec iz Zaloga; Martin Rušič, član kolektiva Droga Novo mesto; Alojz Drčar, član kolektiva DMV Novo mesto.

3 nagradna potovanja po Jugoslaviji

je namenila

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA Novo mesto

svojim varčevalcem v letu turizma

Zreb bo dodelil nagrade varčevalcem, ki bodo od 1. aprila do 31. avgusta 1967 na novo vložili ali povečali svojo vlogo za 1.000 Ndin — Pri zrebanju bodo sodelovali varčevalci vseh vrst hranilnih vlog.

- Izžrebanci si bodo od 15. do 19. septembra 1967
- ogledali Plitvice, Zadar, Split, Mostar, Sarajevo,
- Jajce, Banja Luka in Otočec.

Vloge sprejemajo vse poslovne enote DOLENJSKE BANKE IN HRANILNICE NOVO MESTO ter vse pošte na njenem območju!

POSEBNA UGODNOST: zvišane obrestne mere po 1. avgustu 1967 od 6,50 % do 8 %

Prireditve, ki obetajo

Večer opernih arij je poslušalo nad 300 gostov, predstave OTOK in STRUGA pa se je preteklo soboto zvečer udeležilo že več kot 500 ljudi — Bodo prireditve »DOLENJSKEGA POLETJA« lahko prerasle v stalne poletne večere, ki bodo privabljali čedalje več ljubiteljev umetnosti in plemenitega razvedrila?

Zadnja dva sobotna večera sta privabila na dvorišče in vrt starodavnega otoškega gradu na Krki množico ljudi: medtem ko je operne arije priljubljenih umetnikov ljubljanske Opere — Vilme Bukovec, Ladka Korošca in Rajka Koritnika — poslušalo 13. avgusta nekaj nad 300 obiskovalcev, se je tokrat zbralo na predstavo OTOK IN STRUGA novomeškega Odra mladih precej več kot 500 ljudi. Lahko bi rekli, da je zmanjkalo prostora in je tretjina ljudi morala stati. Je to obet, da bodo prireditve »DOLENJSKO POLETJE«, ki sta jih letos začela prirediteljstvo novomeški Zavod za kultur-

no dejavnost in turistično društvo Otočec-Smarješke Toplice, postale vsakoletna turistično-kulturna atrakcija osrednje Dolenjske? Prav bi bilo, če bodo napori organizatorjev usmerjeni prav k temu namenu. Obisk potrjuje, da ljudje radi prihajajo na take večere in da jih pešter spored kulturnih prireditev tudi v »mrtvi sezoni«, za kar smo včasih ocenjevali poletne mesece, ne more odvrniti od obiska. V soboto zvečer si je igra na Otočcu ogledalo zlasti veliko domačinov z Otočca in okolice, razumljivo pa je bilo manj gostov iz hotela kot na večeru opernih arij ali na folklornih plesih mladih tamburašev, potomcev naših ameriških izseljencev.

ceta Gregorčiča in Franca Ivnik.

Skoda je za delo in napore mladega igralskega kolektiva, da so bili mnogi prizori odigrani docela pretiho, da jim je nagajala elektrika, pa tudi promet na bližnji avtomobilski cestil. Več bi imeli od igre in romantičnega okolja (prvič je bila »na kraju samem« zaigrana povest otoških in struških grofov, baronov in kontes!) gledalci in igralci, če bi delo postavili v dvorišču gradu, kjer so peli operni pevci!

Težko je ocenjevati nastop Odra mladih z merili, ki veljajo za odrasle amatere, čeprav lahko hkrati trdimo, da so vložili mnogo truda, a da jim je zmanjkalo časa, da bi nastop izpili do stopnje, kakršno že lahko dosežajo in kot smo jih (vsaj nekatere izmed mladih igralcev) na odru v Novem mestu že videvali. Pisali smo že, da odlikuje Odr mladih čist in izpilen jezik, katerega mu posvečajo mnogo truda, spet pa se je pokazalo, da je izbira oz. zasedba v ansamblu še vse preskromna, da bi režiser lažje izbral in dodeljeval vloge! Toda — treba je vztrajati pri začetni poti in jo samo pogumno nadaljevati!

Če naj koga posebej omenimo iz vrst mladih, je treba opozoriti na talent obetajočih igralcev, kot so Rudi Škof, Mojca Penca, Borut Zamljen, Danijela Judež in Elica Keber. Škoda, da se je oskrbnik Igla motal med odmori po prizorišču igre zelo neprimerno — ko ga človek nekaj minut nato vidi v vlogi, tako ponašanje moti. Precej več bi dala igra kot celota, če bi režiserki ne bilo hkrati naloženo še igranje ene izmed glavnih ženskih vlog. Tu pa smo spet pred zdej še nerešljivim vprašanjem: kdaj bo v Novem mestu dovolj mladih (in starejših!) igralcev, da bo režiser lahko delal tako kot je treba? Ni treba obupavati, Odr mladih obeta še marsikaj. Treba je le potrpljenja in razumevanja za njegovo trdo delo in kulturno poslanstvo.

Tg.

Allan Quatermain

Henry Rider Haggard je znanec mladega rodu. Njegovi že večkrat ponatisnjeni Salomonovi rudniki so priljubljeno branje. Pisatelj sodi med velike pripovednike na pol zgodovinske, na pol fantastične pustolovske književnosti. V napetih zgodbah nam pričara davno minulo, zapletene prigode potnikov in raziskovalcev, ki se v želji za novimi odkritji potikajo po tujih deželah in odkrivajo tance tisoletnih skrivnosti. Globoko v svet fantastike je posegel pisatelj v delu Allan Quatermain, ki je izšlo te dni pri Mladinski knjigi. V prvi osebi pripoved izven pristo ter daje do polovice dela vtis resničnosti. Drugi del, odkrivanje belega plemena v arcu Afrike, pa je nekje iskranje in naše življenje, točneje življenje Anglije in njene družbe. Mladi bralci bodo delo brali zaradi zgodbe, ker je privlačna ter polna napetosti, starejši pa bodo morda v njej našli še kaj več. Delo je izšlo v zelo lepi opremi in je natisnjeno na odličnem papirju, prevedel pa ga je France Stopar. Obsega 306 strani.

»Požganica« Prežihovega Voranca

V knjižni zbirki Zenit je pri Mladinski knjigi izšlo delo glasnika slovenske Korolke, Prežihova Požganica. Prihodnje leto bo petdesetletnica zgodovinskih dogodkov, ki so s koncem prve svetovne vojne in zlasti za Slovence pomembnim razpadom habsburške monarhije odprli nove razvojne možnosti, brez katerih si danes lahko zamislimo leto 1945. Drugo najvažnejše leto v slovenski zgodovini. Tako beremo v spremni besedi pisatelja Božidarja Borke Branje Prežihove Požganice je najboljši uvod v spoznavanje leta 1918 in njegovega velikega revolucionarnega nemira.

V nedeljo, 20. avgusta je bil v ribniškem gradu prvi izseljenski piknik, ki ga je organizirala Slovenska izseljenska matica, podružnica Ribnica. Udeležence prvega izseljenskega srečanja v Ribnici je pozdravil predsednik podružnice SIM Ribnica Vinko Kersič, v imenu GO SIM pa Karel Oražem. Po prijetnem tovariškem srečanju, ki bo vsem udeležencem ostal v trajnem spominu, so si ogledali etnografski muzej v ribniškem gradu. Muzej je res vreden ogleda, zato so bili obiskovalci navdušeni nad bogato izbiro razstavljenih predmetov suhorobarske in lončarske ljudske ustvarjalnosti.

Po zamisli podružnice SIM Ribnica bo piknik vsako leto. (Foto: D. Mohar)

OB PREDLOGU SKUPNOSTI JUGOSLOVANSKIH UNIVERZ

SPREJEMNI IZPIT — edina legitimacija za vpis na univerzo

Motivi za strožji izbor kandidatov so upravičeni, vendar...

Učenci srednjih šol nimajo zadovoljivega znanja iz splošne kulture niti niso sposobni za samostojno delo, kar je nujno potrebno za učinkovit študij na univerzi. To mnenje je prevladovalo v zadnjih letih skoraj na vseh fakultetah. Posledica tega je, da so pričeli uvajati sprejemne izpite, boljše, uvedli so izbor po različnih kriterijih: eden od teh je tudi uspeh v srednji šoli. Eden glavnih razlogov v predlogu Skupnosti jugoslovanskih univerz je očitek, da so kandidati slabo pripravljeni, zato Skupnost jugoslovanskih univerz zahteva uvedbo sprejemnih izpitov za vpis na vse fakultete. Po vsem tem bi bili sprejemni izpiti za vpis na fakultete edina legitimacija za vpis. Uspeh na srednji šoli pa bi samo pomagal izpitni komisiji pri končni odločitvi.

Pogoji čedalje strožji

Z argumenti Skupnosti jugoslovanskih univerz se je lahko strinjati. Razraščanje šol druge stopnje je imelo za posledico slabo pripravljenost in neprimernost učnih načrtov, slabo opremo in nepopoln strokovni kader. Zelo velike so razlike med učenci, ki prihajajo iz gimnazij, in tistimi, ki prihajajo iz strokovnih šol. Prvi imajo več znanja iz temeljnih predmetov, drugi pa iz strokovnih. Razlike so tudi med učenci enakovrstnih šol, to je odvisno od lokacije šol. Učenci iz republiških in drugih mestnih središč so doraščali v ugodnejših razmerah kot tisti iz manjših in nerazvitih krajev. Pogosto navajajo tudi dejstva, da se za spričevalom o končani srednji šoli ne skriva tudi ustrezna usposobljenost. Vse to povzroča resne težave.

Prof. dr. Künzig v Kočevju

Pred kratkim je obiskal Kočevje profesor doktor Künzig iz Freiburga (Zahodna Nemčija), ki je specialist za evropsko folkloro in sodeluje v ljubljansko akademijo znanosti ter RTV Ljubljana.

Zanimal se je za narodne pesmi, folkloro in narečja. Obiskal je tudi nekatere vasi. Med obiskom je podaril predsedniku Turističnega društva Kočevje Karlu Riglerju ploščo z enajstimi kočevskimi narodnimi pesmimi (Gottscheer Volkslieder), predsednik TD pa mu je podaril knjigo »Kočevsko«.

zastavlja vprašanje, ali se lahko v tisti urici ali dveh urah, kolikor časa traja izpit, preveri učenčovo znanje bolj kakor pa med celotnim solanjem. Prav tako ni znano, koliko srednjih šol je na takšni ravni, da njihovi učenci težko nadaljujejo solanje. Je še cela vrsta drugih razlogov, da je tako stanje na univerzah, o čemer bi bilo potrebno spregovoriti. Ne smemo pozabiti tudi na socialno strukturo študentov, kajti še danes je šestinpolkrat več mestnih študentov, kot je kmečkih.

In končno: ali ni to alarm za srednje šole in možnost, da se nekatere uveljavijo kot najboljša stopnica za vstop na univerzo, druge pa kot šole, ki bodo dajale zaključno znanje učencem, spet druge pa, da povsem prenehajo. Vsekakor bi v tem trenutku bilo potrebno slišati tudi mnenje srednješolskih profesorjev, posebno tistih iz manjših mest in občin.

Kaj mislijo profesorji?

Pri vsem tem ne smemo pozabiti, da je obstajala selekcija že doslej in sicer od osnovnih šol navzgor; kajti učenci teh šol so delali sprejemne izpite za vpis na srednje šole, posebno na gimnazije. Upravičeno se

ROSA GRČIČ

»MLINARJEV JANEZ« SPET NA BRESTANIŠKEM ODRU

Poročali smo že, da si je ljudsko igro o »Mlinarjevem Janezu« in celjskih grofih pred tedni ogledalo na dvorišču gradu v Brestanici več tisoč ljudi. Požrtvovalni amaterski igralci iz Brestanice bodo priljubljeno delo ponovili v soboto in nedeljo, 26. in 27. avgusta zvečer, tudi tokrat na gradu.

Obiščite Brestanico in si v starodavni trdnjavi nad Savo ogledajte slavno preteklost naših dedov!

Predavatelj na tehniški srednji šoli v Krškem inž. Niko Galeša je nadvse prizadeven režiser. Tudi v »Mlinarjevem Janezu« je z igralci brestniške SVOBODE vložil mnogo truda. Na sliki: v pogovoru z voditeljico plesne skupine Meto Habichtovo s Senovega. (Foto J. Teppey)

ZADNJA PRIREDITEV DOLENJSKEGA POLETJA 1967

V soboto na Otočcu „Pastirjeva pesem“

Nastopila bo baletna skupina iz Ljubljane

V soboto, 26. avgusta ob 20. uri bo v gradu Otočec na prostem nastopila baletna

skupina KUD France Prešeren iz Ljubljane in v zadnji prireditvi Dolenjskega poletja 67 izvedla baletno pantomimo »Pastirjeva pesem«, za katero je napisala scenarij znana ljubljanska koreografinja Milica Buhova.

Balet izpoveduje pravljico, v kateri se dekle zaljubi v pastirja, pastir pa v dekle. Zle vile hočejo ljubezen preprečiti, zato skušajo pastirja omrežiti in ga pridobiti zase. Pastir je že pod vplivom čarov zle vile, ko ga iz temne omame nenadoma reši beli Amor in mu pomaga najti ljubezen in dobroto.

Če bo slabo vreme, bo prireditve v restavraciji. Vstopnice prodaja tudi Zavod za kulturno dejavnost v Novem mestu.

Milica Buh, koreografinja iz Ljubljane

V Lamutovem salonu v Kostanjevici na Krki je odprta zanimiva razstava oljnatih slik in risb iz zbirke galerij dolenjskih gradov, last Dolenjskega muzeja iz Novega mesta. Obiščite zanimivo razstavo, ki Vas bo seznanila z bogato likovno dediščino Dolenjske! — Na sliki: Portret Cecilije Langer (delo neznanega slikarja)

Zahvala in poziv krvodajalcem

Bojazen, da krvodajalska akcija v brežiški občini tudi to poletje ne bo uspešna, se je, žal, uresničila. Kljub pozivom v tisku in radiu in kljub agitaciji sindikata ter drugih društvenih organizacij, je bil poziv nezadovoljiv. Ljudje so pokazali premalo razumevanja za to akcijo s pomočjo in humanosti.

Občinski odbor Rdečega križa v Brežicah se zahvaljuje vsem tistim, ki so 15. in

16. avgusta darovali kri. Hkrati se obrača na vse, ki so bili ta čas na dopustu ali kako drugače zadržani, da pridejo na odzvem krvi v drugi polovici oktobra. Ekipe Zavoda za transfuzijo iz Ljubljane bo znova v Brežicah od 17. do 20. oktobra.

V zadnji akciji so pričakovali v Brežicah vsaj 400 krvodajalcev. Prišla jih je komaj polovica. Prvi dan se jih je odzvalo 80, naslednji dan pa

118. Občinski odbor Rdečega križa upravičeno pričakuje v oktobru več razumevanja, saj bo tudi čas primernejši.

Gasilski prapor v Globokem

Gasilsko društvo Globoko je 23. julija praznovalo 40-letnico ustanovitve in je ob tej priložnosti razvilo svoj prapor. Društvo se zahvaljuje vsem, ki so to omogočili s prispevki in vsem, ki so sodelovali v lepi slovesnosti, še zlasti pa družini Lepšina iz Globokega.

F. CIZL

Nič razočaranj v prvem polletju

Delovne organizacije so zaključile poslovanje v prvi polovici leta dokaj ugodno. Marsikje niti niso pričakovali, da se jim bo to posrečilo brez izgube. Večina podjetij je aktivnih, ponekod so izgube malenkostne, za nekaj sto tisočev Sdin, kar izpričuje ob poostrenih pogojih gospodarjenja resno zavzetost kolektivov za obstoj in napredek.

Edino KOVINA Bizeljsko se je znašla v težkem položaju in jo zdaj rešuje prisilna uprava. Druga obrtno kovin-

ska podjetja so kar lepo izplavala. O uspehih delovnih organizacij v tem obdobju bo danes razpravljala občinska skupščina v Brežicah.

PS

Artiški lovci dobili prapor

V Artičah je bilo 6. avgusta lovsko slavlje, ki so sega udeležili lovci iz Brestanice, Krškega, Cerkelj, Cateža in Dobove ter občani in prijatelji zelene bratovščine.

Slavlje se je začelo že dopoldne, ko so se lovci pomerili v streljanju na umetne golobe. Med posamezniki si je prvo mesto priboril tov. Mihev iz Sevnice, ekipno pa so bili najboljši lovci iz Globokega. Popoldne so v dvorani prosvetnega društva razvili nov lovski prapor, za katerega so zbrali denar lovci sami. Na slavlju je najprej

govoril starešina artiških lovcev tov. Jože Knez, ki je z besedami opisal razvoj lovskega v Artičah. Za tem je praporščak Franc Bobek prevzel nov lovski prapor iz rok botra Franca Petana.

Nazadnje so najzaslužnejšim članom lovske družine Artiče podelili odlikovanja lovske zveze Slovenije.

Oglašujte v DL!

V enem letu narejenega več kot prej v desetih!

Mestna pekarna, ki je bila še lani pod prisilno upravo, posluje letos zelo dobro. — Postavili so novo peč, vredno 10 milijonov S din — V prvem polletju že 35 milijonov S din celotnega dohodka.

Devetčlanski kolektiv Mestne pekarne letos skrbno gospodari. Postavili so novo peč in s tem precej izboljšali kvaliteto kruha. Da bi peč maksimalno izkoristili, iščejo nove odjemalce. V ta namen so kupili nov kombi za razvažanje kruha po širši okolici. V prvem polletju so ustvarili 35 milijonov Sdin celotnega dohodka (lani 25), neto osebni dohodki pa so se v istem obdobju povečali od 3.691.000 na 5.545.000 Sdin. Osebnih dohodkov prejemalec K-15 so vsakemu izplačali po 20.000 Sdin. Ne zanemarjajo pa tudi družbenih problemov. Precej so prispevali za Arabece, izplačali so še 1 odstotek od bruto osebnih dohodkov za financiranje šolstva druge stopnje in tudi 1 odst. za gradnjo telovadnice pri gimnaziju. Podpisali so tudi pogodbo še za drugo polletje. Trenutno urajajo samoupravne akte in pravilnik o delitvi osebnih dohodkov. Skratka, v enem letu so naredili več kot prej v desetih!

V tej trgovini prodajajo še pohištvo tovarne MEBLO Nova Gorica, GARANT Polzela, MARLES Maribor, JAVOR Križevci in GABER Stari trg

Krajevne skupnosti brez denarja

Vsak čas bo mimo avgust, krajevne skupnosti v brežiški občini pa so še vedno brez sredstev. Vse po vrsti so spričo težavnega finančnega položaja občine to z razumevanjem sprejela, vendar pričakujejo, da bodo v zadnjem četrtletju vsaj nekoliko napolnile prazne blagajne. Delo so povsod planirali, načrtov pa brez denarja ne morejo izpeljati.

Občani dolgujejo nad 300 milijonov

V brežiški občini so ta mesec pojačali izterjevalno službo, zaradi izredno velikih davčnih zaostankov. Po podatkih z dne 31. julija znašajo ti zaostanki 327.558.000 Sdin. Največji znesek odpade na prispevke iz kmetijske dejavnosti, ki mu nato sledi davek na promet. Poostrena izterjava bo prav gotovo vplivala na rednejši dotok denarja v občinsko blagajno.

PS

Konec počitnic za odbornike

Danes dopoldne se bo po kratkem poletnem premoru spet sestala skupščina občine Brežice. Na dnevnem redu je med drugim obravnava pe-

riodičnih obračunov delovnih organizacij za prvo polletje. To bo tudi osrednja točka, ki ji bodo namenili odborniki precejšnjo pozornost.

Skupščina bo danes razpravljala o ustanovitvi občinskega Staba za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in določila, katere krajevne skupnosti morajo ustanoviti organe z enakimi dolžnostmi. Odborniki bodo nato sklepali še o načrtu za varstvo pred nesrečami. Sprejeli bodo več odlokov. Na predlog delavskega sveta zdravilišča Cateške Toplice bo skupščina izrekla soglasje za imenovanje v. d. direktorja. Imenovala bo vršilca dolžnosti načelnika oddelka za finance in oddelka za gospodarstvo skupščine Brežice.

Gospodarjenje pod drobnogledom

Danes bo v Brežicah razširjena seja izvršnega odbora občinske konference SZDL. Udeleženci se bodo pogovorili o pripravah za konferenco, ki je predvidena za drugo polovico oktobra oz. začetek novembra. Na njej bodo obravnavali srednjeročni plan in gospodarske uspehe ter ne uspehe občine v minulih dveh letih. Za zbiranje gradiva bo odbor imenoval več delovnih skupin, ločeno za posamezne

Obveznosti do šol izpolnjene

V delovnih organizacijah z razumevanjem izpolnjujejo dolžnosti do sklada za šolstvo druge stopnje v Celju — Občina Krško je do 31. julija nakazala 468.495 Ndin — Samoupravni organi v delovnih kolektivih morajo čimprej razpravljati o podpisu pogodb s skladom za šolstvo

Občina Krško ima do sklada za šolstvo druge stopnje v Celju za letos 958.040 Ndin obveznosti. Od tega odpade 600.000 Ndin na proračun in 358.040 Ndin na delovne organizacije. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Krškem je na seji 14. avgusta pregledalo podatke o izpolnjevanju teh obveznosti v prvem polletju. Z zadovoljstvom je ugotovilo, da krška občina ni v verigi tistih, ki dolžnosti do šol druge stopnje ne izpolnjujejo.

V Sloveniji so namreč prispevki v te sklade dotekali zelo neenakomerno, saj v marsikaterem kolektivu niso imeli razumevanja za potrebe sedanjih šol. Tako ni bila

ogrožena samo njihova materialna osnova, ampak celo osebni dohodki zaposlenih. Skupščina SRS je nato z resolucijo ponovno opozorila na dolžnosti do šol druge stopnje. Obširno je razpravljalo o teh vprašanjih tudi predsedstvo republiškega sindikata in podprlo predlog izvršnega sveta SRS, naj se za leto 1968 predpiše prispevek z zakonom. Za takšno rešitev so se izrekli tudi predstavniki sindikata v krški občini.

Po podatkih do 31. julija je proračun občine Krško izpolnil obvezno do sklada s 468.495. Delovne organizacije so v prvem polletju nakazale skladu 150.490 novih dinarjev. Če tudi so svoje finančne dolž-

nosti v redu izpolnjevale, pa jih je med njimi še precej, ki niso podpisale pogodb s skladom v Celju. Do 14. avgusta je bilo sklenjenih 25 pogodb, odprtih pa je še vedno 23. Večinoma so to organizacije z matičnim podjetjem zunaj občine.

Občinski sindikalni svet je poslal vsem podružnicam priporočilo, naj spodbudijo samoupravne organe, da bodo te stvari uredili čimprej. Predsedstvo zdaj za plačevanje prispevka skladu za šolstvo druge stopnje ni več v skrbeh. Po dosedanjih podatkih sklepa, da bodo obveznosti do konca leta v celoti poravnane.

J. T.

Nov daljnovod Brestanica-Krško

ELEKTRO Krško je začelo graditi nov 110 KV daljnovod od termoelektrarne Brestanica do Krškega, kjer bo razdelilna transformatorska postaja. Ta bo napajala z električno energijo Krško in brežiško občino ter elektrificirano železniško progo.

ELEKTRO Krško bo v bližnji bodočnosti zgradilo tudi 4 transformatorske postaje v okolici Leskovca in 4 na Vidmu. Podjetje ima težave z obnavljanjem električnega omrežja na vaseh, ki je zastarelo, sredstev pa ni. Denar, ki ga tu dobijo za porabljeno električno energijo, včasih ne

zadošča niti za plačo inkasanta. ELEKTRO Krško ima 24.524 drobnih potrošnikov, ki porabijo 20 odst. električne energije. Ostalih 80 odst. po-

rabi jo podjetja in tovarne. Največji potrošnik elektrike je tovarna celuloze in papirja in v bodočnosti elektrificirana železniška proga.

Vodovod na videmski strani je končan

Z vodo je bilo do sedaj poskrbljeno na videmski strani Krškega samo novo stanovanjsko naselje z bloki in s stolpci. Te dni pa je pritekla voda tudi v druge hiše. Vodovod so uredili pretežno s samopriskevkom občanov, ki so krili iz svojih žepov nad dve tretjini stroškov. Vsaka hiša je prispevala po 50.000 Sdin in njeni člani so bili dolžni izkoptati po šest do sedem metrov cevovoda.

Ljudje so se izredno požrtvovalno odzvali tej akciji. Zdaj pomagajo pri polaganju

cevi in pri zasipanju. Odbor za gradnjo vodovoda je akcijo zelo dobro izpeljal. V dobrem mesecu je bilo vse končano!

Krško: 307 krvodajalcev

V zadnji številki Dolenjskega lista smo zapisali, da krvodajalska akcija v Krškem tudi letos ne bo boljša kot v prejšnjih letih. Vendar smo se krepko ustali. Samo prejšnji četrtlet je dalo kri 307 krvodajalcev, (okoli 75 litrov.). Največ jih je bilo iz tovarne papirja (160); Kovinarska je zbrala 25, rudnik Senovo 50 ter ostali 72 prostovoljcev.

Za uspelo akcijo velja pohvaliti predvsem krvodajalce, ki so prisluhnili pozivom Rdečega križa in zdravstvenih ustanov o pomanjkanju te dragocene tekočine v Sloveniji. Če bo tudi v oktobrski akciji, ki bo trajala 5 dni, tolikšen odziv, bo krška občina krila svoje potrebe po krvi.

Krčani radi potujejo

Turistična poslovalnica v Krškem dobiva veliko prijav za potovanja v Italijo in Avstrijo, kolektivi pa se zanimajo tudi za izlete po domovini. S posredovanjem turističnega biroja je bilo na eno in večdnevni potovanjih že okoli 2000 občanov.

V juliju in avgustu se ljudje zanimajo predvsem za letovanje, ki jim ga prav tako organizira SAP v obmorskih in planinskih krajih. Cene so zmerne, zato je povpraševanje tem večje.

Sprejem pri predsedniku krške občine

Predsednik občinske skupščine Krško tov. Stane Nundič, sekretar občinske konference SZDL in predsednik občinskega sindikalnega sveta so pred nedavnim priredili sprejem plavalcem — udeležencem državnega prvenstva ter vodstvu plavalnega kluba. Plavalcem so čestitali za dosežene rezultate in jim zaželeli nadaljnjih uspehov.

Drobne s Senovega

VESELICO Z BOGATIM SREČOLOVOM je v Koprivnici priredila 15. avgusta krajevna organizacija ZB Senovo. Dobiček je namenjen za gradnjo spomenika padlim borcem in žrtvam fašizma. Spomenik bodo odkrili za dan mrtvih letos.

PROSTOR, V KATEREM je bila prej trafikca, je prazen. Občani želijo, da bi tu prodajali kruh brestaniškega pekarnja, ker je zelo dober in ga Senovčani radi kupujejo.

CESTO PROTI RAVNAM so nehali popravljati, ker je zmanjkalo jamskega kamenja. To cesto je popravil jamski obrat rudnika. Ker ni sredstev, bo preostali del ceste ostal v takem stanju, kot je.

BAZEN BO ODPRT samo še ta mesec, zato mladina izrabljuje vsak sončen dan za kopanje.

SESTA IZMENA RUDARJEV je 20. julija odšla na letovanje v Vrzar, istega dne pa se je vrnila peta izmena. Ker za sedmo skupino ni bilo dovolj prijav, bodo letovanje končali še 30. avgusta.

RUDARI so ta mesec že presegli plan proizvodnje. Upajo, da se odkop ne bo poslabšal in da bodo do konca meseca nakopali znatno več premoga, kot so pred-

KRŠKE NOVICE

VODOVOD SO ZACELI GRADITI probivalci Stare vase šku. paj z Komunalnim podjetjem in krajevno skupnostjo. Vaščani pomagajo pri izkopih glavnega voda, prikrbni pa morajo tudi cevi za stranske priključke.

JULJSKA PROIZVODNJA v tovarni papirja je nekoliko nižja kot v preteklih mesecih. Vzroki za to so okvare na kahalniških, prekomeren zastoj prevega papirnega stroja in tudi to, ker lesovina ne gre v prodajo kot so predvidevali.

STANOVANJSKA ENOTA v Novi Razi bo podrla zidane kurilnice in na tem mestu sezidala garaže, ki jih primanjkuje. V drugem naselju so nameravali graditi tudi etatne garaže, toda zaradi neprimerne kanalizacije so zamisel opustili.

Djuro Slajc je imela preteklo soboto na kopališču promenadni koncert. Koncert so pripravili ob 10-letnici godbe.

DVOKOLES »PONY« je na krških cestah vedno več. V prodajalni trgovskega podjetja Slovenija je mogoče kupiti vsa Rogova kolesa na 6-mesečni brezobrestni kredit.

VI. OBČINSKE SPORTNE IGRE se bodo začele 1. septembra, zaključili pa jih bodo za dan republike. Tekmovali bodo v plavanju, lahki atletiki, odbojki, malom nogometu, halinanju, streljanju, šahu, namiznem tenisu in kugljanju.

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

BREŽIŠKE VESTI

Je 1.200.000 dinarjev res tako malo?

Cesta od Sevnice proti Radečam je tako zdelana, da človeka takorekoč kar srce boli, če mora z vozilom po njej. Na sevnški občinski upravi menijo, da bi se moralo bolj poznati, da gre letos za kilometer ceste 1.200.000 Sdn. Novo-meško in ljubljansko cestno podjetje se za ugovore kaj malo zmenita in ljudje imajo vtis, da na račun modernizacije nekaterih cest, kjer se precej bolje zasluzi, zanemarjata druge ceste.

29. julija je na Peclju in v okoliških vaseh prvič zasvetila električna luč. Za vse prebivalce teh krajev je bil to velik dogodek, saj se jim je izpolnila dolgotrajna želja. Na fotografiji je predsednik elektrifikacijskega odbora Franc Cencelj ob otvoritvi. (Foto: Franc Pavkovič)

Seja skupščine bo v ponedeljek

Ker so čakali na analizo o poletnem gospodarjenju delovnih organizacij v občini Sevnica, so 3. redno sejo občinske skupščine sklicali šele

za v ponedeljek, 28. avgusta. Kot smo že poročali, bo na tej seji občinska skupščina posvetila glavno skrb ekonomskim razmeram v delovnih organizacijah. Poleg tega sta na dnevnem redu dva odloka, in sicer: odlok o ustanovitvi regionalnega zdravstvenega centra v Celju in odlok o podelitvi domicilla XII. brigadi. Skupščina bo sklepala tudi o najetju posojila za ureditev centralne kurjave v zgradbi občinske uprave ter na predlog komisije za volitve in imenovanja izvolila predsednika in sodnika občinskega sodišča v Sevnici. Poročilo o delu v preteklem letu bosta dala občinsko sodišče in sodnik za prekrške. Hkrati bodo odborniki prejeli poročila o delu sveta za splošno upravo in

notranje zadeve, sveta za zdravstvo in socialno varstvo ter sveta za prosveto, kulturo in telesno vzgojo.

Zakaj še vedno manjka vode?

Nekateri Sevnščani sprašujejo, kaj je z vodovodom in zakaj primanjkuje vode zdaj, ko je narejen nov vodohram. Na Stanovanjsko komunalnem podjetju so povedali, da manjka vode zato, ker še ni priključen izvir iz bližine železniške postaje; torej delo še ni dokončano. Ko bo tudi ta izvir napajal vodohram, bodo težave z vodo odpravljene vsaj za nekaj let.

Vendarle: otroški vrtec v Krmelju

5. septembra bodo v Krmelju odprli otroški vrtec, ki so ga prebivalci že dolgo pogrešali. Materam, ki so zaposlene pretežno v obratu Lisce, bo veliko pomagal pri vzgoji in varstvu otrok. Za ureditev vrtca so prispevale tamkajšnje delovne organizacije, občina in družbenopolitične organizacije.

Primož: dokončana šola in vodovod

Ob začetku letošnjega šolskega leta bodo na Primožu v sevnški občini odprli vrata nove šole, ki bi morala biti dograjena že prej, vendar se je zataknilo pri denarju. Šola je razmeroma majhna, toda za potrebe okolisa bo zadostovala. Doslej je bil v tem kraju pouk kar v stari leseni baraki, zgrajeni še v vojnih časih.

Kraj bo kmalu dobil tudi vodovod, saj so cevi že položene in več dosti ne manjka, tako da bodo ljudje razen nove šole dobili letos tudi tekočo vodo.

Izvršni odbor TIS o štipendiranju

Pretekli ponedeljek je imel sejo izvršni odbor temeljne izobraževalne skupnosti Sevnica, na kateri je razpravljalo o dodelitvi štipendij, pravilniku o štipendiranju in kreditiranju dijakov in študentov ter o pomoči izrednim študentom in dijakom. Med drugim je izvršni odbor tudi sklenil, da se razpiše mesto ravnatelja osnovne šole Telče, ker je doseđanj dal ostavko na to delovno mesto.

Jutri se še lahko prijavite!

Ker za karavano prijateljstva — pocieni dvodnevni izlet na Madžarsko — v sevnški občini še ni dovolj prijaviteljev, se lahko za ta lep izlet prijavite še jutri, 25. avgusta pri Mileni Poljšak na občinski upravi.

Mrzlične priprave na slavlje

3. septembra bo na veliko zborovanje v Mokronogu, ki bo posvečeno spominu ustanovitve Gubčeve brigade, iz Trebnjega vozil poseben vlak, iz Dobrniča, Čateža in Sela Šumberka pa bodo vozili avtobusi.

Prejšnji teden je pripravljajni odbor sklical v Trebnjem sestanek predstavnikov krajevnih družbenopolitičnih organizacij in se z njimi pogovarjal o udeležbi in organizaciji prevoza. Večina njih je menila, da bo mogoče zagotoviti predvideno število udeležencev. Takoj naslednje dni so bili po vseh večjih krajih sestanki, na katerih so govorili o pripravah za vsak kraj posebej.

Ob takšnih priložnostih je nadvse pomembna zunanja podoba naselij, ki jih bo obiskalo tako veliko število ljudi. Do slavlja bo asfaltiran precejšen del mirenske ceste, prihodnje leto pa vsa, zato je prvi vtis važen tudi v turističnem pogledu. Pripravljajni odbor zato poziva vse prebivalce občine, naj za ta dan

lepo uredijo okolico hiš in obesijo zastave.

Prve prireditve že to nedeljo

V nedeljo, 27. avgusta, bodo v okviru proslavljanja 25-letnice Gubčeve brigade in občinskega praznika že prve prireditve. Ob 8. uri bo v Prapročah pri Trebnjem odprla strelska družina »F. Kresc-Čoban« novo strelišče; v Sentrupertu, Velikem Gabru in Čatežu pa bodo krajevne proslave, na katerih bodo nastopali trebanjska godba na pihala, pevski zbor mirenske doline, zabavni ansambel iz Mokronoga in recitatorji.

Kmalu nova prodajalna BOROVO

Prodajalna čevljev BOROVO v Trebnjem se bo v katkem preselila v spodnje prostore novega bloka. Stara in tesna prodajalna, ki je bila edina za precej veliko trebanjsko območje, ni več primerna za dobro in nemoteno poslovanje. Ves inventar za novo prodajalno so že dobili. Stojnice so naročili v Mariboru, pulte pa jim je poslala tovarna BOROVO, ki jih sama izdeluje. Toda pošiljka po železnici je prišla močno poškodovana, mnogo šip je razbitih, tako da za sedaj ni uporabna.

DROBNE IZ ŽIVLJENJA ENE NAŠIH VASI

Jurjev ne v hosti ne na njivah

Orlaka, avgusta. »Poslušaj soseda, danes ponoči so se divji prašiči prvič gostili ob novi letini. Preorali so Zajčevo in Jožetovo krompirjevo njivo. Zdaj bo verjetno na vrsti tudi naša in vaša.« »Boste pri vas kaj zaščitili krompir in koruzo?« »Bi že, pa nobena stvar dosti ne pomaga, ne ograja ne smrad. Najbolje bi bilo pri njivi vso noč čuti, toda kaj ko je treba čez dan trdo delati. S prašiči bi bilo treba opraviti drugače.«

le, vse pa je kot zakleto, nikjer nobene gobe, še divjih ni.

Trlepov oče pravi o gobah: »Če ni jurja po sv. Primožu, ki gobe seje, ga ne bo vse poletje. Tako je bilo letos. Še lisičk ni, karželjna pa še videl nisem. Če bo pravo vreme, bo precej ajdovčkov, ko bo ajda cvetela in zorela.«

Skrumni in trdni so ljudje, ki živijo po teh vaseh in se ubijajo s skopo zemljo, kamnom in divjadjo. Poznavajo naravo, nje zakone in skrivnosti, letne čase, napovedi po svetnikih. Toda, če jih obišče v času, ko lesniki že postajajo »sajevčki«, vam poti ne bo žal. Mošt je že v kleti, v shrambi pa dober domač kruh. Radi vam postrežejo ti darežljivi ljudje.

M. L.

TREBANJSKE NOVICE

Gobe letos nočejo in nočejo iz zemlje, gobarjem so zadnje upanje ajdovčki, saj bo zdaj zdaj prišel njih čas. Na sliki je predvojni napis v Mokronogu, ki ga opleks ne more skriti sedanjim časom. (Foto: M. Legan)

Predsednik sevniske občinske skupščine Franc Molan in direktor Kmetijske kombinata Rudi Cimpršek (levo) si v Loki pri Zidanem mostu ogledujeta letošnji hmelj. Zdrav je, toda zaradi suše precej droban, tako da se mnogo obiralcev pritožuje, da jim gre delo prepočasno od rok. Letošnja suša je tudi dober opomin, da je v prihodnje treba urediti z vodo. K sreči je v bližini Sava, iz katere bodo črpali vodo in zalivali polja. Letos so eno napravo že kupili in uporabljali. Delovala je dobro, dobili pa so jo malo prepozno. (Foto: M. Legan)

LOŠKI NOVICI

■ ZNANA PLANINCA Marija in Anton Koritnik iz Loke sta te dni končala slovensko planinsko tranzitno. Obiskati sta morala 73 planinskih postojank od Maribora do Ankarane. Tudi hčerka in sin greda po stopinjah staršev in sta obiskala že 8 planinskih postojank.

■ GRAMOZ ZA CESTO Zidan most — Radeče so začeli pred nekaj dnevi voziti iz loške gramoznice. Tovornjaki dvigajo v Loki velike oblake prahu, tako da morajo imeti ljudje cel dan zaprta okna.

SEVNIŠKI VESTNIK

Sevnica: noben učitelj brez zaposlitve

Prvi sestanek, ki je bil zaradi težav pri zaposlovanju učiteljev sklican takoj po končanem šolskem letu, je pokazal kaj zaskrbljujočo sliko: od desetih novih učiteljev je imel zagotovljeno delo le eden. Zadnji razgovor z ravnatelji sevnških osnovnih šol je te neveselosti odpravil. En učitelj bo šel jeseni k vojakom, dva bosta študirala naprej, vsi drugi pa so dobili zaposlitev na šolah v sevnški občini.

Kaj bo z otroškim igriščem?

Ko smo leta 1963 z lahkim srcem podirali naprave na otroškem igrišču za hotelom PUGLED, da bi pripravili veselišni prostor ob proslavi 20-letnice prvega zbora slovenskih odposlancev, smo rekli in sami sebe prepričali, da bomo že naslednjo pomlad naredili večje in lepše igrišče. Od tedaj so minile že štiri pomladi, igrišča pa še ni! Be-

sedo smo prelomili, zato nas imajo otroci upravičeno za tiste, ki obljublajo, dajo pa manj. Pred leti so pred osrednjo sicer nekaj delali, tudi stroškov ni bilo — a, pa je vse zaspalo. Ostal je le zanemarjen travnik.

Dandanes noče nihče biti odgovoren za obljubljeno otroško igrišče. Ne gre le za osrednje igrišče, saj so igrišča potrebna tudi pri stolpnih in blokkih. Otroci so zato na cestah in ulicah, veliko pa jih je videti na stopnicah. Če bi bili imeli starši za otroke in njihovo razvedrilo toliko skrbi kot za voziške izpite, avtomobile in garaže, bi najbrž že imeli igrišča! Krivi pa niso samo starši, da igrišča še vedno ni. Tudi organizacije, ustanove in ne nazadnje krajevna skupnost ter hišni sveti bi morali skrbeti za otroke.

Priznajmo, da vsi premalo damo otrokom! Navadno se na to spomnimo, ko je prepozno. Niso vedno krivi dolgi lasje, pogosto je kriv naš odnos do otrok in mladine, krivo je to, da mladina pogosto nima drugega kot cesto in ulico. Zaman so analize o mladinskem kriminalu, če se zatakne že pri otroškem igrišču.

— ko

Vlom v LIK

V noči med 10. in 11. avgustom je neznan storilec vlomil v menzo podjetja LIK Kočevje in ukradel iz predala točilnice 1700 Ndin, razen tega pa še ribje konzerve in cigarete v vrednosti 400 Ndin. Neznanec je prišel v menzo skozi okno, na katerem je prej prerezal mrežo proti mrčesu.

Mopede bodo registrirali

V občini Kočevje bo registracija mopedov od 4. do 16. septembra v prostorih »Avta« na Tomšičevi ulici.

Ob registraciji bo moral vsak lastnik mopeda dokazati, da je vozilo sposobno za promet, plačati cestno takso, obvezno zavarovanje in ostale stroške ter dokazati, da je moped res njegov. Skupni stroški za registracijo, ki jih

bo moral plačati lastnik mopeda, bodo znašali okoli 72 Ndin.

Razen tega pa bodo v oktobru na občini zamenjavali potrdila o znanju cestno prometnih predpisov, ki jih morajo imeti mopedisti. Potrdila bodo zamenjali vsem, ki bodo prinesli zdravniška spričevala, ki jih bo izdal zdravstveni dom, in dve fotografiji.

Dolžniki nočejo plačati

Kmetijsko gozdarsko posvetvo Kočevje ima kot prevzemnik obveznosti bivšega gozdnega sklada Ribnica velike težave. Navzlic pravnomočnim odločbam mnogi dolžniki nočejo poravnati svojih obveznosti. Ker ni drugega izhoda, se je KGP Kočevje odločilo za prisilno izterjavo prek pristojnih organov.

Planinsko kočo bodo podzidali

Planinsko društvo v Kočevju si zelo prizadeva urediti planinsko kočo pri Jelenovem studencu, kakor tudi za ureditev okolice. Po dolgotrajnih razpravah je bilo le sklenjeno, da bodo to planinsko kočo podzidali. Del sredstev so v ta namen prispevali tudi nekateri delovni kolektivi.

Po novem laže do kredita

Do 6.800 Ndin kredita brez porokov — Za kredit brez porokov je treba odšteti nekaj več

Pred mesecem dni sta Zavarovalnica Novo mesto in Trgoprometa Kočevje sklenila pogodbo o zavarovanju potrošniških kreditov.

Tako dobi zdaj vsak redno zaposleni občan kar brez porokov kredit pri Trgoprometu v znesku do 6800 Ndin za dobo do 30 mesecev. Ob na-

jetju posojila mora plačati polog, ki znaša 20 odstotkov od zneska najetega posojila.

Do posojila prideš zdaj razmeroma lahko; vendar so kreditni pogoji precej težki. Za posojilo, najeto za dve leti, znašajo obresti banke, premija zavarovalnice in drugi stroški skupno 11,2 odstotka, za posojilo najeto za 30 mesecev, pa 11,84 odstotka. Za posojilo, ki ga potrošnik najame s poroki, znašajo stroški oziroma obresti nekoliko manj — 8 odstotkov.

Kljub tako ostrim pogojem za najetje posojila pa je interesentov kar precej. V zadnjem mesecu je Trgopromet odobril za 180.000 Ndin posojil, v zadnjih treh mesecih (ko še ni bilo kreditov brez porokov) pa za blizu 600.000 Ndin.

Cene v Kočevju

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo naslednje maloprodajne cene: krompir 0,96 novih dinarjev, sveže zelje 1,40 Ndin, fižol v zrnju 4,40 Ndin, stročji fižol 4 Ndin, čebula 1,83 Ndin, česen 5,30 Ndin, solata 2,83 Ndin, paradižnik 2,53 Ndin, paprika 1,50 Ndin, jabolka 1,90 do 2,83 Ndin, hruške 3,30 Ndin, limone 5,53 Ndin, grozdje 4,10 Ndin, slive 1,75 Ndin — vse za kg. Jajca so bila po 0,61 Ndin kos.

Vodovodu v Ortneku so dali ime »Nikolin vodovod«, ker je pri njegovi gradnji zelo prizadevno pomagala tudi domača vojaška enota pod vodstvom Nikole Kranjca. Na sliki pri vodovodnem rezervoarju staja predsednik režijskega odbora za gradnjo vodovoda Franc Petrič in izvajalec del, vodovodni inštalater Anton Smuk (Foto: Prime)

V Ortneku odprli „Nikolin vodovod“

Nanj se bodo priključile tudi Poljane in morda Zlebič — Z lastnimi prispevki in s pomočjo vojske so ga zgradili v treh mesecih — Vodovod zadošča za 2000 ljudi

V nedeljo, 13. avgusta, so v Ortneku odprli nov vodovod. O njem in njegovi gradnji sta nam pripovedovala Franc Petrič, predsednik režijskega odbora za gradnjo vodovoda, in vodovodni inštalater Anton Smuk, ki je bil izvajalec del.

Prvi vodovod je dobil Ortnek pred približno 50 leti. Zgradila ga je železnica. Bil je brez filtrov, njegova voda pa ni bila primerna za pitje. — Z gradnjo vodovoda in z delno obnovo starega vodovodnega omrežja so v Ortneku začeli 15. maja letos.

V treh mesecih so odprli in zabetonirali zajetje vodovoda, zgradili 50-kubični rezervoar, izkopal kanal in položili 1300 metrov cevi od zajetja v Domanjci do Ortneka. V Ortneku teče voda po starih vodovodnih priključkih.

Denar za gradnjo vodovoda so občani zbrali tako, da so prodali les, občina pa jim je dala za prodajo nekaj olajšav. Tako so prigrisodarili 75.000 Ndin. S tem denarjem so nakupili ves potrebni material (cement, cevi, pesek itd.).

Vsa gradbena dela je izvajala vojska: inženirska ekipa iz Ljubljane in enota iz Ortneka pod vodstvom Nikole Kranjca. Občani so vojski za nesebično pomoč zelo hvaležni, kar so pokazali tudi s tem, da so dali vodovodu ime »NIKOLIN VODOVOD«.

Prevrnjeni avto

20. avgusta ob 8.30 se je na cesti Mala gora—Polom zaradi nepriemerne hitrosti prevrnil osebni avto, ki ga je vozil Ivan Blatnik. Nesreča se je zgodila na blatnem ovinku. Na avtu je škoda za 10.000 Ndinarjev. Blatnik je vozil brez voziškega dovoljenja.

V teh dneh je vas Poljane že sklenila z Ortnekom pogodbo, po kateri bi tudi njihova vas dobila vodo iz ortneškega vodovoda. Do Poljan bo potrebno položiti 700 m cevi in urediti še nekatere druge zadeve. Poljance bo vodovod veljal okoli 205.000 Ndin. Tudi Poljane so pred leti že imele svoj vodovod, a je izvir pri zajetju presahnil. Obstaja tudi možnost, da

se na ortneški vodovod priključi še 3,5 km oddaljeni Zlebič, vendar razgovori o priključitvi še niso končani. Po nekaterih izračunih so ugotovili, da daje ortneško zajetje toliko vode, da bi zadoščala za okoli 1800 do 2500 ljudi. Prebivalci Ortneka in Poljane pa bodo skupaj z živino porabili le okoli četr-tine do tretjine vode iz tega zajetja.

Večja skrb sezoncem

Stanovanjsko-komunalno podjetje, kmetijska zadruga in »Gradbeniki« v Ribnici zapostavljajo precej sezonskih delavcev. Večina njih prihaja iz južnih republik. Predvsem opravljajo težka ročna dela. Pri nas ostajajo od pomladi do jeseni, ko se z zaslužkom vračajo domov.

Stanujejo v skrajno reynih, zanemarnjenih prostorih z neurejenimi sanitarijami, brez kopalnic itd. Razen slabih stanovanj imajo tudi nezdravo hrano. Ker v Ribnici ni obrata družbene prehrane, gostišča pa so zanje predraga, si navadno kuhajo sami, oz. uživajo hladne obroke. Vse te pomanjkljivosti pa spremlja še pomanjkanje družabnega življenja. Po končanem delu preživijo delavci v nezdravih prostorih, brez vsakega razvedrila.

Teško fizično delo ob tako — POPRAVLJAJO POKOPALIŠČE — Letos bodo pri pokopališču na Taboru v Loškem potoku popravili ograjo, kar jih bo veljalo okoli milijon Sdin. Dela bo pilača pokopališka uprava iz dohodkov od grobnin. Krajevna skupnost pa bo popravila cesto do pokopališča, za kar ima predvidenih 250.000 Sdin. Na pokopališču bi potrebovali še mrtvašnico, vendar zanjo ni denarja.

slabih pogojih je nedvomno škodljivo za zdravje delavcev, hkrati pa slabe razmere vplivajo na delovne sposobnosti ljudi. Zato je nujno, da podjetja, ki zaposlujejo sezonske delavce, uredijo zanje tudi primerna stanovanja in preskrbijo za redno prehrano, da bo dostopna njihove-mu zaslužku, in da jim omogočijo duševno sprostitvev po napornem delu.

Cene v Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo naslednje maloprodajne cene: krompir 1,10 novih dinarjev, sveže zelje 1,40 Ndin, fižol v zrnju 4,50 Ndin, čebula 2,50 Ndin, česen 5,50 Ndin, solata 2,10 Ndin, paradižnik 2,60 Ndin, paprika 1,60 Ndin, jabolka 2,30 Ndin, hruške 3,70 Ndin, pomaranče 5,50 Ndin, limone 4,90 Ndin, grozdje 3,80 Ndin, slive 1,80 do 2,40 Ndin — vse za kg. Jajca so bila po 0,56 do 0,60 Ndin.

REŠETO

KOČEVSKÉ NOVICE

Zvišali smo obrestne mere za hranilne vloge:

- navadne na **6,25 %**
- vezane nad 12 mesecev na **7 %**
- vezane nad 24 mesecev na **8 %**

Vloge sprejemajo tudi vse pošte na območju občin Ribnica in Kočevje
Stalna nagradna žrebanja vezanih vlog!

Opravljamo tudi naslednje bančne posle:

- vodimo žiro račune občanom
- vodimo devizne žiro račune
- dajemo potrošniška posojila
- prodajamo devize za potovanja v tujino
- odkupujemo devize

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA
Podružnica KOČEVJE in ekspozitura RIBNICA

Predavanja, izleti, prireditve in šport

V Crnomlju sta občinska konferenca SZDL in Dom JLA že sestavila program, s katerim bodo od 1. septembra do 22. decembra počastili 50.letnico oktobrske revolucije.

V okviru proslav, ki jih letos v počastitev 50.letnice oktobrske revolucije pripravljajo po vsej domovini, bo več predavanj, izletov, prireditve in športnih tekmovanj tudi v Crnomlju.

Tako nameravajo v Domu JLA organizirati 6 predavanj o Leninu in njegovem delovanju ter o socialistični družbi, namenjenih starešim nam garnizona in rezervnim oficirjem ter podoficirjem. Razen tega je predviden pogovor z enim izmed narodnih herojev Bele krajine.

Za občinstvo in starešine JLA bodo v mestu organizirali tri javne kulturne prireditve, medtem ko se mladini obeta več plesnih popoldnevov in tovariških večerov.

Med izleti sta za zdaj predvidena izleta v partizanske bolnišnice na Rogu ter izlet na Bazo 20. V športu bo razpisanih več tekmovanj v šahovski, kegljaški, nogometni in rokometni disciplini, v katerih se bodo pomerili

pripadniki JLA s člani domačih športnih društev.

Oktober in november bodo odprli dve foto razstavi o oktobrski revoluciji in narodnoosvobodilni borbi pri nas. Fotografije bodo posredovali tudi dijakom gimnazije in učencem vseh osemletk na področju Bele krajine.

Dom JLA bo omogočil vojakom garnizona izlet v Dragatuš in na Lokve, da si bodo ogledali kraje, kjer je med NOB bival glavni štab NOV Slovenije. Vojaki, mladina in starešine JLA bodo razen tega v okviru dopisniške sekcije pisali sestavke o oktobrski revoluciji ter o uspehih dela v jubilejnem letu proslav.

Pri uresničevanju tako široko zastavljenega načrta slovesnosti je pomembno tudi to, da se bo sodelovanje med družbeno-političnimi organizacijami, občani in pripadniki JLA močno poglobilo.

Tresla se je gora, rodila pa miš ...

Dolenjski list je poročal, da je občinska skupščina Crnomelj sprejela priporočilo, naj ambulanta spet dela tako, kot je pred samovoljnim sklepom zdravstvenega doma o zmanjšanju ordinacij. Kot kaže, pa je priporočilo potolažilo le semiške odbornike, saj dela semiška ambulanta še vedno v zmanjšanem obsegu! V ambulanti so povedali, da jih je crnomaljski zdravstveni dom opozoril, da lahko le on odloča o številu ordinacij in da mora Semišč še nadalje poslovati tako kot zdaj.

Semičani rigolajo vinograde

Zadnja leta so Semičani spet dobili pogum za obnovo vinogradov. Kmetijska druga iz Crnomlja jim je za letos obljubila buldozer, vendar je stavila pogoj, da ga bo uporabilo čimveč vinogradnikov in ne na manjših površinah kot 10 arov. Nekateri obnavljajo raje še kar po starem.

Stalež divjadi ni najboljši

Pernata divjad se ni obnesla — Težave z divjimi lovci — Divji prašiči napravijo največ škode — Tuji lovci želijo predvsem fazane in jerebice

O delu in načrtih metliških lovcev govori predsednik lovske družine tov. Polde Klemenčič:

— Naš lovski revir obsega naslednja krajevna območja: Radovico, Bojanjo vas, Slamno vas, Grabovec, Orošice, Božakovo, Radoviče, Metliko, Primostek in del Dobravice. V družino je včlanjenih 45 lovcev, ki skrbijo za gojenje in pravičen odstrel divjadi. V zadnjem času nam povzročajo resne težave divji lovci. Letos smo našli zastreljenega srnjaka in srno. Ne vemo, koliko divjadi so divji lovci odnesli. O tem smo obvestili milico, sami pa bomo storili vse, da bi te prestopnike čimprej ujeli.

Pred leti smo spustili v naša lovišča večje število zajcev, fazanov in jerebic. Vendar naš revir ni najbolj primeren za gojitev pernate divjadi. Ta potrebuje dovolj vode, grmičevja itd., tega pa pri nas ni. Zato so fazani in jerebice odšle preko Kolpe na hrvaško stran. Prihodnje leto nameravamo na primeren krajih še enkrat spustiti 800 fazanov in jerebic. V našem revirju je predvsem visoka divjad — srnjak, divji prašiči, pa tudi zajcev ne manjka. Imamo tudi precej roparic, kot so lisice, kragulji, vrane, šoje in srake. Med šolsko mladino smo letos organizirali pobiranje jajc pernatih roparic. Ti so bili zelo pridni in so nabrali okoli 2000 jajc, ki smo jih potem odkupili.

Lovska družina mora plačevati tudi škodo, ki jo napravi divjad na posevkih.

Najhujša nadloga so divji prašiči. Ti se pritepejo v celih čredah in napravijo na njivah pravo razdejanje. Denar dobi družina od članarjne in veselje, ki jih včasih priredijo; nekaj denarja da tudi lovska zveza.

Pred leti so pri nas lovili tudi Italijani, vendar moram reči, da niso bili najbolj zadovoljni. Oni želijo predvsem pernato divjad, ta pa se pri nas ne obnese. Za tiste lovce, ki bi radi streljali veliko, težjo divjačino, so naša lovišča ugodna, vendar je teh bolj malo.

Sedaj obeležujemo meje za katastrsko merjenje posameznih lovišč in za ugotavljanje

staleža divjadi. Na posameznih področjih mora biti toliko in toliko divjačine. Če je ni, jo moramo vložiti, če pa je divjadi preveč, jo odstrelimo. Opazili smo, da je zadnja leta stalež divjadi nekaj nižji.

F. P.

Potni listi tudi v Metliki

Do zdaj so morali občani metliške občine hoditi v Crnomelj po potne liste, če so hoteli potovati v tujino. Po 15. oktobru pa jih bodo lahko dobili v Metliki na oddelku za notranje zadeve.

Moškim gre za imetje, ženskam pa za čast

Trije poravnalni sveti na metliškem področju so lani obravnavali 47 sporov in jih 90 odstotkot rešili s poravnavo — Ljudje se v pretežni meri kregajo zavoljo motenja posesti in zaradi žalitev oziroma obrekovanj

Poravnalni sveti v Metliki, Gradcu in na Suhorju so na zadnji seji občinske skupščine poročali o svojem delu v preteklem letu. Obravnavali so 47 spornih zadev, vendar jim je uspelo kar 37 strank pobotati.

Iz poročila je razvidno, da na metliškem področju prevladujejo spori zaradi motenja posesti, sledijo pa spori

zaradi žalitev in obrekovanj, v katerih kot stranke nastopajo predvsem ženske.

Poravnalni sveti ugotavljajo, da nastajajo spori med ljudmi največ zaradi nestrpnosti, lahkomišelnosti in trenutne narazodnosti prizadetih, medtem ko gre ponekod sožitja med vaščani ni več, tudi za izrazito trmo.

Posameznikov se ne primejo nasveti in hočejo na vsak način uveljaviti svojo zadevo pred sodiščem, četudi vedo, da so v zmoti. Vztrajanje v sporih za vsako ceno pa, razumljivo, veliko stane, zato se običajno jeza še pogloblja. Če pa sta v neki vasi dve družini močno skregani, se pozna na odnosu med ljudmi v vsej soseski. Vsaka stranka nabira svoje privržence in kaj kmalu lepega v takih primerih bi lahko pomirjevalno vplivala krajevna organizacija, ki se dostikrat sprašujejo, kaj naj delajo.

Ostreje proti slabim plačevalcem davkov

V metliški občini morajo kmetje plačati 109.286.866 starih dinarjev letošnjih in zastalnih davkov. Do konca julija so plačali samo 39 milijonov 821.294 Sdin. Na oddelku za dohodke so povedali, da bodo letos ostreje izterjevali davke. Denar dolgujejo skoraj vedno eni in isti kmetje. Do zdaj so imeli eno sodno izterjavo in dva ru-beža.

Obrotniki morajo plačati 15 milijonov 266.162 Sdin davkov, plačali pa so okoli 7,5 milijona Sdin. Opaziti je, da veliko podjetij dolguje denar obrtnikom, zato fe-ti večkrat prinesejo račune na občino, da bi izterjala denar.

Z avtomobilom v kup gramoza

20. avgusta se je voznik osebnega avtomobila Vlado Kopinč iz Vel. Obrežja peljal iz Sel proti Obrežju. Zaradi neprimerne hitrosti je avto zanesel v desno. Zape-ljal je v obostni jarek — v kup gramoza, od koder ga je vrglo nazaj na levo stran, nato pa zopet v desno, kjer je obstal v kupu gramoza. Ranjenih ni bilo. Škoda je za okrog 500 Ndin.

Največ RR aparatov

Lastnik radiomehanične delavnice v Metliki Jože Molek je povedal, da popravljajo televizorje, radioaparate, tranzistorje, gramofone, magnetofone in drugo. Dve tretjini aparatov, ki so jih popravili v petih mesecih, je izdelala tovarna RR Niš. Največ težav jim povzroča pomanjkanje rezervnih delov (potenciometrov, omrežnih transformatorjev).

Partizansko srečanje na proslavi XV. brigade

Prvo nedeljo v septembru praznujejo Metličani že nekaj let slem obletnico ustanovitve XV. slovenske narodnoosvobodilne brigade, ki si je v kasnejših bojih priborila naslov udarna.

Brigada je bila ustanovljena v mesecu laške kapitulacije pri Vranešiču — prvi hiši pred Metliko, koder je v spomin na ta zgodovinski dogodek vzidana spominska plošča. Zaradi pretežne večine Belih Kranjcev v njenih bataljonih jo je ljudstvo poimenovalo kar Belokranjska brigada.

Metliška občinska skupščina ji je lani priznala domicil, za četrtsletoletnico pa bo bržkone jo njej imenovalo ulico in novo, lani zgrajeno šolo.

Brez posebnih vabil se bodo na predvečer slavlja začeli zbirati nekdanji borci od blizu in daleč, v nedeljo, 3. septembra v ranih dopoldanskih urah, pa bo na Glavnem trgu pred spomenikom belokranjskega borca zbor belokranjskih partizanov in vseh tistih, ki so se kdajkoli bojevali v Petnajsti. Po zborovanju bo na Pungartu veliko slavlje z izbranim kulturnim sporedom.

Drugo leto pa bo v Metliki petindvajsetletnica ustanovitve XV. SNOUB. Do takrat bo dotiskana tudi brigadna zgodovina.

Komisija za agitacijo in propagando XV. SNOUB

Srečanje borcev v Metliki

Lani je občinska skupščina Metlika sklenila, da bodo vsako prvo nedeljo v septembru organizirali srečanje borcev, ki so sodelovali v NOV. Letos bo ta prireditve 3. septembra v Pungartu v Metliki.

Občinski odbor ZZB NOV je na to srečanje povabil tudi delegacijo italijanske brigade Fontanot, ki je bila ustanovljena 17. decembra 1944 na Suhorju, predstavnike organizacije ANPI, ki je sorodna z našo Zvezo borcev, ter sedem županov z goriškega in videmskega območja.

V kulturnem programu bodo 3. septembra nastopili: pevsko društvo Dušan Jereb

Preveč jesti ni vselej najboljšje

Treba bo bolj skrbeti za povečevanje storilnosti, s katero je treba vskladiti tudi povečevanje osebnih dohodkov — Skladi so se letos preveč zmanjšali, kar kaže na nerazumno gospodarjenje — Brez prodaje na tujih tržiščih ne bo šlo, čeprav se obeta težak začetek

Optimistična ugotovitev, da so delovne organizacije ukrepe reforme dobro prenesle, ki jo najdemo v začetku poročila, predloženega odbornikom Obs Crnomelj za zadnjo sejo, je bolj malo v skladu s podatki, ki jih poročilo vsebuje. Na težave so resno opozorili vsi, ki so sodelovali v razpravi.

V prvem polletju je gospodarstvo ustvarilo za 24,9 odst. več zaračunane realizacije kot lani, plačana realizacija pa je za 26 odst. manjša kot zaračunana. Celotni dohodek je večji za 20 odst., celotni dohodek na zaposlenega pa za 21 odst. Pri tem pa se je produktivnost povečala le za 16 odstotkov, kar kaže, da porasti obeh realizacij in celotnega dohodka niso v toliki meri posledica pridnosti proizvajalcev! Bruto osebni dohodki so se povečali kar za 30, odst., medtem ko so skladi manjši za 17 odst. Število zaposlenih je v prvem polletju letos za 0,7 odst. manjše, kot je bilo v prvem polletju lani. V industriji je 23 milijonov Ndin neplačanih računov, kar je precejšnja obremenitev za obratna sredstva. Čeprav je celotni dohodek v industriji letos za 23,6 odst. večji kot lani, dajejo drugi analitični podatki slabšo sliko. Tako se je hkrati povečala vrednost porabljenega

materiala za 24,9 odst., amortizacija za 63,5 odst. in poraba sredstev za 33,5 odst. Prav zaradi tega je čisti produkt manjši in se je povečal le za 13 odst.

Odborniki so v razpravi resno opozorili, da ni bil edini namen reforme v odpuščanju delovne sile, pač pa v ukrepih, ki naj stabilizirajo gospodarstvo! Proizvodnjo je treba povečati in s tem zapo-

slovati več ljudi, prav zato pa so potrebni skladi in ti so letos manjši, kot so bili lani. Osebnih dohodke naj povečujejo delovne organizacije v bodoče samo na račun povečevanja storilnosti, nikakor pa ne tako, da bi zmanjševale sklade. Razen tega se bo treba odločiti za izvoz izdelkov, čeprav bo to v začetku svezano z velikim težavami.

Crnomelj: zaslužno Duga Resa

V počastitev občinskega praznika in 35.letnice NK Bela krajina je bil predzadnje nedeljo v Crnomlju nogometni turnir, na katerem so sodelovala moštva Duge Rese, Novega mesta, Save iz Tacna in domače Bele krajine. V prijateljski tekmi pa sta se pomerili enajstletnica Karlovca in mladi nogometaši Olimpije.

V soboto sta se v prvi tekmi turnirja pomerili ekipi Duga Rese in novega mesta. Zmagala je Duga Resa z 2:0. V drugi tekmi je Bela krajina premagala Savo z 1:0. V nedeljo je v finalu enajstletnica Duge Rese visoko premagala domačo Belo krajino z 4:0. Po končani tekmi je predsednik NZ Slovenije predal kapetanu belokranjskih nogometašev Vinku Wajsu pokal za osvojevo prvo mesto v ljubljanski podzvezi.

V soboto sta se v prvi tekmi turnirja pomerili ekipi Duga Rese in novega mesta. Zmagala je Duga Resa z 2:0. V drugi tekmi je Bela krajina premagala Savo z 1:0. V nedeljo je v finalu enajstletnica Duge Rese visoko premagala domačo Belo krajino z 4:0. Po končani tekmi je predsednik NZ Slovenije predal nogometašem Duge Rese pokal v trajno last. — Vse turnirne tekme so igrali samo po 60 minut in ne po 90 minut, kot je običajno. Glavna tekma med Karlovcem

in mladimi igralci Olimpije iz Ljubljane se je pričela ob 17. uri. Zmagali so Karlovčani s 5:2. S tem srečanjem so zaključili dvodnevni nogometni spored.

A. L.

Pridite v Brezovo reber!

Krajevna organizacija ZB v Strekljčevcu bo odkrila v nedeljo, 27. avgusta, ob 10. uri na pokopališču v Brezovi rebri spomenik v čast osmim padlim partizanom. Borci in drugi občani, pridite k svečanosti!

Vodovodna dela po načrtu

Delavci črnomaljskega komunalnega obrtnega podjetja so izkopal že toliko jarkov za pojačan vodovod iz Krča v Vrtačo, da so črnomaljski monterji pred kratkim že lahko začeli polagati cev. Novi cevovod bo širši od dosedanjega, ki je rabil več kot 70 let. Pojačan vodovod bo napajal tovarno kondenzatorjev in vasi, ki so poleti zaradi majhnega pritiska ostale, brez vode, možni pa bodo tudi novi priključki.

Pet lokacij za gradnjo

Ta mesec bo občinska skupščina Crnomelj oddala med Zadržno in Šolsko ulico pet lokacij za gradnjo družinskih hiš. V razpisu za oddajo zemljišča bodo določeni tudi pogoji za zidavo.

Za šolo boste vaše otroke najboljše in najceneje oblekli pri

„Deleteksil“ CRNOMELJ

NOVICE CRNOMALJSKE KOMUNE

METLIŠKI TEDNIK

Pomagajmo pogorelcem!

Kot smo že poročali, so julija v vasi Sela na področju krajevne organizacije SZDL Karteljevo pogorela tri gospodarska poslopja, last Slavka Metelka, Alojza Mahničca in Simona Koračna. Ocenili so, da je bilo nad deset milijonov Sdin škode.

Ker so lastniki močno prizadeti in jim je pomoč nujno potrebna, sta tamkajšnji krajevni organizaciji RK in SZDL sklenili pomagati pogorelcem. Javno kličeta za pomoč v kakršnikoli obliki in se zanjo že vnaprej zahvalujeta.

Mladina iz Stranske vasi na Gorjancih

28 mladincev in mladink iz Stranske vasi se je v nedeljo, 30. julija, udeležilo izleta na Gorjance. Toliko mladine iz tamkašnjega aktivna še ni bilo nikoli skupaj na izletu. Na Gorjancih so se še bolj spoznali. Razvedrili so se s pesmijo in priložnostnimi športnimi igrami.

200-letnico bodo slavili teden dni

V Dolenjskih Toplicah bodo 200-letnico zdravilišča praznovali od 10. do 17. septembra. Zdravilišče je povabilo več kulturnih in folklornih skupin ter zabavno glasbenih ansamblov. Program bodo dokončno sestavili, ko bodo vedeli, katera od povabiljenih skupin bo sodelovala na prireditvah. V počastitev 200-letnice zdravilišča bo izšla tudi brošura, ki so jo dali pisati Petru Breščaku iz Novega mesta.

V sedmih mesecih 3.200.000 opek

V opekarni Zalog so letos od januarja do konca julija izdelali 3.200.000 opek. Takšno proizvodnjo, ki je za 47 odstotkov večja od lanske v sedmih mesecih, je ustvarilo za 12 odstotkov manj zaposlenih. Uspeh so dosegli zaradi rekonstrukcije obratov in dobrih pogojev za oprekanje. S 1. julijem so povečali osebne dohodke za 20 odstotkov, tako da je zdaj povprečni osebni dohodek v podjetju 85.000 Sdin. Če dalje več sredstev dajo na sklade. Zaradi velikega povpraševanja po opekah nimajo zaloga. Zanimivo je, da po reformi še niso podražili izdelkov.

Potok: že letos gradnja vodovoda!

Predvideno je bilo, da bodo na Potočku pri Straži šele v prihodnjem letu pričeli graditi vodovod, nekaj vaščanov pa se je odločilo, da si že letos napeljejo pitno vodo. Te dni bodo imeli sestanek, kjer se bodo pomenili o pripravah in prispevku za potrebna dela. Potok ima 27 hiš, ki bi vse rade vodovod, ljudje pa so pripravljene prispevati zanj. Računajo, da jim bo pomagala krajevna skupnost.

Izlet na Pohorje

Društvo upokojencev Novo mesto bo priredilo 30. avgusta izlet na Ruško kozo na Pohorju. Prijavite se do 28. avgusta v društveni pisarni v Novem mestu!

NOVOMEŠKA KOMUNA

Nasproti kopalniškega doma v Dolenjskih Toplicah dokončujejo delavci podjetja Remont trafiko. Nova trafika stoji na mestu stare, ki so jo zaradi neprimernih prostorov sredi junija podrli. Predvidevajo, da bodo trafiko odprli v začetku septembra (Foto: Ivan Zoran)

SEJA PREDSEDSTVA OBSS NOVO MESTO

Gospodarstvo se obrača na boljše

Razprava o stanju v INISU, Smarjeških in Dol. Toplicah, ISKRI šentjerneji in ELI, torej o delovnih organizacijah, v katerih je še pred nedavnim prevladovalo oblačno vreme — Napovedi kažejo na izboljšanje

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je 18. avgusta razpravljalo o stanju v delovnih organizacijah: INIS, Smarješke in Dolenjske Toplice, ISKRA šentjerneji in ELA Novo mesto. V teh organizacijah je bilo letos čutili precejšnje težave in prav zato se je predsedstvo OBSS odločilo za podrobnejšo razpravo.

INIS je še vedno v zelo težkem položaju in bo tam vedno težje, kolikor ne bodo odobreni naprošeni sanacijski krediti. Brez tega se obeta kolektivni vedno slaba perspektiva. Pohvalna je novica, da dosegajo zdaj v proizvodnji stekla tako po količini kot po kvaliteti zelo dobre rezultate. Razveseljivo je tudi to, da se domače in tuje tržišče spet odpira, čeprav bodo še nekaj časa čutili breme zaloga stekla, ki so nastale zaradi dosedanjega zastoja v prodaji.

SMARJESKE IN DOLENJSKE TOPLICE: v razpravi o obeh zdraviliščih se je predsedstvo dotaknilo predvsem kadrovskega stanja. Ko so govorili o Smarjeških Toplicah, so razpravljali o integracijskem procesu, ker v tem zdravilišču razmišljajo o spojitvi s šolskim centrom za gostinstvo v Novem mestu. Ta rešitev ima poleg nekaterih drugih dobrih strani tudi to, da bi omogočila praktično delo

gojencev centra v hotelski stroki in širše dopolnilno izobraževanje zaposlenega odraslega osebja v tem zdravilišču. Zadnje bi bilo mogoče izven sezone. V Dolenjskih Toplicah so v juliju že pokrili izgubo, ustvarjeno v prvi polovici leta, še vedno pa se rešuje kadrovske vprašanje, ker je sedanjí v.d. direktorja prevzel to dolžnost samo začasno.

ISKRA ŠENTJERNEJ: ta obrat ljubljanske tovarne je v začasni upravi. Bodočnost je odvisna od tega, kako bo začasna uprava zastavila program proizvodnje. Na seji so menili, da ni treba reševati iskati samo v odpuščenju delavcev, ker so dosednji odpusti že ustvarili nemogoče vzdušje v kolektivu, pač pa je treba reševati iskati v proizvodni usmeritvi, ki mora biti dolgoročna. Družbene organizacije in ObS so se že dogovorili, da bi se o problemih šentjernejske ISKRE pomenili v širšem razgovoru s predstavniki matične tovarne v Ljubljani. V Novem mestu imajo namreč občutek, da so ukrepi začasne uprave uveljavljani predvsem v šentjernejskem obratu, ne pa tudi v drugih obratih ljubljanske tovarne.

ELA: z dobljenimi sanacijskimi krediti iz rezervnega sklada in bančnimi sredstvi se je stanje izboljšalo, razen

tega pa je kolektiv za novo proizvodno usmeritev že sklenil čvrste pogodbe z nekaterimi domačimi tovarnami. Po vsem tem se je v ELI obrnilo na bolje.

Na seji so se dogovorili še o pripravah na občni zbor, ki bo v novembru. Podrobneje bo o tem tekla razprava na posebni seji predsedstva in plenuma ObS. Sprejeli so tudi sklep o ustanovitvi grupe za družbene preiskave pri družbeno političnih organizacijah v Novem mestu.

Vino po 500 in 400 Sdin liter

V gostišču Rotovž na Glavnem trgu vam od 21. avgusta postrežejo z odprtim vinom po 500 Sdin za liter, če ga kupite za domačo porabo (prodaja čez cesto), pa po 400 Sdin za liter.

Gostišče Rotovž je enota hotela Kandija. Ko smo v hotelu Kandija poročevali, kaj

jih je navedlo k takšni pocenitvi, so povedali: — Letošnja vinska letina kaže zelo dobro, vinogradniki pa imajo v kleteh še veliko lanskega vina. Pričakujemo pocenitve. Da bi pravočasno pritegnili goste in kupce, smo se odločili za znižanje. Gostišče Rotovž je gostilna v pravem pomenu besede in zaradi manj-

še rešije lahko tam prodajamo tako poceni vino! Ena lastovka še ne prinese pomladi, pravi star pregovor, kljub temu pa smo lepega zgleđa hotela Kandija vesel. Pričakujemo, da mu bodo sledili tudi drugi gostinci, saj je v novomeških gostiščih vino napredaj po cenah od 600 do 900 Sdin.

Prizadevanje žužemberške zadruga

Žužemberška zadruga je v letošnjih prvih petih mesecih odkupila za okoli 2 in polkrat več prašičev in za 12 odstotkov več telet kakor v istem obdobju lani. Odkup odrasle govedi pa je padel za 11 odstotkov. Zadruga ima v pogodbenem pitanju še nad 660 prašičev, ki jih bo prevzela do konca drugega polletja. Večje zanimanje za pitanje prašičev je nastalo po lanskoletnem izboljšanju cen. Sedaj cene pitancem spet

padajo, cena močnih krmil pa je ostala enaka. Razen tega so v drugi polovici aprila in v začetku maja zaradi nevarnosti afriške kuge klali predvsem prašiče družbenega sektorja. Za nadaljnji napredek prašičereje ne bi smeli dopustiti neskladja med ceno pitanih prašičev in ceno močnih krmil.

V kooperacijskem pitanju in na družbenih posestvih ima zadruga ogromno telet, kjer so bili doseženi vidni uspehi

pri povečanju teže oddanih telet. Vendar bi morali ob večjem odkupu misliti tudi na obnovo črede plemenske živine.

Odkup volov je bil v prvih petih mesecih letošnjega leta manjši zato, ker je izvoz v teh mesecih nekoliko zostal, doma pa so klali predvsem mlado pitano živino. V zadrugi pričakujejo, da bo v drugem polletju odkupljenih več odraslih govedí, predvsem volov.

Čemu smo se odločili za gimnazijo?

V petek, 23. in v soboto, 24. junija, so bili na novomeški gimnaziji sprejemni izpiti. Nekaterim kandidatom smo postavili vprašanje: »Čemu ste se odločili za gimnazijo?«
Olga Pavli iz Litije je odgovorila: »Ker imam v Novem mestu sorodnike, bom nadaljevala šolanje tu seveda, če bom napravila sprejemni izpit. Za pedagoško gimnazijo pa sem se odločila, ker me veseli

vzgoja otrok.«
Zarko Kovačević, Novo mesto: »Za gimnazijo sem se odločil po nasvetu staršev in ker se mi zdi izmed srednjih šol najlažja. Razen tega bom lahko stanoval doma.«
Marija Konečnik, Kočevje: »Po nasvetu pedagoga sem sklenila nadaljevati šolanje na novomeški in ne na kočevski gimnaziji. Malo me je sicer strah, toda upam, da bo

šlo. Stanovala bom v internatu.«
Zdenka Zakšek, Krško: »Ker me tehnična šola še veseli, sem se odločila za gimnazijo. Na novomeško pa sem se vpisala zato, ker se mi zdi najboljša, saj privlači dijake iz zelo oddaljenih krajev. Stanovala bom v Novem mestu, toda ker je stanovanje drago, me skrbi, kje bom dobila denar.«
M. D. in J. P.

Vsestranska pomoč šolskim društvom

Naj rezultati na športnem področju se tako zaposlujejo ljubitelje športa, vendar v teh dneh družbeni delavci na področju telesne kulture v svojem razmišljanju o problemih, ki jih zajemajo teze o telesni kulturi v novih družbeno ekonomskih pogojih. Saj se zavedajo, da postavljamo, čeprav zapoznelo, temelje bolj organiziranemu razvoju telesne kulture in športa. Posebno mesto v javnih razpravah zavzema obravnavanje vloge, ki jo ima za razvoj telesne kulture šola.

Sole in druge izobraževalno-vzgojne ustanove so najpomembnejše za uresničevanje družbenih nalog v telesni kulturi. Šola je posebno pomembna za osnovni pouk telesne kulture, za razvijanje potreb po telesnih vajah, za pridobivanje trajnih navad glede aktivnega sodelovanja v različnih oblikah telesne kulture ter v razvijanju in krepitvi naprednih pojmovanj o njeni vlogi v sodobni družbi.

Obvezen pouk telesnih vaj in svobodne aktivnosti učencev na tem področju mora šola sprejeti kot enoten proces, ki po svoje prispeva za vsestransko oblikovanje mlade osebnosti. Šolskim društvom za telesno kulturo je treba pomagati, da razvijajo tak sistem športnih tekmovanj, ki bo koristno služil temu namenu.

reči, da doslej še niso uspela najti svoje mesto v sistemu telesne vzgoje v šoli kot oblika dela, v katerem naj učenci zadovoljijo svoje želje in v športnem ustvarjanju in se osebno izpopolnjujejo ustrezno svojim nagnjenjem. Zato so ta društva obsejna na živovarjanje, saj zajemajo komaj 18 odst. učencev. Za tako stanje so veliko odgovorne šole, ker društvom ni treba posevala prav toliko pozornosti kot obveznemu pouku.

Delo v šolskem društvu za telesno vzgojo je za učence prosto-voljno, mora pa postati obvezno za učitelja telesne vzgoje. Vsak tak učitelj bi moral od skupnega števila ur na teden vsaj četrtino preživeti v šolskem društvu za telesno kulturo. Logično je, da bi se moralo delo v šolskem društvu nagraditi tako, kot vsako drugo vzgojno delo.

POSEBNI SVETI ZA TELESNO VZGOJO

Delo v šolskih društvih za telesno kulturo pa za učence ne bo zanimivo, dokler si društva ne izdelajo ustajenega sistema zimskih in poletnih tekmovanj. Le taka tekmovanja bodo učence spodbujala k sistematični športni dejavnosti.

Prav tako bodo šolska društva za telesno kulturo dala boljše rezultate, če bodo deležna vsestranske pomoči ne samo šole, ampak tudi staršev in družbenih organizacij za fizično kulturo. Toda te organizacije ne smejo smatrati šolskih društev za nekatere svoje podružnice in torišča za iskanje športnih talentov, ampak morajo dati šoli pomoč za uresničevanje njenih nalog. V ta namen je treba pretehtati možnost, da se v šolah ali pri skupini šol ustanovi poseben svet za telesno vzgojo. Svete naj bi sestavljali učenci, učitelji, starši in zastopniki organizacij za telesno kulturo.

D. RADIOJEVIČ

Športno srečanje s pripadniki JLA

Minulo nedeljo je bilo v Semicu prijateljsko športno srečanje med vojaški novomeške garnizije in člani domačega Partizana. Pripadniki JLA so imeli v okolici Semic ma. novre, v prostem času pa so navezali prijateljske stike s semiško mladino.

Pomerili so se v šahu, namiznem tenisu, odbojki in malem nogometu. V šahu in namiznem tenisu so bili boljši vojniki, v odbojki in nogometu pa domačini. Najbolj zanimiva je bila tekma v malem nogometu, ki se je končala z rezultatom 5:4.

D. P.

Zeljko Šobot iz varaždinske Slobode je na atletskem mitingu skočil v višino 1,85 in zasedel 3. mesto za Taborjem iz Osijeka in Potrčem iz Novega mesta. (Foto: S. Dokl)

VI. športne delavske igre v Krškem

Na pobudo občinskega sindikalnega sveta se sindikalne podružnice v delovnih organizacijah letos že šestič pripravljajo na športne delavske igre občine Krško. Začele se bodo 1. septembra in bodo trajale do praznika republike.

Letos naj bi dosegli v teh igrah kar največjo množičnost. Delovni ljudje iz različnih kolektivov bodo imeli priložnost, da se spoznajo med seboj in da se na športnih prireditvah razvedrijo. Tekmovali bodo v malem nogometu, rokometu, odbojki, streljanju, kegljanju, lahki atletiki, plavanju, šahu, namiznem tenisu in balinanju.

Penko : Ristič 1:0

Do konca šahovskega prvenstva Slovenije je ostalo še eno kolo. Igor Penko, ki mu v začetku ni šlo, je v zadnjih kolid igral zelo zanesljivo in si nabral lepo število točk. Na prvenstvu sodeluje tudi Levčar iz Krškega, ki se poteguje za naslov mojstrskega kandidata. Tudi Levčar igra dobro in ima sedaj pol točke več kot Penko.

V osmem kolu se je Penko pomeril z Saradjenom. V zanimivi igri sta remizirala. V tem kolu je Levčar kot beli izgubil z Bajcem. V naslednjem kolu sta oba dolenjska predstavnika remizirala. (Penko v Bratkom, Levčar z Ivščičem.) V desetem kolu je Novomešan igral z Rističem in že drugič zmagal na letošnjem prvenstvu, medtem ko je Levčar izgubil s Saradjenom. V enajstem kolu je Penko izgubil s Pucem, Levčar pa z Bratkom. V dvanajstem kolu je Penko zopet remiziral, Levčar pa je igra prekinal z Rističem. V trinajstem kolu je Penko igral z Longermom. Po prekinitvi ima Penko več možnosti za zmago kot Longer. Levčar se je pomeril s Pucem in remiziral. V predzadnjem kolu je Novomešan izgubil s Čudermanom, Levčar pa je z Vošnjakom remiziral. Na lestvici vodita Križičnik in Puc s po 10 točkami pred Planincem in Stupico, ki jih imata 9,5. Levčar je trinajsti, Penko pa 14. JAP

Šport v Kočevju

Ponovno znicanje pomoči občinskega proračuna telesni kulturi bo zahtevalo nekaj korenitih sprememb v delovnih načrtih društev in klubov. Že do sedaj je bilo komaj dovolj denarja, zato je 25-odst. znižanje zelo prizadelo športnike. Nekaj dejavnosti bo potrebno omejiti, sicer bodo imela društva denarne težave ali celo nepremišljene dolgeve. S tem se bodo morala spriznati vsa društva in klubi, pa tudi družba, če v prihodnje ne bo več takih uspehov na področju telesne kulture, kot smo jih bili vajeni doslej.

V Sloveniji je skoraj tretjina vseh otrok zdravstveno ogrožena. Tudi v Kočevju verjetno ni dosti boljše. To, nadvse resno opozorilo nam pove, da verjetno ni prav, če znižujemo pomoč društvom, ki skrbijo za zdravo telesno rast mladega rodu. Ni prav, da potiskamo v ozadje gradnjo šolskih telovadnic, hkrati pa gradimo marsikaj, kar malo uporabljamo. Prav tako ne skrbimo za otroška igrišča.

Vse to se nam še zdaj maščuje na zdravstvenih razmerah otrok. Tega se še ne zavedamo dovolj, slepimo sami sebe, vzroke pa iščemo drugje. A. ARKO

ZAKAJ SAMO 18% UČENCEV?

Ko že govorimo o šolskih društvih za telesno kulturo, moramo

Mladinci pri predvojaški vzgoji

15. avgusta se je v Ravnah pri Sotri končalo taborjenje obveznikov predvojaške vzgoje. Letos je skupno taborilo 140 mladincev (2 izmenji po 70 mladincev).

Mladi fantje so se v kratkem času seznanili z najpomembnejšimi vojaškimi spretnostmi, vojaškim redom in življenjem.

Hrano so imeli dobro. Ostalo jim je tudi dovolj časa za šport in zabavo. Posebno radi so igrali odbojko.

Sicer pa je v taboru vladal vojaški red. Vsaka stvar ob določeni uri!

Uspeh taborjenja je bil dober. Po tri najboljše mladince iz vsake izmene so ob koncu nagradili s knjigami.

Avgusta prvi Avsec

Na brzoturnirju za avgust, ki je bil odigran prejšnji teden v stavbi stare pošte v Novem mestu, je sodelovalo osem igralcev. V odsotnosti obeh novomeških mojstrskih kandidatov Penka in Sunjčka je zmagal Ferdo Avsec. Igre so bile izenačene in zanimive, saj se prvo mesto je bil med tremi igralci (Avsec, Adamič in Škerij), toda Avsec je tokrat igral dobro in zmagal.

Vrstni red: Avsec 8 točk, Adamič 5,5, Škerij in Nagel 5. Jenko 3,5 ter Gazvoda, Poljanšek in Vidmar po eno točko.

ATLETSKI MITING V NOVEM MESTU

Ika Maričić in Tomislav Šuker odlična

Na atletskem mitingu, ki ga je v sredo, 16. avgusta priredil atletski klub Novo mesto, je sodelovalo nekaj več kot 100 atletov iz desetih klubov, nastopili pa so tekmovalci iz Slovenije, Srbije in Hrvatske. Največ atletov je bilo iz Hrvatske, ki so prav tega dne končali desetdnevne priprave. Kvalitetno ekipo je poslala tudi beogradska Crvena zvezda, njeni atleti — Piplovič, Kokič, Korica in Mrinjekova — so državni reprezentanti. Pisana zasedba je preskrbela za lepo športno doživetje.

Osrednja pozornost je veljala metalnemu kroglju Šukerju in Barišiču, ki sta na treningu metala kroglo blizu državnega rekorda (18,75 m). Na mitingu se je Šukerju posrečilo doseči odlični rezultat 18,59 m, ki je letos najboljši v Jugoslaviji. Barišičevi meti so bili malce krajši. Oba metalca sta med najboljšimi v Evropi.

V ženski konkurenci je bila uspešnejša od drugih Ika Maričić z odličnim rezultatom v teku na 400 metrov.

Med domačini je Marjan Potrč pri skoku v višino zasedel drugo mesto, v metu krogle pa je bil v osebnim rekordom tretji. Janez Penca je bil uspešnejši pri skokih

1. Cvijanović (Slav) 13,95, 2. Miličević (Slav) 12,76, 3. Slak (N. m.) 12,62; disk: 1. Šebalj (Din) 49,38, 2. Šuker (Slav) 46,76; kladivo: 1. Stiglić (Mladost) 58,70, 2. Golc (Din) 57,88; Novomeščani: Usenik 36,94; skok s palico: 1. Kostrič (MI) 3,80, 2. Gospodarič (Din) 3,60;
- ženske — 100 m: 1. Počič (MI) 12,3, 2. Maričić (Slav) 12,3; 200 m: 1. Petnjarič (Slav) 26,0, 2. Antunović (Kv) 27,3; 400 m: 1. Maričić (Slav) 55,3, 2. Kovačev (SI) 60,2; 800 m: 1. Pavliček (Celik) 2:23,3, 2. K. Močnik (N. m.) 2:23,7; 4x100 m: 1. Slavonija (Kovačev, Maričić, Malakunja, Petnjarič) 50,6, 2. Primorska — Dalmacija (Paleka, Antunović, Režič, Frančič) 53,3; kroglja: 1. Vlahović (SI) 10,88, 2. Slamič (Slav) 10,65; skok v višino: 1. Mrinjek (Cr. zv.) 1,81, 2. Paleka (Zadar) 1,50; skok v daljino: 1. Počič (MI) 5,53, 2. Frančič (Za) 5,43; disk: 1. Vlahović (SI) 33,36, 2. Slamič (Slav) 27,98; kopje: 1. Kovačev (Slav) 33,90, 2. Zagorc (N. m.) 27,78.
- S. DOKL

TRETJA MEDNARODNA KOLESARSKA DIRKA PO BELI KRAJINI

Boltežar najboljši

Minulo soboto in nedeljo sta kolesarska zveza Slovenije in KK Odred organizirala tretjo mednarodno kolesarsko dirko po Beli krajini. V soboto je bila dirka dvojic na progi Metlika—Cranj—Metlika. Med člani sta bila najboljša Škerij in R. Valenčič, med mladinci pa Petelinčar in J. Valenčič.

V nedeljo so se kolesarji pomerili v etapni vožnji na progi Metlika—Cranj—Metlika—Novo mesto—Dol. Toplice in nazaj (112 km). Kolesarji so prvih 40 km vozili v koloni; posamezni tekmovalci so sicer poskušali pobegniti, vendar jih je glavna ujeta. Sele na prvih vzpetinah proti Novemu mestu se je kolona raztegnila. Na vrh Gorjancev se je prvi pripeljal Bilčič, malo pred Boltežarjem. Nekaj kilometrov pred Dol. Toplicami so pobegnili Boltežar, Zivkovič in Italijan Piccoli. Ti so imeli v Novem mestu že dve minuti

prednosti. Ko so drugi vozili na Gorjance, je Boltežar izkoristil utrujenost Zivkoviča in Piccolija ter se pogljal naprej. Na vrhu Gorjancev je imel že tolikšno prednost, da bi mu lahko samo nesreča odnesla prvo mesto. Toda izkušeni kolesarski veterani je spretno krmaril med ostrimi ovinkami in prvi smuknil skozi cilj.

Rezultati — mladinski pari: 1. J. Valenčič—Petelinčar (Rog) 1:37,25, 2. Pleško—Bunič (ZG), 3. Podgornik—Razpor (AJD); članski pari: Valenčič—Škerij (Rog) 1:32,19, 2. Piccoli—Zat (Jul. kr.), 3. Hvastil—Trošt (Odred).

Etapna dirka — člani: 1. Boltežar 2:56:38, 2. Zivkovič (Bg), 3. Bilčič, 4. Poerija (oba Pulj), 5. S. Božičnik (Rog), 6. Hvastil (Rog), 7. T. Božičnik (Rog, najboljši mladinec), 8. Gaudič (Krag. ml.), 9. Kulan (Odred), 10. R. Valenčič (Rog), 11. Zat (Trst) itd. F. P.

Celulozar tretji

Od 17. do 19. avgusta je bilo v krškem bazenu republiško mladinsko prvenstvo v plavanju, ki se ga je udeležilo 120 plavalcev iz devetih klubov. Na prvenstvu so bili doseženi trije slovenski rekordi: Kostanjšek (Rudar) je na 400 m crawl postavil s časom 4:41,9 nov republiški članski in mladinski rekord; mladi plavalec Vrtnjak z Ljubljane pa je postavil nova republiška rekorda za starejše pionirje na 100 in 200 m prsno. Najboljša plavalca, član irboveljskega Rudarja Kostanjšek in plavalca kranjskega Triglava Pečjakova, sta prejela pokala ObZTK Krško.

Rezultati — mladinci:

1. 100 m crawl — Kostanjšek (Rud) 4:41,9, 2. Carško (Ce) 4:47,4; 100 m prsno: 1. Vrtnjak (Lj) 1:22,8, 2. Ziberna (Ce) 1:22,1; 200 m metuljček: 1. Kostanjšek (Ru) 3:33,7, 3. Cargo (Ce) 2:59,3; 100 m hrbtino: Marin (II) 1:12,5; 4x200 m crawl: Celulozar (Zarg), Ziberna, Z. Gelb, Potočnik 9:51,7; 5.32,3, 3. Cargo (Ce) 5:50,0, 5. Ziberna (Ce) 6:09,5; 100 m crawl: 400 m tržaško: 1. Kostanjšek (Ru) 4:40, 2. Kostanjšek (Ru) 1:00,0, 2. Potočnik (Ce) 1:02,0, 3. Cargo (Ce) 1:04,0, 7. Z. Gelb (Ce) 1:06,1; 100 m delfin: 1. Robida (II) 1:11,0;

2. Ziberna (eC) 1:33,9; 4x100 m mešano: 1. Celulozar 5:04,8; 200 m hrbtino: 1. Marin (II) 2:34,4, 3. Cargo (Ce) 2:45,3; 200 m prsno: 1. Vrtnjak (Lj) 3:00,7 (rep. rekord za st. pionirje), 2. Ziberna (Ce) 3:01,4; 4x100 m crawl: 1. Celulozar 4:20,0; 1500 m crawl: 1. Cargo (Ce) 19:31,0, 4. Z. Gelb (Ce) 21:48,3;

mladinke — 400 m mešano: 1. Pečjak (Tr) 6:26,4; 100 m crawl: 1. Vrnjak (Tr) 1:13,1, 3. Drugovič (Ce) 1:15,5; 4x100 m mešano: 1. Ilirija I. 5:39,2; 400 m crawl: 1. Vrnjak (Tr) 5:45,7, 5. Drugovič (Ce) 6:13,0; 100 m hrbtino: 1. Pečjak (Tr) 1:19,4; 200 m prsno: 1. Funduk (II) 3:16,2, 6. Drugovič (Ce) 3:34,8; 4x100 m crawl: 1. Ilirija 5:15,8, 5. Celulozar (M. Novak, I. Poljanec, N. Jenkole in N. Drugovič) 5:47,4; 800 m crawl: 1. Vrnjak (Tr) 12:08,4, 5. Drugovič (Ce) 13:03,8; 100 m prsno: 1. Funduk (II) 1:29,5; 100 m delfin: 1. Pribovšek (II) 1:52,2; 200 m hrbtino: 1. Pečjak 2:48,8.

Končni vrstni red ekip: 1. Ilirija (Lj) 330, 2. Triglav (Kr) 292, 3. Celulozar (Kr) 197, 4. Rudar (Tr) 104, 5. Ljubljana 83, 6. Slavja (Verbo) 54, 7. Koper 25, 8. Radovljica 1-9in 9 Neptun (Celje) 19.

Pavk

MEDNARODNA KOLESARSKA DIRKA »PO BELI KRAJINI« postaja ena izmed osrednjih poletnih športnih prireditev v Beli krajini in tudi tostran Gorjancev. Skoda le, da so organizatorji tudi tokrat premalo poskrbeli za popularizacijo sobotnih in nedeljskih tekem. Na sliki: pred startom v Metliki. (Foto Franček Pungercič)

KMETIJSKA SREDNJA ŠOLA GRM — NOVO MESTO
bo vpisala za šolsko leto 1987/88 še

nekaj učencev v prvi letnik srednje šole živinorejsko-poljedelske smeri

Pogoj za vpis je končana osemletka.

Prijave, kolkovane s 50 Sdin, pošljite na upravo šole. Prijavi priložite še spričevalo o končani osemletki, rojstni list in zdravniško spričevalo.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Dragica Brezar iz Lokey — Darka, Alojzija Zagar iz Jelš — Anico, Anica Glavan iz Rebrl — Jožeta, Marija Zorc iz Dolža — Elizabeta, Katarina Zeljko iz Volje vasi — Jožeta, Jožeta Pezdirc iz Dolnjih Sušič — Andreja, Danica Glavač s Senovega — Darka, Marija Strumbelj iz Trebče vasi — Ivana, Ana Bobnar iz Zaboje vasi — Marto, Ana Pavličič iz Domžal — Štefko, Cirila Jakše iz Semic — dečka, Stanka Nemanjč iz Bočne — dečka, Marija Vukličič iz Križevske vasi — dečka, Milena Brodarič iz Krasnice — dečka, Angela Babič iz Zapudja — deklčo, Marija Jakše iz Krasnice — dečka.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Germovšek iz Stare vasi — deklčo, Nada Čuček iz Koresnice — deklčo, Dragica Klemenčič iz Krške vasi — dečka, Marija Erman iz Krmelja — Martino, Sonja Ledinski iz Savskega marofa — Ireno, Marija Prah, iz Ledine — Alenka, Mirjana Adunka iz Brežic — Tajano, Ljudmila Krošelj iz Vrha — dečka, dr. Hilda Savrič-Veljekov iz Brežic — Marka, Jožica, Primož iz Smarja — Matjaja, Anica Kovač iz Črešnjice — Štečka, Angela Molan iz Zdol — deklčo.

KRONIKA NESREČ

Kolo v Rinži

17. avgusta med 20. in 22. uri je neznan storilec ukradel izpred klana »Jadrana« v Kočevju kolo, last Alojza Sabala iz Salske vasi. Kolo so našli naslednje jutro v Rinži pri Gaju. Preden ga je vrnil v vodo, je neznanec z njega pobral sprednje kolo, dinamo, obe žični zavori in številčno ključavnico ter poškodoval luč. V Kočevju večkrat zmanjkajo kolesa, vendar v glavnem nezaklenjena. Tokrat se je tudi prvič zgodilo, da so kolo našli v Rinži.

Trčil v tovornjak

18. avgusta ob 16.35 je Ludvik Sočič vozil osebni avto iz Kočevja proti Rudniku Na Roški cesti je zadel v nasproti vozeči tovornjak. Na osebni avtomobilu je za 600 Ndinarjev škoda. Preizkus z alkoskopom je pokazal, da je bil Sočič vinjen.

Mopedist podrl dečka

15. avgusta popoldne je mopedist Jože Penca v Dol. Vrhopolju podrl 6-letnega Jožeta Zupana, ki mu je skočil pred vozilo, in tudi sam padel. Dečka so odpeljali v bolnišnico.

Voznik zaspal v taunusu

20. avgusta okoli 3. ure se je Jože Lončar iz Mostarja pripeljal po avtomobilski cesti mimo Karteljevega z osebni avtomobil ford-taunus. Zaspal je za krmilom, zapeljal na bankino, podrl obcestni kamen, se prevrnil in zdrnil po strmini v grmovje. Voznik se je laže poškodoval, škoda pa so ocenili na 5.000 Ndin.

Osebni avto zbil mopedista

Franco Vovko z Ratača se je 15. avgusta pripeljal z osebni avtomobil z dovozne poti na četrtorazredno cesto v Malih Brusnicah. Ker se ni preprical, če je cesta prosta, je zbil mopedista Alojza Zonta s Potovega vrha in njegovega sopotnika Janeza Jakliča iz Brusnic, pri čemer sta se laže poškodovala. Škoda so ocenili na 1.500 Ndin.

Avtomobilski skok v Puščavi

19. avgusta popoldne je Zagrebčan Danko Parmac v Puščavi pri Mokronogu z osebni avtomobil fiat 1300 prehitel čredo živine, nakar ga je zaradi prevelike hitrosti začelo zanašati. Prestrašen voznik je izgubil oblast nad krmilom. Vozilo je zdrsnilo s ceste in zletelo pet metrov daleč, se z snosoma zarilo v zemljo, nato pa se preuknilo na bok. Škoda so ocenili na 4.000 Ndin, sopotnik Stjepan Dragonič pa si je odrgnil kožo na glavi in levi roki.

V Lakencu trčila kombi in tovornjak

18. avgusta dopoldne sta se v Spodnjem Lakencu srečala in zaleta tovornjak, ki ga je vozil Ivan Vrvišar iz Radovice pri Metliki in kombi TSS Mirna, ki ga je vozil Janez Kotar. Škoda so ocenili na 3.000 Ndin. Vrvišar je pri srečanju zaviral, zaradi neprimerne hitrosti pa ga je zaneslo v kombi.

Smola šmihelskega voznika

16. avgusta zjutraj se je Anton Lešnjak iz Smihela peljal s fiatom 600 D po Cesti komandanta Staneta v Novem mestu. Ko je avto, ki je vozil pred njim, zavil v Kastelčovo ulico, je Lešnjak zavril, tedaj pa

se je v zadnji del njegovega osebnega avta zaletel motorist Ladislav Kotnik iz Dol. Dobravo pri Trebnjem. Škoda je bilo za 140 Ndin. Naslednjega dne se je Lešnjak peljal iz Smihela v Novo mesto in pri pokopališču srečal tovornjak novomeškega GG, ki ga je vozil Vinko Rabzel iz Občije pri Dolenjskih Toplicah. Lešnjak se je u-mačnil, Rabzel, ki je neprimerno vozil, pa se je zaletel v sprednji del njegovega vozila. Škoda so ocenili na 4.000 Ndin. Lažje se je poškodoval tudi Lešnjakov sopotnik Marjan Hrastar iz Smihela.

Nepazljivost na ovinku

20. avgusta se je peljal iz Bušeče vasi voznik osebnega avtomobila Karel Kožar iz Dol. Pirošice. V Sutmeh mu je naproti po klancu navzgor pripeljal in zavil v levo voznik osebnega avtomobila Jože Jaklič iz Ljubljane. Na nepreglednem ovinku sta se vozila trčila. Škoda je za okrog 3.000 Ndin.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Karel Stopar, upokojenec iz Podgorice, si je pri stroju za mletje sadja poškodoval desno roko; Stjepan Ferencak, električar iz Zagreba, je padel s kolesom in si poškodoval glavo; Jože Babič, delavec iz Orešja, je padel s mopedom in si poškodoval glavo in levo nogo.

JESENSKA RAZPRODAJA PARKETA!

»NOVOLES, lesni kombinat Novo mesto, tovarna parketa

— prodaja na drobno v Straži,

obvešča

cenjene porabnike, da

prodaja na drobno z 10 % nižjo ceno naslednje vrste parketa:

- a) bukov parket debeline 22,5 mm širine 26, 28, 30, 70, 75, 80 mm v vseh dolžinah in kvalitetah;
- b) bukov parket debeline 18 mm v vseh širinah, dolžinah in kvalitetah;
- c) jesenov parket debeline 22,5 mm v vseh širinah, dolžinah in kvalitetah.

Vse informacije v zvezi s prodajo dobite na upravi podjetja — prodajni oddelek, Prešernov trg 9, Novo mesto, telefon 21-281, in v tovarni parketa v Straži!

labod
NOVO MESTO

Najkvalitetnejše moške in otroške srajce v modernih deseni in krojih!

Trgovsko podjetje na debelo in drobno

»DOLENJKA« - Novo mesto

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. vodje skladišča na debelo za sadje in zelenjavo;
2. dveh skladiščnih delavcev in
3. poslovodje v prodajalni »Bršlin«

Pogoji: pod 1. VKD trgovske stroke z nekaj let delovne prakse v stroki; pod 2. odslužen vojaški rok in vozniško dovoljenje za B kategorijo; pod 3. VKD trgovske stroke s 3 leta prakse ali KD s 5 let prakse v železninarski ali tehnični stroki.

Nastop dela 1. septembra 1967 oziroma po dogovoru. Za vsa prosta delovna mesta je določeno poskusno delo.

Rok za vlaganje prijav je 8 dni od dneva objave.

ELEKTROTEHNA

LJUBLJANA

Nudimo vam bogato izbiro: gospodinjskih aparatov

akustičnih aparatov

elektroinstalacijskega materiala

Kupujte v naših trgovinah v Krškem in Novem mestu!

Upravni odbor
GOZDNEGA GOSPODARSTVA
NOVO MESTO
razpisuje

2 štipendiji

za študij na srednji gozdarski šoli v Postojni

Prošnji priložite prepis zadnjega šolskega spričevala.

Kandidati naj vlagajo prošnje na naslov:
GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO,
Gubčeva 15.

CENTRALNI ZAVOD ZA NAPREDEK GOSPODINJSTVA

vas vabi k prednaročilu na vsebinsko bogato — na približno 700 straneh več kot 1600 receptov — zanimivo in svojsko urejeno knjigo

SODOBNA KUCHARICA

Knjiga bo opremljena s številnimi črno-belimi in barvnimi fotografijami in vezana v platno. V prednaročilu je cena knjige 32 Ndin, plačljivih v enem ali dveh obrokih do 1. septembra 1967. Po izidu bo knjiga znatno dražja.

Naročilnica

Podpisani(a) _____
točen naslov _____

naročam knjigo SODOBNA KUCHARICA v prednaročilu.

Ceno 32,00 Ndin bom plačal(a) v enem — dveh — obrokih do 1. septembra 1967 na vaš tekoči račun 501-3-188.

Podčrtajte pogoj plačila, ki vam najbolj ustreza!

Datum _____ Podpis _____

CENTRALNI ZAVOD ZA NAPREDEK GOSPODINJSTVA
LJUBLJANA, GRADISČE 2-III

— Pri taki starosti, pa vedno židane volje! Kako to?
— Nobenih skrbi nimam! Ko sem bil mlajši, sem varčeval za starost pri

Dolenjski banki in hranilnici v Novem mestu

Mladenič, dam vam dober nasvet: še danes začnite vlagati svoje prihranke na hranilno knjižico naše domače Dolenjske banke in hranilnice v Novem mestu! Knjižico dobite lahko tudi pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki ali Trebnjem, lahko pa Vam jo izda tudi vsaka pošta v občinah Krško, Metlika, Novo mesto in Trebnje!

NAJNOVEJŠE!

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je s 1. avgustom zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6.50%, za vezane vloge do 8%!

Pohotni nasilnež za zapahi

Ivan Klobučar, star 25 let, iz Dolža pri Stopičah, obdolžen dveh posilstev

Obdolženec je zagrešil prvo posilstvo že leta 1964, takoj nato pa je ilegalno pobegnil v Francijo. Pred nedavnim se je vrnil iz Francije s slovensko izseljenko, s katero se je 18. avgusta 1967 poročil v Novem mestu. Na svojo poročno noč se je izpozabil že drugič: tokrat je posilil 13 let staro deklico.

Novomeško in okoliško javnost je 20. avgusta močno razburila govorica o posilstvu, ki se je zgodilo na Dolžu. Slišati je bilo, da je mlajši fant, ki se je v petek, 18. avgusta poročil, na kmečki avto, na svojem domu na Dolžu, ko se je družba že primerno razigrala, nenadoma izgubil. Nevesta je pogrešala ženina, zato so ga začeli iskati. Našli so ga v dokaj kočljivem položaju, ob 13 let

starem otroku, ki ga je pravkar oskrnil. Zaloteni ženina je, kot povedo govorice, nato pobegnil, prevarana nevesta pa se je usedla v avto in se odpeljala.

Na okrožnem javnem tožilstvu smo o zadevi zvedeli naslednje: Okrožno javno tožilstvo je že 17. 8. 1967 vložilo zoper prizadetega Ivana Klobučarja, rojenega 1942, iz Dolža pri Stopičah, obtožnico zaradi kaznivega dejanja posil-

stva po čl. 179/I kazenskega zakonika, v kateri se mu očita, da je 8. avgusta 1964 posilil 39-letno kmečko ženo. Kazenski postopek zoper Ivana Klobučarja takrat ni bil mogoč, ker je takoj po tem dejanju ilegalno pobegnil v Francijo. Ko se je vrnil, je bil 10. avgusta 1967 prijet, ker pa je položil kavčijo, je bil spuščen na prostost. 18. avgusta 1967 mu je bila vročena obtožnica za malo prej omenjeno posilstvo. Ker je obdolženi Ivan Klobučar že naslednjega dne, ko se ni poteklo 24 ur po vročitvi obtožnice, 19. avgusta 1967 okoli druge ure zjutraj posilil 13-letno deklico, pri čemer gre za kaznivo dejanje po 181 II členu kazenskega zakona (ki predpisuje najmanj 3 leta strogega zapora), je bil Ivan Klobučar prijet in je zdaj v preiskovalnem zaporu, preiskava pa je še v teku.

STRAHOVITO TRCENJE NA VAHTI — 20. avgusta ob 19.30 sta se na Vahti na Gorjancih zaletela avtomobilist Franc Mirt iz Krškega in motorist Jože Jerman iz Radovice. Mirt se je s fičkom peljal proti Novemu mestu, zaradi neprimerne hitrosti pa ga je zaneslo na levo stran ceste, koder se je v drugi smeri peljal motorist Jerman. Avtomobilist je zbil motorista in ga po tleh rinil kakšnih šest metrov. Potem sta se oba zvrnila po nasipu, kjer se je avto prekucnil in obstal na kolesih. Motorist je dobil kompliciran zlom leve noge, potniki v osebni avtu pa so se laže ranili. Škodo so ocenili na 7.000 Ndin (Foto: M. Jakopec)

„Blok se je podrl!“

(Na članek »Blok se je majal« v zadnji številki našega lista smo dobili iz Novega mesta, Brežic, Črnomlja in iz nekaterih drugih krajev precej telefonskih in osebnih vprašanj, ali »je mišljen naš blok tamintam v temintem nadstropju...« Da ne bomo vsakomur posebej odgovarjali, objavljamo spodnji prispevek, ki smo ga dobili pretekli petek!)

Cudim se, da ni bil v 33. številki Dolenjskega lista z dne 17. 8. 1967 objavljen članek o zabavi žensk v stanovanju »Micka« — pod takim naslovom! Cudim se, da se blok res ni podrl, saj so štiri ženske — pomislite! — popile kar štiri steklenice PIVA!

Majajoči oziroma podirajoči se blok ima zelo zanimive stanovalce, vendar je ostalim seveda (razen »Micka«) vse dovoljeno.

Zanima me, kam se je pritožila in kje je polivala z vodo »mamica z zbuženim otrokom«, ki stanuje nad stanovanjem »Micka« takrat, ko so v njenem stanovanju, kljub nekaj tednov staremu dojenčku, popivali do 5 ure zjutraj?

Tudi ni bilo slišati, na kakšen način je reagirala stranka v istem bloku, ko je zaradi strašnega kravala v enem izmed stanovanj pritekla vsa prestrašena z zavojem obleke v roki — misleč, da je potres. Itd. itd.

Ce se bloki ne tresejo od memorale, zabav in preprov, potem se tudi ta blok ni mogel majati tisto uro (od 21.30 do 22.45) od zabave, polne humorja in smeha štirih žensk!

Ker pa se je zabavala le »Micka« in ne kakšna druga osebnost, je segel glas o tem do Dolenjskega lista in do sodnika za prekrške! (PRIZADETA »MICKA«)

Ženo je s kladivom po glavi

Nato pa je Alojz Kerec napravil samomor — Do tragedije je prišlo verjetno zato, ker je bil prepričan, da je neozdravljivo bolan

16. avgusta so našli 500 m od domače hiše mrtvega 35-letnega Alojza Kereca iz Borovca 3 pri Kočevju. Ugotovili so, da je napravil samomor.

Pokojnik je prejšnji večer iz neznanega vzroka udaril ženo Anico večkrat s kladivom po glavi in jo hudo poškodoval. Ženo so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Kerec je potem, ko je poškodoval ženo, vzel kuhinjski

nož in odšel iz hiše. Vaščani in miličniki so ga takoj začeli iskati, a ga tisti večer niso našli.

Pokojni Kerec je bil zelo priden gozdni delavec, zato je tudi dobro zaslužil. Vsa družina je živela v urejenih razmerah.

Kerec pa se je zelo spremenil, ko je po letošnjem fluorografiranju dobil vabilo, naj pride v novomeško bolnišnico na zdravljenje. Tu se je zdravlil 6 do 7 tednov. Iz bolnice so ga spustili domov za 3 dni in bi se moral 16. avgusta zjutraj vrniti. Vendar vse kaže, da je bil pokojnik prepričan, da je neozdravljivo bolan in da si je zato vzel življenje.

Cigani napadli kmetico na polju

14. avgusta dopoldne je bila Breznikova iz Potočne vasi na njivi. Mimo je prišla skupina ciganih in začela lomiti koruzo. Breznikova je zaklicala naj pustite koruzo pri miru, tedaj pa je Ciganom zavrela kri. Eden je pristopil k Breznikovi, ji izpulil motiko ter jo večkrat udaril po glavi. Ko so Cigani kmetico pretepli, so se oddaljili, s seboj pa so odnesli tudi motiko.

TRAGIČNA NEDELJSKA NOČ NA GRABNU

Našel smrt med ribami

Andrej Furdi iz Ragovega je lovil ribe z elektriko

V nedeljo, 20. avgusta zvečer je 34-letni Andrej Furdi iz Ragovega z elektriko lovil ribe v potoku pri gradu Grabnu. Električno žico je napeljal iz stanovanja. Ko so

bile ribe omamljene je Furdi stopil v vodo, pri tem pa ga je ubila elektrika. Obledel je na kraju nesreče. Našli so ga po nekaj urah.

Zakaj tako?

Samopašna vožnja tovornjakov

Ozka cesta, ki se stiska ob breg reke Mirne in vodi mimo Tržišča proti Sevnici, je na več krajih zelo nevarna; odkar pa asfaltirajo cesto proti Trebnjem, je vožnja po njej še težja. Na sevniško občinsko upravo so se pred nekaj dnevi prišli pritožiti ljudje, češ da se težki tovornjaki, ki so povečini last novomeškega cestnega podjetja, tako samopašno obnašajo na cesti, da morajo drugi ob srečanjih z njimi kar bežati z nje.

Kakšne posledice ima lahko taka vožnja, je pokazala tudi nedavna nesreča v Prelesju pri Mokronogu. Voznik težjega traktorja, last Kmetijske zadruge Trebnje, pri srečanju ni imel druge možnosti kot da se s skupino deklet, ki so se peljale na njem, prevrnil v jarek. K sreči se ni ljudem zgodilo nič hudega. Vsi, ki so malo kasneje pomagali izvleči traktor na cesto, so bili presenečeni nad tem, da voznik tovornjaka, ki je nesrečo povzročil, ni hotel niti toliko počakati, da bi traktor izvlekel, čeprav je dobro videl, kaj se je zgodilo. Takšno početje ne dela ugleda podjetju in ljudem, ki so pri njem zaposleni!

M. L.

Žalostna žetev na Kočevskem

Vse lansko leto je prehitro izgubilo življenje v kočevski občini 5 ljudi, od tega 2 zaradi prometnih nesreč, 2 pa zaradi obratnih nesreč.

Samo do sredine avgusta letos pa je bilo zabeleženih 8 prehitro mrtvih, in sicer: 1 uboj, 5 samomorov, 1 obratna nesreča in ena prometna nesreča.

V preteklih letih je bilo smrtnih nesreč samomorov in umorov precej manj. Prav zato je letošnja številka 8 mrtvih v komaj dobri polovici leta zaskrbljujoča, še posebno pa je zaskrbljujoče število samomorov, ki jih v preteklih letih skoraj ni bilo.

V trgu, v okraju, ki je prizorišče naše povesti, je bilo tisto pomlad po Matijevem odhodu vse pokojni. Nekaj nenavadnega, imenitnega se je vršilo. Ljudje so stikali glave in modrikovali kakor nekaj let poprej, ko je bil počil glas, da se napravi železnica po tem kraju. Železnica! Kaj je to? Dolga vrsta voz, ki jih ne vlečejo ne konji ne voli, morda jih gonil sam peklenšček, ka-li? In potem so ugibali, pojde li železnica skozi njih okraj ali se ga ogne? Sódnik je pač vedel, kaj je železnica, zato jo je sovražil; ko bi bila kaj veljala njegova volja, ne bilo bi železnice ne v njegovem okraju ne nikjer drugje. Ali vprašal ga ni nihče; možje so prišli in zmerili cesto, koder se je njim videlo; prav skozi okraj res ni šla, ali vendar tako blizu, da so njegovi konji čez nekaj časa praznovali v hlevu; to je bilo konjem pač po volji, a ne tako gospodarju, ki jih je redil.

Nekaj podobnega se je tudi zdaj vršilo. Po zimi že se je govorilo, da je kupil neki bogat grof ali baron od nekod z Nemškega graščino v tem kraju. Kup se je zdel ljudem neverjeten, smešen; vsaj trikrat je bilo posestvo preplačano. Grad je bil star, zapuščen; kar pomniho ljudje, ni lastnik prebival v njem, Zemlje je bilo res mnogo, ali kaj bo ž njo?

Tla so nerodovitna in tudi gozdi niso bogve kaj vredni. Ljudje so se posmehovali bogatinu, ki ne ve, kam bi s svojim bogastvom. Ali stvar je dobila drugo lice, ljudje se niso več posmehovali, ko se je razglasilo, da so našli rudo na grajskem zemljišču, železno rudo. Zdaj se je vedelo, kaj namerava novi posestnik; železo se bo torej delalo. To je bilo zopet kaj novega v kraju; novo življenje se zdaj začne.

To so ljudje čutili, ali vedeli niso, kako bo to novo življenje; bo li njim na korist ali na kvar. Nikomur ni bilo prav jasno, na kako stališče naj bi se postavil nasproti novemu podjetju. Vsak bi si bil rad kaj

pridobil iz tega, ali kako? Ugibanje in ukrepanje ni vse nič pomagalo, čakati je bilo treba.

Dolgo niso čakali. Ko je bilo kopno, prikažejo se v trgu tuji možje, gospodje, sami trdi Nemci. Zglasili so se najprej pri gospodi, z drugimi še govoriti niso mogli. Bili so silno oblastni možje in denarja so imeli kakor črepanj. Voza jim je bilo treba, taki možje ni, da bi peš hodili. Ali v trgu ni bilo dobiti pripravnega voza razen pri Sódniku. In tako se je zgodilo čisto naravno, da so se hitro seznanili z njim. Sódnik je za silo lomil nemško in vesti se je tudi znal z gospodo. Vozarili so se torej ves dan po grajskem zemljišču, kjer so nekaj merili po okoličici za kratek čas, in zvečer so sedeli pri Korenu, pili, da se je vse cedilo, dobre volje bili, peli in slednjic igrali; Sódnik je bil vedno z njimi.

Ne more se reči, da so bili novi gosti tržanom in okoličanom posebno priljubljeni, razen onih, ki so imeli od njih kaj dobička, a teh ni bilo mnogo. Večina jih je pisano gledala, bili so jim preoblastni. Posebno mladi možki svet jim je bil gorak; gospodje so bili mladi, čedni in lepo oblečeni, zlate ure so imeli in zlati prstani z dragimi biseri so se jim svetili na prstih. Z dekleti so bili strašno predrzni ti možje, kakor se ni prej nikdar videlo v tem kraju. Zlasti eden je bil med njimi, najmlajši in najlepši,

in kakor se je videlo, tudi najveljavnejši, ki je bil posebno prešeren in predrzen z mladim ženskim svetom. In tu moram reči, dasi nerad, da se jih dekleta niso tako ogibale, kakor bi bil pošten človek želel, kakor bi bili zlasti želeli očetje, matere in — mladeniči; vsak zase je vedel zakaj.

Med tistim, ki so bili posebno nezadovoljni s tujci, je bila Sódnikova mati. Sódniku se je bilo posrečilo, da se je vsaj za nekaj časa odkrival najsilnejšega dolga. Liza je bila res prodala svoje dragocenosti in izročila denar svojemu možu. Hudo mu je bilo, ali vzel ga je vendar, molče, ni ji dejal prijazne besede. Pa sedaj je bil še bolj molčeč, z ženo skoraj oduren; ali to je ni žalilo; z veseljem je opazovala, da bolj doma ostaja, da se zopet poprijemlje zanemarjenega gospodarstva. Hodil je na polje, na njive, ukazoval hlapcem in včasih je celo sam prijel za kako delo. Matija se ni motil, ko je tolažil mater; oče je bil res krenil na boljše pot, ko je videl dom tako zapuščen. Kar se ni prej že več časa zgodilo, celo večerjal je doma, četudi ne z družino, in če je šel potem na kozarec vina, vrnil se je vselej zgodaj domov. Žena se je na tistem veselila te spremembe, in upanje, da bo še vse dobro, se je sčasoma vračalo v njeno srce. Iskala je pravne prilike, da bi spregovorila z njim besedo ali dve o sinu, ki je bival na tujem. Matija ji je pridno dopisoval; dobro se mu je godilo. V mestu je bil dobil službo pri nekem velikem trgovcu; prav za hlapca je bil skonca; a ko je gospodar videl, kako je priden, spreten in zvest, izročal mu je sčasoma imenitnejša opravila, slednjic ga je celo pošiljal nakupovat. Trgovec je kupčeval z raznovrstnim blagom, z ježicami, suhim sadjem in enakimi stvarmi, katere je kupoval na drobno po deželi in prodajal z velikim dobičkom na debelo. Matija se je bil čudovito hitro privadil svojega novega življenja, prav veselilo ga je.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 25. avgusta — Ludvik
 Sobota, 26. avgusta — Aleksa
 Nedelja, 27. avgusta — Zlatko
 Ponedeljek, 28. avgusta — Avguštin
 Torek, 29. avgusta — Sabina
 Sreda, 30. avgusta — Roza
 Četrtek, 31. avgusta — Rajko

ZAHVALJE

Ob bridki izgubi mojega moža
MATIJE ŠKRINJARJA
 iz Crešnjevca št. 20,

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi darovali vence in cvetje in ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujem Gasiletskemu društvu Crešnjevca, Lovski družini Smuk ter vsem sosedom, ki so mi kakorkoli pomagali ob njegovi bolezni.
 Zalujčja žena Pepca

Ob bridki izgubi našega dragega moža, brata, strica in svaka

JOŽETA GLOGOVSKA
 vlakovodje v pokolu,

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so mi darovali vence in cvetje, ga spremili na njegovi zadnji poti in nam izrazili sožalje. Zahvaljuje

Za sodoben okus

Izključni proizvajalec v Jugoslaviji
Destilacija »DANA«
 MIRNA na Dol.

mo se čestiti duhovščini in g. Švajgerjevi za poslovilne besede. Posebno zahvalo sno dolžni zdravnikom in strojnemu osebju ne-zgodnega oddelka splošne bolnišnice v Novem mestu. Najbolja hvala kolektivni železniške postaje Novo mesto za prodarjeni venci. Zalujčja žena Rozalka in drugo sorodstvo
 Novo mesto, 18. 8. 1967

Ob nepričakovani izgubi moje žene
MARIJE BREZOVAR
 iz Gor. Gradišča,

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom za pomoč, ki so jo dali v tako žalostnih dneh, in vsem, ki so ji darovali vence in jo spremili na njeno zadnji poti. Zahvaljujem se osebju novomeške bolnišnice, ki so ji lajšali trpljenje. Posebno se zahvaljujem častiti duhovščini za spremstvo. Vsem še enkrat lepa hvala!

Zalujčji mož Vide, Gor. Gradišče pri Dol. Toplicah.

PREKHET

Podpisani Ivan Rauh, delavec, Dohindol 22, preključem kot nerušne vse trditve, ki sem jih 5. avgusta 1967 posedel v gostilni na Uršnih selih o Jožefi Bukovec z Uršnih sel 22. Imenovani se zahvaljuje, da je odstopila od kazenskega pregona. Ivan Rauh, l. r.

Stefan Perše, Brezovica 14, Smarjeta, prepovedujem pašo kokoši po mojem vinogradu. Kdor tega ne bo upošteval, mu bom kokoši nastupil.

Jakob Kambič, posestnik iz Crešnjevca št. 28, p. Semič, preključem kot nerušne, kar sem izjavil o Zanu Škrinjarju, upokojenou iz Crešnjevca, št. 7, p. Semič, 20. 12. 1966 v bifeju v Metilki in se mu zahvaljujem, da je odstopil od zasebne tožbe.

OBVESTILA

HITRO, POCENI vam izdelam načrt za centralno ogrevanje. Pomudbe pošljite na upravo lista pod: »Solidnost«.

Perilo opere, oblačila očista — Pralnica in kemična čistilnica Novo mesto, Germova 5.

maloglasni

POCENI prodam karamboliran motor NSU Maks 175 cm. Ogled vsak dan od 14. ure dalje. Jože Pranzek, Grmovlje pri Škocjanu.

Prodajalna tovarne šivalnih strojev

BAGAT iz Zadra

sporoča, da bo priredila

TEČAJ ZA ŠIVANJE IN KROJENJE,

ki se bo začel 1. septembra 1967. Vpis v prodajalni: Prešernov trg 15 v Novem mestu. Tečajnina 60 Ndin. Vljudno vabljenje!

PRODAM STARO POHISTVO in staro strojno opako. M. Kopac, Glavni trg 4.

PRODAM dve podstrešni stanovanji: dvosobno in enosobno, zasedeni za ceno 30.000 Ndin. Informacije v popoldanskem urah pri Slamnik, Kristanova 5, Novo mesto.

PRODAM MOPED »Zündapp«, s tremi prestavami, prevoženih 7000 kilometrov. Zupančič, Valantičeva 19, Novo mesto.

PRODAM GLOBOK, malo rabljen otroški voziček. Zaletelj, Bršlin 51, Novo mesto.

PRODAM DOBRO OHRANJEN skedenj. Pepca Gračan, Slovenska vas 20, Sentrupert.

PRODAM ELEKTRICNI pralni stroj »Alba Cymtusa« z vgrajeno centrifugo in ročno mazalico za avtomobile. Požar, Novo mesto, Mestne njive, blok 3.

PRODAM novo enodružinsko hišo v Regerčev vasi. Informacije dobiti: Regerča vas 64, Novo mesto.

PRODAM 2 dvokrilni omari in priležno peč na drva. Frančiška Zibert, Zagrebška 23, Novo mesto.

PUGH 250, odlično ohranjen, prodam. Jože Matekovič, Novo mesto, Jerebova 1.

POCENI prodam celotno posestvo v bližini Novega mesta. Naslov v upravi lista (1218/67).

PRODAM MLATILNICO »težke«, dobro ohranjeno, primerno za vas ali posameznika, in obrabljani za seno. Jože Jenko, Praše 29, p. Kranj.

POCENI prodam motorno kolo NSU pretis 175 cm. Tone Gorenc, Jablan 26, p. Mirna peč.

UGODNO prodam 13, 15 in 16-čolski gumi voz. Bulc, Ljubljana, Jurčkova pot 73.

UGODNO prodam stanovanjsko hišo s vrtno in poslopjem. Sentenart št. 121, p. Brežice.

V CENTRU SENTENARTA prodam vseljivo enodružinsko hišo z dvema trgovskima lokaloma in gospodarskim poslopjem. Stavba je primerna za kakršnokoli obrt. Naslov v upravi lista (1224/67).

PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1965, prevoženih 25.000 km. Andrej Kovačič, Brestanica 115 a.

PRODAM NEMSKO motorno kosilnico z žetveno napravo in dvema grebenoma, po ugodni ceni. Franc Jurkas, Črnc št. 88, p. Brežice.

PARCELO, 1.000 m² kupim v Dolenjskih Toplicah. Ponudbe pod: »Blizu kopalnice«.

ZA DOGRADITEV enosobnega stanovanja dam posejilo. Naslov v upravi lista (1210/67).

ISCEM GOSPODINSKO POMOČNICO z dežete, poštno in pridno. Služba dobra. Ponudbe pod: »Nastop službe takoj ali 1. septembra«.

SPREJMEM GOSPODINSKO POMOČNICO k odrasli osebi in dvema otrokoma. Zgledite se osebno ali pišite na naslov: Dr. Meta Škrinjar, Grozuplje, Zdravstveni dom.

ISCEM STAREJSO ZENSKO za pomoč v gospodinjstvu k 4-članski družini. Interesente naj se javijo v popoldanskem času v restavraciji Breg, Novo mesto.

TAKOJ SPREJMEM gospodinsko pomočnico k štiriclanški družini. Cimerman, Nad mlino 12, Novo mesto.

POROČNE PRSTANE po najnovejši modi in vsa zlatarska dela opravljata zlatar, Gosposka 5, Ljubljana (poleg univerze).

POCENI prodam vprešne grablje, kosilnico »Lanza« in jeklene modele za strojno opako (dvojni sfolca, Jože Rogelj, Sp. Brnik 10, Cerklje na Gorenjskem).

ISCEM ZENSKO za varstvo petletnega otroka in za pomoč pri gospodinjstvu. Naslov v upravi lista (1237/67).

ISCEM NEOPREMLJENO SOBO v Novem mestu. Naslov v upravi lista (1241/67).

PRODAM AVTO »Fiat 750«. Naslov v upravi lista (1240/67).

PRODAM ZAKONSKO POSTELJO (javor) z jogi vložki. Naslov v upravi lista (1239/67).

ODDAM SOBO dvema fantoma. Naslov v upravi lista (1242/67).

GREM ZA GOSPODINSKO POMOČNICO — najraje v Grosuplje ali Kranj. Ponudbe pod št. septembra.

FRED JEDJO IN PO NJEJ morate misliti na svoj želodec, če ga zdravite brezuspešno s različnimi zdravili. Ste že poskusili s preizkušenim in učinkovitim naravnim zdravilom — z rogaškim DONAT vrcem? Zahtevajte ga v trgovini, te pa ga dobe v Novem mestu pri trgovskih podjetjih HMEJLNİK in STANDARD (MERCATOR).

HOTEL KANDIJA
 V NOVEM MESTU
 prodaja

ostanke pogorele garaže

(opeko in vrata) in

kamion — TAM
 Pionir, 3 tone

z vgrajenim novim Perkins motorjem (karamboliran, nahaja se v podjetju AGROSERVIS v Brežicah).

Ostanke garaže in kamion bodo prodali najboljšemu ponudniku.

SUPERAVTOMATICNI PRALNI STROJI
 vseh znamk in

KMETIJSKI STROJI

40.000 Sdin
 zmanjšana carina
 za pralne stroje!

VSE INFORMACIJE DOBITE

NOVO MESTO: BRACKO.

Ragovska 7: št telefona 068-21—659

SEVNICA: TOTER.

Heroja Maroka 4

PEROTTI-EXPORT

S. FRANCESCO 41. TRST

PRIHODNI ČETRTEK !

V četrtek, 31. avgusta, bo začel **DOLENJSKI LIST** spet izhajati na 28 straneh (v dveh pokrajinskih izdajah). Ne zamudite zato 35. številke domačega pokrajinskega tednika, v katerem boste dobili:

NOVO SLIKANICO

»Polje Omega«, ki vas bo seznanila s fantastičnim vesoljskim poletom treh pilotov, ki so doživeli v polju neznanih elektromagnetskih sil razburljiva in zanimiva srečanja.

SPORED TV LJUBLJANA

uvajamo na željo mnogih naših bralcev, ki so si lani in letos kupili televizijski sprejemnik. S 1. septembrom torej: radijski in televizijski spored tudi v Dolenjskem listu!

KUHARSKE BUKVICE

bodo spet dobile prostor, ki smo jim ga zaradi poletne stiske zadnje tedne odvzeli

ZDRAVNIŠKI KOTICEK

z novimi koristnimi prispevki našega sodelavca dr. Boža Oblaka, medtem ko bo ginekolog dr. Željko Šribar začel objavljati vrsto podlistkov o nosečnosti.

POTOPIS »SOSEDJE, KI JIH PREMALO POZNAMO«

ki ga je napisal naš novinar inž. Marjan Legan s popotovanja kmetijskih strokovnjakov po Bolgariji in Romuniji.

PARTIZANSKE SPOMINE

in sestavke, posvečene 25. obletnici ustanovitve Gubčeve brigade, in

KOŠ NOVIC IZ VSEH OBČIN

našega področja! Vmes bodo obnovljene rubrike, ki ste jih z zanimanjem prebirali že pred meseci, ko smo upeljali 2 pokrajinski izdaji našega lista in z njima pridobili vsak teden 4 strani dodatnega branja.

VSE TO IN SE MARSIKAJ NOVEGA:

v četrtek, 31. avgusta 1967, na 28 straneh vašega domačega pokrajinskega tednika!

DOLENJSKI LIST

Ob težki izgubi dragega moža, očeta in brata

STANETA VOVKA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nepozabnega pokojnika spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje in nam ustno ali pismeno izrazili sožalje.

Posebno zahvalo izrekamo dr. Primožičevi, dr. Koscu, dr. Vodniku, ostalim zdravnikom, medicinskemu in strojnemu osebju Splošne bolnišnice v Novem mestu.

Zahvaljujem se tudi občinski in terenski organizaciji ZB, SZDL, Pekarni Novo mesto, lovski družini, pevcem in godbi.

Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!
 Vovkovi

RADIO BREŽICE

PETEK, 25. AVGUSTA: 20.00 do 21.15 — Obvestila — Nove plošče RTB — Glasbena oddaja: Izbrali ste sami, vmes — humoristična priloga: Tovariš, to ne zaveda tebe!

NEDELJA, 27. AVGUSTA: 11.00 — Poročila — Janez Volčanjski: Financiranje temeljne izobraževalne skupnosti občine Brežice — Ta teden v Delavski enotnosti — 8 seje IO SZDL Brežice — komentar — Za naše kmetovalce: Iz prakse kooperacijskega oddelka Agrarje Brežice — Dve melodiji v različnih izvedbah — Nedeljska reportaža: Obiskali smo obveznike predvojaške vgaže na Oreju — Požor, nina prednosti! — Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.45 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 29. AVGUSTA: 18.00 do 19.00 — Svetujemo vam — Nove plošče Jugotona — športni tedenski komentar — Obvestila in pregled filmov — 19.00—19.30 — Glasbena oddaja: Melodije iz festivala v Splitu 67.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 6.00.

PETEK, 25. AVGUSTA: 8.05 Operna matineja, 9.30 Melodije za klavir in godala, 10.35 Naš podlistek — B. Bolan: »Prilичnost druge obale«, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Pomladanske in poletne deževne rastline, 12.40 Igrajo pihalni orkestri, 13.30 Priporočajo vam, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Napotki za turiste, 17.05 Koncert po željah poslušalcev, 18.45 Kulturni globus, 20.00 Lahko noč, otroci! 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 26. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja, 9.30 Revija najmlajših zabavnih ansamblov, 10.15 Iz Skandinavije na Balkan, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Tone Hrovat: Zreža in odbira plemenitih mesojasov na ooljskem področju, 12.40 Operni zvoki, 14.05 Od melodije do melodije, 15.20 Glasbeni intermezzo, 17.05 Gremo v kino, 17.35 Izgumno beat! 18.15 Z godci in pevci po naši deželi, 20.00 Lahko noč, otroci! 20.30 Zabavna radijska igra: »Korporala se drli smolast«.

22.10 Oddaja za našo izseljenost.

NEDELJA, 27. AVGUSTA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Milivo Matošec: »In bil je pes, 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I. 10.00 Še pomnite, tovariš!... a) Lado Ambrožič — Novljan: Nočni ropot, b) Sergej Vošnjak: Ljudje iz Gubčeve, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.50 Kar po domišljici, 16.00 Radijska igra — Kurt Kusenberg: »Srečna ljudje«, 17.05 Nedeljsko športno popoldne, 20.00 Lahko noč, otroci! 21.15 Serenadni večer.

PONEDELJEK, 28. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja, 9.15 »Dobro volja je najboljša, 9.30 V svetu opernih melodij, 10.35 Naš podlistek — I. Aichinger: Mesečna zgodba, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Franjo Jurhar: Tuje gospodarsko pomembne vrste gozdnega drevja — ekote — pri nas, 12.40 Nekaj narodnih in izvedbi Volčanjske kvinteta, 13.30 Priporočajo vam, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 17.05 Operni koncert, 18.15 Izbramo zabavne melodije, 20.00 Lahko noč, otroci!

TOREK, 29. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja, 9.15 Početniški pozdravi, 10.15 Naši ansambli in orkestri zabavne glasbe, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Ljilja Četina: Rezerve v ekološki pridelovanju hmelja, 12.40 Drajste minut a pihalni orkestri, 14.05 Od melodije do melodije, 15.45 V torku nasreduje, 18.15 Z domačini ansambli po Sloveniji, 20.00 Lahko noč, otroci! 20.30 Radijska igra — Jan Solovč: »Čes pet minut bo polnoč, 21.35 Iz fonoteke radia Koper

SREDA, 30. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja, 9.30 Pesmi in plesi jugoslovenskih narodov, 10.45 Človek in zdravje, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 11.30 Popevke in pesni svoki, 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Jože Ferlež: Mlečna vztrajnost in gospodarnost reje krav, 12.40 Polke in valčki, 13.30 Priporočajo vam, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 17.05 Mladine sebi in vam, 18.45 Naš razgovor, 20.00 Lahko noč, otroci!

ČETRTEK, 31. AVGUSTA: 8.05 Glasbena matineja, 9.15 Glasbena pravljica — Colodi — Pezric: »Ozlobica, 10.15 Minute z našimi solisti, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tuje goste, 12.10 Samospevi iz domačih polj, 12.30 Kmetijski nasveti — Jurca Zadravec: Mesto naših vin na mednarodnem

vinском trgu, 12.40 Danica Filipič in Greta Ložar pojeta narodne, 13.30 Priporočajo vam, 14.05 Za prijetno popoldne, 15.20 Glasbeni intermezzo, 17.05 Četrtekov simfonični koncert, 18.15 Turistična oddaja, 20.00 Lahko noč, otroci! 20.10 Četrtekov večer domačih pesni in napevov.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik), Risa Bažar, Miro Jakopec, Marjan Legan, Jože Prime, Jožica Toppey in Ivan Zoran Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih din) — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih din), polletna 10 novih dinarjev (1000 starih din); plačljiva je vnaprej — Za moznostno 37.50 novih dinarjev (3750 starih din) oz 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri poštarnici SDK v Novem mestu 521.8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: Casopisno podjetje »Delo« v Ljubljani